

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZŠ a MŠ Vrbovec

4. verze s dodatkem

(platná od 16. 6. 2022)

Obsah

1.	Identifikační údaje.....	8
2.	Úvod.....	9
3.	Charakteristika školy.....	9
4.	Hodnocení žáků	14
5.	Autoevaluace školy a její evaluační činnost	18
6.	Charakteristika ŠVP	21
7.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	24
8.	Začlenění průřezových témat	33
9.	Jazyk a jazyková komunikace I. stupeň.....	43
	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	44
	Ročník: 1.....	48
	Ročník: 2.....	52
	Ročník: 3.....	56
	Ročník: 4.....	61
	Ročník: 5.....	65
	ANGLICKÝ JAZYK.....	71
	Ročník: 3.....	74
	Ročník: 4.....	76
	Ročník: 5.....	79
10.	Matematika a její aplikace I. stupeň.....	82
	MATEMATIKA	83
	Ročník: 1.....	86
	Ročník: 2.....	88
	Ročník: 3.....	91
	Ročník: 4.....	94
	Ročník: 5.....	97
11.	Informatika I. stupeň.....	101

INFORMATIKA.....	102
Ročník: 4.....	105
Ročník: 5.....	108
12. Člověk a jeho svět I. stupeň.....	114
PRVOUKA.....	115
Ročník: 1.....	118
Ročník: 2.....	120
Ročník: 3.....	122
PŘÍRODOVĚDA.....	125
Ročník: 4.....	128
Ročník: 5.....	130
VLASTIVĚDA.....	133
Ročník: 4.....	136
Ročník: 5.....	139
13. Umění a kultura I. stupeň.....	142
Hudební výchova.....	143
Ročník: 1.....	146
Ročník: 2.....	147
Ročník: 3.....	149
Ročník: 4.....	151
Ročník: 5.....	153
Výtvarná výchova.....	155
Ročník: 1.....	158
Ročník: 2.....	160
Ročník: 3.....	162
Ročník: 4.....	164
Ročník: 5.....	166
14. Člověk a zdraví I. stupeň.....	168
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	169
Ročník: 1.....	172

Ročník: 2.....	174
Ročník: 3.....	177
Ročník: 4.....	180
Ročník: 5.....	184
Učivo základní plavecké výuky.....	188
15. Člověk a svět práce I. stupeň.....	189
PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	190
Ročník: 1.....	193
Ročník: 2.....	194
Ročník: 3.....	195
Ročník: 4.....	197
Ročník: 5.....	199
16. Jazyk a jazyková komunikace II. stupeň.....	202
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	203
Ročník: 6.....	206
Ročník: 7.....	211
Ročník: 8.....	216
Ročník: 9.....	220
Anglický jazyk.....	226
Ročník: 6.....	229
Ročník: 7.....	232
Ročník: 8.....	235
Ročník: 9.....	238
NĚMECKÝ JAZYK.....	241
Ročník: 7.....	244
Ročník: 8.....	246
Ročník: 9.....	248
17. Matematika a její aplikace II. stupeň.....	250
MATEMATIKA.....	251
Ročník: 6.....	255

Ročník: 7.....	259
Ročník: 8.....	263
Ročník: 9.....	267
18. Informatika II. stupeň.....	271
INFORMATIKA.....	272
Ročník: 6.....	275
Ročník: 7.....	279
Ročník: 8.....	283
Ročník: 9.....	287
19. Člověk a společnost II. stupeň.....	295
DĚJEPIS.....	296
Ročník: 6.....	299
Ročník: 7.....	301
Ročník: 8.....	303
Ročník: 9.....	305
OBČANSKÁ VÝCHOVA.....	307
Ročník: 6.....	310
Ročník: 7.....	313
Ročník: 8.....	315
Ročník: 9.....	318
20. Člověk a příroda II. stupeň.....	321
FYZIKA.....	322
Ročník: 6.....	325
Ročník: 7.....	327
Ročník: 8.....	329
Ročník: 9.....	331
CHEMIE.....	333
Ročník: 8.....	336
Ročník: 9.....	339
PŘÍRODOPIS.....	342

Ročník: 6.....	346
Ročník: 7.....	349
Ročník: 8.....	352
Výstupy z RVP	352
Ročník: 9.....	354
ZEMĚPIS.....	357
Ročník: 6.....	361
Ročník: 7.....	365
Ročník: 8.....	367
Ročník: 9.....	371
21. Umění a kultura II. stupeň.....	374
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	375
Ročník: 6.....	378
Ročník: 7.....	380
Ročník: 8.....	382
Ročník: 9.....	384
VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	386
Ročník: 6.....	389
Ročník: 7.....	391
Ročník: 8.....	393
Ročník: 9.....	395
22. Člověk a zdraví II. stupeň	397
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	398
Ročník: 8.....	401
Ročník: 9.....	404
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	408
Ročník: 6.....	411
Ročník: 7.....	415
Ročník: 8.....	420
Ročník: 9.....	426

23.	Člověk a svět práce II. stupeň	432
	PRACOVNÍ ČINNOSTI	433
	Ročník: 6	436
	Ročník: 7	439
	Ročník: 8	442
	Ročník: 9	446
24.	Dodatek č. 1 - učební plán	450

1. Identifikační údaje

Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: ŠVP pro ZV

Č. j. ZSVR190/2021

Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Vrbovec

ADRESA ŠKOLY: Vrbovec 143, 671 24 Vrbovec

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Galina Blahová

KONTAKT: 515 230 171; reditelna@zsmsvrbovec.cz

IČ: 750 03 872

IZO: 102 855 871

RED IZO: 650041135

ŠKOLA ZAŘAZNA DO SÍTĚ: 1. 1. 2003

ŠKOLSKÁ RADA ZŘÍZENA: 21. 11. 2005

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Mgr. Alžběta Hortová

Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Vrbovec

ADRESA ZŘIZOVATELE: Vrbovec 146, 671 24 Vrbovec

KONTAKTY: 515 230 183, podatelna@obec-vrbovec.cz

Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2021

.....
Mgr. Galina Blahová
ředitel školy

2. Úvod

Škola je místem, kde si dítě dělá první představu o společnosti dospělých, kde se učí vycházet s lidmi, navazovat přátelství, soutěžit a spolupracovat. Z úzce lokální kultury vlastní rodiny, jejích zvyků a názorů, přechází do společné kultury spisovného jazyka, společenských pravidel a znalostí. Znalosti a dovednosti, jež se přitom naučí, ho mají zejména motivovat k dalšímu vzdělávání, poznání a tvoření.

Při tvorbě Školního vzdělávacího programu jsme vycházeli jak z teoretických, tak i bohatých a praxí ověřených poznatků učitelů naší základní školy, kteří nejlépe znají schopnosti a možnosti žáků v jednotlivých věkových skupinách. Jejich zkušenosti byly uplatněny nejen při tvorbě učebního plánu, ale zejména při výběru učiva jednotlivých předmětů. Chceme být školou, která položí základy pro život svobodného, sebevědomého, postupně vyzrávajícího mladého člověka, který je schopen samostatně myslet, svobodně a autonomně se rozhodovat, projevovat se jako demokratický občan a jednat v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.

3. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Vrbovec je plně organizovanou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Součástí školy je Mateřská škola Vrbovec, Mateřská škola Dyjákovičky, školní družina, školní jídelna Vrbovec, školní jídelna Dyjákovičky. Kapacita školy je 380 žáků. Kapacita mateřských škol je 100 dětí. Školu navštěvují žáci z obcí Vrbovec, Chvalovice, Dyjákovičky, Hnízdo, Načeratice, Derflice, Strachotice, Krhovice a Znojmo. Dopravní obslužnost je dobrá, začátek školního vyučování je upraven podle jízdních řádů.

Vybavení a podmínky školy

Tento dokument vymezuje materiální, prostorové, technické, hygienické, popřípadě jiné podmínky, jejichž naplnění vytvoří příznivé předpoklady k naplnění cílů ŠVP ZV. Materiál vychází z rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání (dále jen RVP ZV).

Prostorové a materiální podmínky:

- kmenové učebny jsou vybaveny různými druhy nábytku - větší část nábytku je stavitelná a moderní, z nejstaršího nábytku z roku 1973 zbývá několik skříní. Nejnovější vybavení je z roku 2021. Žákovské stolky a židle jsou vyměněny ve všech učebnách, všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi, ve škole probíhají každoroční renovace učeben i společných prostor

- Celá škola je zasíťovaná a má funkční WI-fi – projekt IROP
- učebna ICT je renovována z programu IROP. Je vybavena 30 počítači žákovskými, jedním učitelským, projektořem, skenerem, tiskárnou, notebooky, tablety, kopířkou
- učebna jazyků je renovována z programu IROP. Je vybavena 25 počítači žákovskými, jedním učitelským, interaktivní tabulí, systémem ROBOTEL
- učebna přírodních věd je renovována z programu IROP. Je vybavena speciálním nábytkem s rozvody elektřiny, učitelským počítačem, interaktivní tabulí, speciálním mikroskopem učitelským, mikroskopy žákovskými (vše s propojením na PC), fyzikálními pomůckami a chemikáliemi
- dílny jsou vybaveny pracovními stoly, nářadím, prostorové podmínky jsou vyhovující
- žákovská kuchyně je vybavena dvěma kuchyňskými linkami staršího typu, dvěma elektrickými sporáky a dalšími kuchyňskými spotřebiči
- školní pozemek slouží pro výuky pracovních činností, poznávání a pozorování rostlin a živočichů, volný čas a relaxaci
- tělocvičny splňují prostorové podmínky, vybavení nářadím a náčiním je dobré; je třeba provést opravu povrchu podlahy velké tělocvičny a úpravu akustiky, šatny u tělocvičny byly zrekonstruovány v roce 2020
- přírodní hřiště s travnatým povrchem na kopanou je doplněno běžeckou dráhou, doskočištěm a hřištěm na volejbal
- prostory pro uložení potřeb a pomůcek nejsou dostatečné, kapacitu úložných prostor jsme navýšili rekonstrukcí kolárny
- učitelé mají k dispozici počítače, tiskárny, kopírky, notebooky, tablety
- školní družina má kapacitu 148 žáků, v současné době jsou v činnosti 4 oddělení ŠD, která jsou dobře vybavena nábytkem, herními prvky do místností, interaktivními tabulemi, herními prvky pro venkovní vyžití, sociální
- prostory pro odkládání oděvů a obuvi (šatny) jsou vybaveny šatními skříňkami pro první i druhý stupeň školy
- prostory kuchyně společného stravování prošly rekonstrukcí. Vybavení školní jídelny se průběžně inovuje

Hygienické a psycho-sociální podmínky:

- ve škole je dodržován vhodný režim vyučování ve shodě s věkem žáků
- ve stanovení počtu hodin v týdnu i během dne je dodržována vyhláška 256/2012 Sb.
- žáci mají ve škole možnost stravování ve školní jídelně; pitný režim dodržují žáci individuálně, kdykoli mají žízeň, případně na vyzvání pedagogického pracovníka

- většina si nosí vlastní tekutiny, v celém objektu je pitná voda, žáci si mohou doplnit láhve na pití
- učebny školy vyhovují normám a hygienickým požadavkům, které jsou kladeny na výukové prostory školy (světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, hygienické vybavení prostor)
- v prostorách a v místě školy mají žáci přísný zákaz kouření, požívání alkoholických nápojů a jiných škodlivin; v prostorách školy se tento zákaz týká i všech pracovníků školy; vedení školy a všichni zaměstnanci školy dbají na dodržování tohoto ustanovení
- škola přijímá preventivní opatření v předcházení úrazů žáků, žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazů na začátku školního roku, během školního roku, v předmětech se zvýšeným nebezpečím úrazů (tělesná výchova, pracovní vyučování, fyzika, chemie), dále před každou mimořádnou akcí, pořádanou školou (výlety, exkurze, návštěva divadla, ap.) a vždy před prázdninami
- žáci jsou informováni o prevenci rizikového chování formou besed, přednášek a exkurzí
- vedení školy i ostatní pracovníci věnují pozornost pravidelné kontrole zařízení a prostor z hlediska jejich bezpečnosti; jedná se zejména o pravidelné revize a kontroly všech vybraných zařízení (elektrické rozvody, plynové rozvody, hromosvody, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, plynové přístroje a spotřebiče, tělocvičné nářadí a náčiní ap.)
- tělocvičny i venkovní plochy jsou každý den podrobovány vizuální kontrole, čtvrtletně hloubkové, o kontrolách jsou vedeny zápisy
- v případě zranění je poskytnuta první pomoc, na pracovišti je pověřený pracovník, který byl řádně proškolen, na hlavní budově byl zřízen kabinet první pomoci. (fyzické i psychické)
- ve škole jsou vytvořena místa první pomoci pro žáky, jsou zde umístěny lékárničky podle plánu, vše je označeno zeleným křížem v bílém poli
- škola v případě úrazu využívá pomoc Zdravotnické záchranné služby Jihomoravského kraje – Znojmo Pražská 59a
- ve škole je podporováno příznivé klima, tvůrčí atmosféra klidné pohody, humor, spolupráce žáků, pedagogů, rodičů, pocit sounáležitosti se školou i obcí

Charakteristika pedagogického sboru

- plně kvalifikovaný pedagogický sbor zajišťuje výuku na 1. a 2. stupni, aprobovanost vyučovacích předmětů je vysoká
- ve Školním poradenském pracovišti pracuje výchovný poradce, speciální pedagog a školní metodik prevence
- se žáky s příznými podpůrnými opatřeními pracují asistenti pedagoga a speciální pedagog
- na škole působí také koordinátor ŠVP, koordinátor ICT a koordinátor EVVO

- naši pedagogové jsou spoluorganizátory okresních kol olympiád a předmětových soutěží, pořádají vzdělávací akce pro učitele ve spolupráci s dalšími institucemi, podílejí se na tvorbě vzdělávacích materiálů pro pedagogy a učebních materiálů pro žáky
- všichni učitelé se dále vzdělávají ve všech oblastech, týkajících se výuky, práce ve škole i distančního vzdělávání; každý zaměstnanec školy je vzděláván v oblastech BOZP, PO, prevence patologických jevů, IT
- ve využívání digitálních technologií jsou všichni proškoleni a v praxi nabyté znalosti využívají
- ve školní družině pracují 4 vychovatelky, které vytvářejí příznivé klima pro odpočinek a relaxaci žáků, rozvíjejí jejich schopnosti a vytvářejí různé výrobky
- mezi učiteli navzájem i mezi učiteli a vedením školy panuje důvěra, přátelské vztahy, vstřícnost a snaha o vytváření příznivého klimatu ve škole
- věkové složení pedagogického sboru je v rozmezí 30 – 63 let

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- škola spolupracuje se Školskou radou, která je složená z rodičů, učitelů a zástupců obce a schází se minimálně 2x ročně, rada školy funguje již od roku 2005
- na jednáních, kterých se pravidelně zúčastňuje i vedení školy, jsou zúčastnění seznamováni s výročními zprávami, zprávami o hospodaření školy, úpravami ŠVP ZV, hodnocením žáků (klasifikační řád), se školním řádem, plánem oprav, výstupy z inspekční činnosti a se všemi důležitými změnami v dění ve škole
- Spolek rodičů při ZŠ a MŠ Vrbovec funguje od roku 1995, kdy vzniklo Sdružení rodičů (v roce 2014 přejmenováno na Spolek rodičů při ZŠ a MŠ Vrbovec)
- škola spravuje webové stránky www.zsmsvrbovec.cz, kde jsou rodiče i veřejnost pravidelně informováni o dění ve škole, úspěších a dokumentech školy, každá třída má na školních stránkách odkaz na svoje třídní stránky, které spravuje třídní učitel
- důležité informace o škole obsahuje úřední deska, která je umístěná před vchodem do budovy
- pravidelně přispíváme do obecního Zpravodaje, kde se o dění ve škole dovídá široká veřejnost
- ve škole jsou organizovány 3x do roka třídní schůzky s rodiči, na kterých jsou rodiče žáků informováni o prospěchu a chování žáků, o důležitých událostech ve škole, o důležitých akcích
- v rámci schůzek rodiče získají informace o průběhu vzdělávání a úspěších svých dětí, ve čtvrtletí dostanou formativního hodnocení svých dětí
- v případě distančního vzdělávání jsou schůzky organizovány on-line
- ve škole je zřízeno Školní poradenské pracoviště při ZŠ a MŠ Vrbovec, které projednává záležitosti týkající se prospěchu, chování, sociálního znevýhodnění, podpory nadání a dalších oblastí života ve

škole i mimo ni

- škola vykonává i poradní servis pro rodiče žáků o volbě budoucího povolání
- škola vytváří i dobré společenské vztahy mezi školou, rodiči a veřejností; každoročně pořádáme pro veřejnost školní akademii, žáci školy často vystupují s kulturním programem na různých akcích v obci Vrbovec i v obcích Dyjákovičky a Chvalovice
- pravidelné setkávání s rodiči posiluje prestiž školy i pedagogů; rodiče - žáci - učitelé spolupracují a vytvářejí příznivé klima odpovědnosti, spravedlnosti, spolupráce a společných pravidel, které dokáže většina rodičů ocenit
- součástí tohoto klimatu je i včasná a otevřená informovanost rodičů a veřejnosti o věcech uvnitř školy, které nejsou v rozporu s profesním tajemstvím a vynášením důvěrných informací
- využíváme různé formy spolupráce se zákonnými zástupci - školní akademie, konzultace žáků, rodičů s učiteli, mimoškolní akce (výlety, exkurze), třídní schůzky, vánoční a velikonoční tvoření, ples Spolku rodičů, různé besedy
- škola úzce spolupracuje s PPP Znojmo, SPC Brno
- probíhá také spolupráce s jinými školami a mateřskými školami v regionu v rámci projektů financovaných EU, IROP, Šablony, a.j.
- spolupráce s obcí Vrbovec (zřizovatel) je na výborné úrovni, jednání jsou vždy korektní a vstřícná z obou stran, obec v rámci svých možností vychází škole vstříc
- škola usiluje o to, aby byla vždy schopná splnit všechny požadavky ze strany zřizovatele
- úzce spolupracujeme i s obcemi Chvalovice a Dyjákovičky
- spolupracujeme s OSPODem a Policií ČR

4. Hodnocení žáků

Každá škola disponuje velmi obsáhlými hodnotícími (evaluačními) nástroji pro posuzování chování žáků, jejich učební úspěšnosti a jejich dovedností (mnohem obtížněji jejich postojů). Jsou to např. pozorování, písemné práce, testy, ústní zkoušení, dotazníky, ankety, rozhovory, projektové metody, inscenační hry apod. Důležité je také hodnocení postojů a kompetencí žáků.

Evaluace jako proces sebereflexe se stává každodenní potřebou školy a součástí práce všech spolupracovníků.

Ve školách lze rozeznat tři základní roviny evaluace (autoevaluace), pro které je třeba získat informace a jejichž charakter je rozdílný. Jde o rovinu vedení školy (ředitel, zástupce, výchovný poradce), o rovinu skupiny učitelů určitého předmětu či předmětů a o rovinu jednotlivých učitelů.

Hodnocení žáků ve škole

Učitel hodnotí žáka vzhledem k očekávaným výstupům a kompetencím, kterých by měl žák dosahovat, další rovinou je rovina vlastního pokroku žáka a také porovnání jednotlivého žáka s ostatními žáky ve třídě, případně s využitím testování SCIO se stejně starými žáky v ČR.

Pravidla pro hodnocení žáka

- učitelé hodnotí, na jaké úrovni žák zvládá dané učivo, své hodnocení obvykle vyjadřují známkou
- kromě známek používáme motivační razítka, emotikony, krátká písemná sdělení, ve čtvrtletí používáme formativní hodnocení
- nejdůležitější je hodnocení očekávaných výstupů a hodnocení toho, jak žák dosahuje očekávaných kompetencí
- v průběhu školního roku žáky vedeme k autoevaluaci, při které pomáháme formovat jejich názory a kompetence, dbáme na jejich schopnost posoudit svoji práci, vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají předměty jazykové, přírodovědní, společenskovední a matematika. Při klasifikaci a hodnocení výsledků v těchto vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky ŠVP ZV hodnotí zejména: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a zejména praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí. Posuzuje se kvalita myšlení, jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnosti, zájem o ně a vztah k nim, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení metod samostatného studia, hodnocení vlastní práce a hledání možných rezerv, využití digitálních technologií při studiu.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktického zaměření a činností mají ve škole z velké části předmět pracovní činnosti a částečně informatika. Při klasifikaci a hodnocení výsledků vzdělávání v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí zejména vztah k práci, kooperace, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnání účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, péče o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení, pomůcek a techniky, nástrojů, náradí a měřidel, zvládnání technologií.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají předměty výtvarná výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví, občanská výchova, hudební výchova. Při klasifikaci a hodnocení výsledků vzdělávání v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí zejména stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí a dovedností a jejich tvořivá aplikace, poznávání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, respekt k tradicím, kulturnímu a historickému dědictví naší země, aktivní zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit. Vše s ohledem na individuální možnosti žáka. V tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, se hodnotí všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví a kondici, využití digitálních technologií při měření pokroků.

Základní pravidla pro použití klasifikace, kritéria hodnocení

- při klasifikaci používá vyučující pět klasifikačních stupňů
- vyučující může motivačně hodnotit razítkem, emotikonem, krátkým písemným sdělením
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému subjektivnímu vlivu
- podklady pro hodnocení a klasifikaci získává vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připraveností na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky
- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování

- učitel může klasifikovat jen probrané a procvičené učivo, žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky
- vyučující dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikuje žáky hned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než tři dny, nebo po nepřítomnosti kratší než tři dny, pokud svou nepřítomností se žák nemohl zúčastnit předcházející vyučovací hodiny, pokud to žák sám nechce
- učitel vyváženě promítne do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, technologiemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka
- čtvrtletní písemné práce učitel oznamuje žákům včas, aby měl žák dostatek času se na ně připravit
- tradiční ústní zkoušení u tabule je nahrazováno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků, přičemž je třeba za všech okolností dbát na rozvoj schopnosti komunikace a ústního vyjadřování žáků
- významným prvkem procesu učení je práce s chybou, žák má právo udělat chybu, která je příležitostí k poučení, jak to udělat příště správně
- učitel oznámí žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodní, poukáže na klady, případné nedostatky, dává příležitost žákovi i k vlastnímu sebehodnocení a posouzení svého výkonu
- výsledek ústního zkoušení učitel oznámí žákovi okamžitě, výsledek písemné zkoušky do týdne; učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu pro celkovou klasifikaci, zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisu do systému Bakaláři
- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celé pololetí
- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace i způsob získání známek
- nástrojem pro hodnocení práce žáků může být žákovské portfolio, učitel shromažďuje ty práce, ze kterých je zřejmé částečné či úplné zvládnutí dané problematiky
- průměr klasifikace za příslušné období je pouze jedním z kritérií celkového hodnocení žáka, učitel žáka při jeho celkovém hodnocení posuzuje komplexně a zohledňuje i jeho individuální pokrok v učení
- příklady zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování a prospěchu se projednají na pedagogické radě, třídní učitelé sdělí výsledky prokazatelným způsobem zákonným zástupcům žáka i samotným žákům
- učitel věnuje náležitou pozornost práci se žáky s podpůrnými opatřeními, pracuje podle pokynů speciálního pedagoga, na základě doporučení PPP, SPC; spolupracuje s asistentem pedagoga

Kritéria hodnocení žáka

Představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žákovy výkonu ve vyučovacích předmětech. Kritéria hodnocení vycházejí ze získaných kompetencí žáků.

Pro hodnocení testů využíváme bodovou tabulku úspěšnosti, kterou jsme si na základě zkušeností našich pedagogů vytvořili.

5. Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Oblasti autoevaluace školy

- nabídka školy – Školní vzdělávací program základního vzdělávání, kde největší důraz klademe na oblast výuky a výsledků vzdělávání
- výuka – jak probíhá výuka ve škole, jakých metod a forem práce učitelé užívají
- výsledky vzdělávání – jak se daří plnit očekávané výstupy a kompetence žáků
- klima školy – školní atmosféra, hodnocení bezpečného prostředí a klidu pro výuku
- zdroje – hodnocení, jaké jsou materiální, personální a jiné podmínky pro dobrou výuku žáků
- vedení – hodnocení, zda podporuje vedení změny, vytváří podnětné a klidné prostředí pro práci

Cíle a kritéria autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu v dané oblasti. Podle toho, kdo hodnocení daného stavu v dané oblasti provádí, jsme rozdělili autoevaluaci do tří rovin:

1) Evaluace (autoevaluace) v rovině učitelů: je zpracována u jednotlivých oblastí vzdělávání. Jednotliví učitelé hodnotí výsledky dosahované žáky, zamýšlejí se nad efektivitou vlastní pedagogické práce, nad vhodností metod a forem práce, nad vhodností používaných kritérií a metod hodnocení žáků, nad spolehlivostí didaktických testů, zkušebních otázek apod. Kvalita práce pedagogického sboru je totiž naprosto zásadní pro výsledky vzdělávání a výchovy žáků ve škole.

Pro analýzu práce učitelů a jejich výsledků budou na ZŠ a MŠ Vrbovec využívány následující nástroje:

- pozorování – pozorování práce a činností učitelů mimo vyučování: nástupy do vyučování, dohledy nad žáky, vstřícnost k problémům žáků
- rozhovory – se žáky, s učiteli, s rodiči, s veřejností
- ankety a dotazníky – pro žáky, pro učitele, pro rodiče
- kontrola a hodnocení úrovně vedení školní dokumentace (TK, TV, záznamy o práci, atd.)
- kontrola a hodnocení vzorků žakovských průkazů, sešitů, portfolií žáků
- kontrola a hodnocení úrovně vedení katalogových listů žáků a záznamů o žácích
- hodnocení práce metodických orgánů, zápisy z jednání metodických orgánů
- analýza prací žáků – výtvarná výchova, pracovní výchova (výstavka prací, výzdoba prostor školy)
- posilování čtenářských gramotností napříč všemi vyučovacími předměty
- posilování matematických a finančních gramotností napříč všemi vyučovacími předměty
- pozorování učitele při práci v hodinách – hospitace, sledování práce učitele z hlediska obecných projevů jako je osobnost, připravenost na hodinu, vzájemné vztahy učitel-žák, klima třídy, zdravotní a hygienické zásady, individualizace vyučování, hodnocení a klasifikace žáků apod.

- pozorování a hodnocení předem vytipovaného a sledovaného jevu, např. vhodnost použití metod a forem práce v hodině
- úroveň výsledků ve vzdělávání – testování SCIO - porovnání úrovně vzdělávání vůči ostatním srovnatelným školám, testujeme vědomosti a dovednosti žáků v 3., 5. a 7. ročníku, v předmětech ČJ, M, AJ, všeobecný přehled a studijní předpoklady
- analýza výsledků přijímacího řízení žáků 9. ročníku na střední školy
- sledování a hodnocení účasti učitelů na dalším vzdělávání

2) Evaluace (autoevaluace) skupiny učitelů (předmětové komise a metodická sdružení): hodnotí přínos svého předmětu pro žáky a jeho význam ve vztahu k ostatním předmětům, posuzují používané metody a formy práce, vyměňují si zkušenosti o tom, co se osvědčilo či neosvědčilo, diskutují o optimalizaci časové dotace v učebním plánu, o metodách zkoušení a testování žáků apod.

3) Evaluace (autoevaluace) v rovině vedení školy: hodnotí výsledky pedagogické práce s ohledem na požadavky RVP ZV a ŠVP ZV. Zamýšlí se a hodnotí úroveň a kvalitu dosahovaných výsledků vzdělávání ve škole, hodnotí výsledky dosahované jednotlivými učiteli. Tím získává důležitou zpětnou vazbu o aktuálním stavu, úrovni a kvalitě poskytovaného vzdělávání, o podmínkách, ve kterých se vzdělávání realizuje, o aspektech vzdělávacího procesu (tj. o jeho průběhu, kontextech, výsledcích), o jeho slabých a silných stránkách výuky, o problémech a nedostatcích, které se ve výuce objevují.

Factory, které ovlivňují hodnocení žáka i jeho výkon a jsou předmětem evaluace v rovině vedení školy:

- obsah vzdělávání (jednotlivých vzdělávacích oblastí, předmětů, témat) a jejich soulad se ŠVP ZV
- vyučovací metody a organizační formy výuky v různých vzdělávacích oblastech
- předpokládané výsledky vzdělávání v uzlových bodech školní docházky a v jejích jednotlivých etapách (především myšleno 3., 5. ročník a 9. ročník)
- způsob průběžného a konečného zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání ze strany vyučujících
- sociodemografické a sociokulturní charakteristiky třídy (včetně schopností a výkonnosti třídy) např. SCIO
- osobnostní charakteristika učitele (pedagogický styl)
- pojetí práce jednotlivých učitelů a pojetí práce pedagogického sboru jako celku
- používání adekvátních a validních evaluačních nástrojů ze strany vyučujících (např. soulad obtížnosti testu s požadavky na výstupní kvality žáka toho kterého věku)
- organizace práce školy (včetně námětů pro organizaci volného času dětí o přestávkách, po vyučování, v odpoledních hodinách, o víkendech, či o prázdninách)
- úroveň spolupráce s rodiči a jinými sociálními partnery (včetně spoluúčasti rodičů na práci školy)
- vztahy ve škole, prostředí školy, klima školy

Nástroje autoevaluace

- **výroční zpráva o činnosti školy** – postihuje jednotlivé oblasti práce školy a jejich hodnocení z hlediska koncepce vzdělávání a naplňování cílů ŠVP ZV, je psána především jako hodnotící (evaluační)
- **plán práce školy** – obsahuje hlavní úkoly školy pro školní rok, se kterým jsou všichni seznámeni na začátku školního roku a v závěru školního roku jsou tyto úkoly vyhodnoceny, jejich hodnocení se stává součástí výroční zprávy o činnosti školy

6. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Škola je zaměřena na:

- vzdělávání žáků v tzv. klasických třídách
- podporu čtenářských a matematických gramotností
- spolupráci s komunitou
- vytváření spolupracující atmosféry

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	Frontální výuka (vyprávění, vysvětlování, využití multimédií, didaktické techniky, práce s textem, demonstrační metody). Skupinová výuka (práce s textem, práce s technikou, badatelský přístup). Individualizovaná výuka, samostatná práce (práce s textem, práce na PC, osobní přístup, využití asistentky, e-learning). Srovnávací písemné práce (čtvrtletní práce v předmětech Aj, Čj a M, testy Scio pro žáky 3., 5. a 7. ročníku). Ročníkové práce (pro žáky 9. ročníku, celoroční práce je ukončena odevzdáním a obhajobou ročníkové práce na zadané téma na konci 9. ročníku). Ve 2. ročníku, výuka angličtiny jako zájmového útvaru. Předmětové soutěže (příprava žáků a účast na soutěžích a olympiádách vyhlašovaných MŠMT) pěvecký sbor.
Kompetence k řešení problémů	Skupinová výuka (práce s textem, práce s technikou, badatelský přístup). Individualizovaná výuka, samostatná práce (práce s textem, práce na PC, osobní přístup, využití asistentky, e-learning). Laboratorní práce (v předmětech fyzika, chemie a biologie). Předmětové soutěže (příprava žáků a účast na soutěžích a olympiádách vyhlašovaných MŠMT). Projektová výuka (zapojení do projektů, které nabízí různé spolupracující organizace, vlastní projekty). Srovnávací písemné práce (čtvrtletní práce v předmětech Aj, Čj a M, testy Scio pro žáky 3., 5. a 7. ročníku). Ročníkové práce (pro žáky 9. ročníku, celoroční práce je ukončena odevzdáním a

	obhajobou ročníkové práce na zadané téma na konci 9. ročníku). Seznamovací a ekologický pobyt žáků 6. tříd (pobyt podporující stmelení nově vzniklých kolektivů, přírodovědná pozorování). Sportovně – branný den (pro žáky 1. i 2. stupně) pestrá nabídka kroužků pro žáky 1. a 2. stupně.
Kompetence komunikativní	Skupinová výuka (práce s textem, práce s technikou, badatelský přístup). Laboratorní práce (v předmětech fyzika, chemie a biologie). Projektová výuka (zapojení do projektů, které nabízí různé spolupracující organizace, vlastní projekty). Ročníkové práce (pro žáky 9. ročníku, celoroční práce je ukončena odevzdáním a obhajobou ročníkové práce na zadané téma na konci 9. ročníku). Exkurze (na 1. i 2. stupni, poznávací – dějepisné, literární, přírodopisné, vlastivědné aj., návštěvy muzeí, výstav, zoologických a botanických zahrad). Sportovně – branný den (pro žáky 1. i 2. stupně). Kulturní akce (výstavy, návštěva divadelních a filmových představení, besedy, návštěva knihovny). Žákovská samospráva (prostřednictvím žákovské samosprávy mají žáci možnost podílet se na chodu školy). Vánoční a velikonoční tvoření (den otevřených dveří). Ples spolku rodičů (předtančení žáků 8. a 9. třídy). Akademie školy (dramatická, hudební, sportovní vystoupení žáků). Třídnické hodiny, zápis žáků do 1. tříd
Kompetence sociální a personální	Projektová výuka (zapojení do projektů, které nabízí různé spolupracující organizace, vlastní projekty). Sportovní soutěže (příprava a účast žáků ve sportovních soutěžích AŠSK). Umělecké soutěže (příprava žáků a účast na uměleckých soutěžích). Seznamovací a ekologický pobyt žáků 6. tříd (pobyt podporující stmelení nově vzniklého kolektivu, přírodovědná pozorování). Lyžařský výcvikový kurz (pro žáky 7. ročníku). Exkurze (na 1. i 2. stupni, poznávací – dějepisné, literární, přírodopisné, vlastivědné aj., návštěvy muzeí, výstav, zoologických a botanických zahrad). Sportovně – branný den (pro žáky 1. i 2. stupně). Plavání (kurzy plavání pro žáky 1. stupně). Kulturní akce (výstavy, návštěva divadelních a filmových představení, besedy, návštěva knihovny). Žákovská samospráva (prostřednictvím žákovské samosprávy mají žáci

	<p>možnost podílet se na chodu školy). Vánoční a velikonoční tvoření Ples spolku rodičů (předtančení žáků 8. a 9. třídy). Akademie školy (dramatická, hudební, sportovní vystoupení žáků). Třídnické hodiny, zápis žáků do 1. tříd.</p>
<p>Kompetence občanské</p>	<p>Projektová výuka (zapojení do projektů, které nabízí různé spolupracující organizace, vlastní projekty). Umělecké soutěže (příprava žáků a účast na uměleckých soutěžích). Kulturní akce (výstavy, návštěva divadelních a filmových představení, besedy, návštěva knihovny). Školy v přírodě (1. stupeň). Seznamovací a ekologický pobyt žáků 6. tříd (pobyt podporující stmelení nově vzniklých kolektivů, přírodovědná pozorování). Lyžařský výcvikový kurz (pro žáky 7. ročníku). Exkurze (na 1. i 2. stupni, poznávací – dějepisné, literární, přírodopisné, vlastivědné aj., návštěvy muzeí, výstav, zoologických a botanických zahrad). Sportovně-branný den (pro žáky 1. i 2. stupně). Kulturní akce (výstavy, návštěva divadelních a filmových představení, besedy, návštěva knihovny). Žákovská samospráva (prostřednictvím žákovské samosprávy mají žáci možnost podílet se na chodu školy). Vánoční a velikonoční tvoření. Ples spolku rodičů (předtančení žáků 8. a 9. třídy). Akademie školy (dramatická, hudební, sportovní vystoupení žáků). Třídnické hodiny.</p>
<p>Kompetence pracovní</p>	<p>Laboratorní práce (v předmětech fyzika, chemie a biologie). Projektová výuka (zapojení do projektů, které nabízí různé spolupracující organizace, vlastní projekty). Seznamovací a ekologický pobyt žáků 6. tříd (přírodovědná pozorování). Vánoční a velikonoční tvoření. Ples spolku rodičů (předtančení žáků 8. a 9. třídy). Akademie školy (dramatická, hudební, sportovní vystoupení žáků).</p>

7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními se ve svých individuálních potřebách a možnostech liší. Stěžejní jsou opatřená spočívající v úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a zabezpečení předmětů speciálně pedagogické péče. Realizace předmětů speciálně pedagogické péče probíhá na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ).

Naším cílem je podpora vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami při jejich plném zapojení vzhledem a s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje svoje vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření (dále jen PO). Pro žáky s přiznanými PO, podle stupně PO, škola poskytuje a vytváří: PLPP (1.), IVP(2.), PSPP (3.)

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP)

- podpůrné opatření prvního stupně PO
- vypracovává škola pro žáka, nestačí-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka
- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a za pomoci výchovného poradce, popř. speciálního pedagoga
- před zpracováním PLPP probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit efektivní metody práce s daným žákem a způsoby kontroly osvojení nových znalostí a dovedností žáka
- PLPP obsahuje popis obtíží slabých stránek žáka, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování plánu
- vždy má písemnou podobu a je s ním seznámen žák, jeho zákonný zástupce a všichni zainteresovaní učitelé
- osoby, které se s plánem seznámily, plán podepisují
- PLPP škola podle potřeby průběžně aktualizuje v souladu s aktuálními vzdělávacími potřebami a vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka
- vyhodnocení provádí třídní učitel za pomoci vyučujících konkrétních předmětů a ve spolupráci s výchovným poradcem, popř. speciálním pedagogem

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP)

- podpůrné opatření druhého stupně PO – zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných patření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka
- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu
- obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů PO poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně
- při tvorbě IVP pro žáka vychází škola z minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO
- výstupy jsou vodítkem pro přípravné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu pro žáka
- úpravy výstupů se provádějí na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka, představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím PO případně překročit
- v souladu s vyhláškou č.27/2016 Sb. se minimální doporučené úrovně využijí v případě PO třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením
- IVP zpracovává škola – tj. třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů za pomoci výchovného poradce, popř. speciálního pedagoga
- před zpracováním IVP probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit efektivní metodu práce s daným žákem, úpravy obsahu vzdělávání a způsob kontroly osvojení nových znalostí a dovedností žáka
- IVP obsahuje: údaje o skladbě druhů a stupňů PO poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, popř. úpravě výstupů ze vzdělávání žáka, jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje při zjišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka
- IVP se zpracovává do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku
- výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce
- po podpisu IVP zákonným zástupcem předá výchovný poradce řediteli školy informace o zahájení poskytování PO a vše zaznamená do školní matriky
- realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s jednotlivými vyučujícími, výchovným poradcem, speciálním pedagogem, zákonnými zástupci

Předměty speciálně pedagogické péče (dále jen PSPP)

- účelem tohoto PO je zajištění kompenzace obtíží žáka a přispění ke kvalitnímu vzdělávání s ohledem na jeho specifické potřeby
- škola nabízí PSPP s názvem Reeducace specifických poruch učení
- pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola upravuje podmínky vzdělávání: diferenciací a individualizací vzdělávacího procesu, formativním hodnocením, dodržením všech stanovených PO stanovením maximálního počtu žáků ve skupině, spoluprací se zákonnými zástupci žáka, ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spoluprací s odborníky mimo oblast školství, spoluprací s ostatními školami

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory (PLPP) je podpůrným opatřením prvního stupně a slouží k podpoře nadaného žáka. PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních předmětů za pomoci výchovného poradce. PLPP se vyhotovuje v písemné i elektronické podobě. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Za vyhotovení PLPP odpovídá ředitel školy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

Za mimořádně nadaného žáka považujeme jedince, u něhož školské poradenské pracoviště (PPP, SPC) zjistí, že jeho rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. Takový žák může být, pokud zákonný zástupce o to požádá, vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). IVP vypracovává třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a s pracovníky školního poradenského pracoviště nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Výchovný poradce zorganizuje jednání, na kterém bude IVP projednán se zákonným zástupcem žáka i se žákem samotným. Průběh vzdělávání mimořádně nadaného žáka sleduje třídní učitel a pověřený pracovník školního poradenského pracoviště. IVP má grafickou a elektronickou podobu. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajišťuje písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP realizován. Za vzdělávání žáka podle IVP odpovídá ředitel školy, který zajistí zaznamenání této skutečnosti do školní matriky.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků mimořádně nadaných spolupracuje naše škola se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry). Pracovníci těchto institucí poskytují konzultace podle potřeby a minimálně jednou za rok navštěvují školu. Výsledky vzdělávání mimořádně nadaného žáka konzultují se školním poradenským pracovištěm a vyučujícími.

Ředitel školy může na žádost zákonného zástupce žáka přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí. Tuto komisi jmenuje ředitel školy. Ten také stanoví obsah a rozsah zkoušky. Součástí žádosti o přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku musí být vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- v případě doporučení ŠPP umožňujeme předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- nadanému žákovi je po konzultaci s vyučujícími a rodiči vypracován plán pedagogické podpory za účelem uplatnění jeho nadání
- mimořádně nadaného žáka vzděláváme na doporučení ŠPP a na žádost rodičů podle IVP, kde může být rozšířen obsah vzdělávacích předmětů, ve kterých projevuje žák mimořádné nadání a upraveny výstupy vzdělávání nad rámec ŠVP
- nadaným a mimořádně nadaným žákům zadáváme specifické úkoly a projekty, volíme náročnější metody a formy práce
- žáky připravujeme na účast na olympiádách a soutěžích včetně celostátních kol
- nabízíme volnočasové aktivity odpovídající potřebám a nadání žáků
- organizujeme odborné exkurze
- navštěvujeme projektové dny na středních školách a ve firmách
- spolupracujeme se středními školami v rámci projektů a soutěží, poskytujeme kariérové poradenství zaměřené na kvalitní uplatnění těchto žáků na středních školách a v dalším životě, aj.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola poskytuje žákům a jejich zákonným zástupcům bezplatně standardní poradenské služby v oblasti péče o žáka se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) prostřednictvím Školního

poradenského pracoviště (ŠPP). Jeho členy jsou:

Výchovný poradce – vedoucí ŠPP, koordinuje jeho činnost a v oblasti péče o žáky se SVP spolupracuje s vedením školy, konzultuje s rodiči a se školskými poradenskými pracovišti. Dále poskytuje poradenství v oblasti volby povolání žákům a jejich zákonným zástupcům a s vedením školy řeší problémové chování těchto žáků.

Speciální pedagog – poskytuje poradenství v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vede agendu těchto žáků a vykonává specifickou pedagogickou práci s těmito žáky dle doporučení PPP nebo SPC. Spolupracuje s jednotlivými vyučujícími, poskytuje jim metodické vedení a vede asistenty pedagoga.

Školní metodik prevence – řeší problémové chování těchto žáků, konzultuje se zákonnými zástupci a spolupracuje s vedením školy.

Asistent pedagoga – pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáka (žáků) se speciálními vzdělávacími potřebami a pracuje podle jeho pokynů a potřeb. Pomáhá při výchovné a vzdělávací činnosti a při komunikaci se žáky, zákonnými zástupci žáků a s komunitou, ze které žák pochází. Žákovi (žákům) pomáhá v adaptaci na školní prostředí a při přípravě na výuku. Žáka přitom vedeme k nejvyšší možné míře samostatnosti. V případě potřeby poskytuje asistent pedagoga žákovi nezbytnou pomoc při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při mimoškolních akcích. Dle pokynů vyučujícího a se souhlasem zákonného zástupce pracuje asistent pedagoga se žákem i individuálně mimo třídu.

Charakteristika vzdělávání pro žáky se SVP

Jedná se o předmět speciálně pedagogické péče, pedagogickou intervenci a podporu rozvoje nadání. Podle potřeby je podpora realizována v 1. - 9. ročníku.

Výuka předmětu PSPP a PI probíhá zpravidla ve třídě. Maximální počet žáků jsou 4 žáci. Cílem předmětu Reeducace specifických poruch učení (dále jen RSPU) je odstraňování nebo zmírňování obtíží žáka, utváření nových návyků a dílčích dovedností při respektování aktuálního vývoje jedince. Podpora rozvoje nadání je realizována zpravidla ve třídě dle doporučení PPP.

Vzdělávání pro žáky se SVP

- reedukace dyslexie
- reedukace dysgrafie
- reedukace dysortografie
- reedukace dyskalkulie
- rozvoj nadání

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- multisenzoriální přístup
- individuální a skupinová práce
- využití interaktivní tabule
- výuka je podporována technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- práce s názornými tabulkami, přehledy učiva a kompenzačními pomůckami

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: mluvený projev, komunikace, rozšiřování slovní zásoby, čtení s porozuměním, práce s textem
- Matematika: řešení slovních úloh vycházejících z běžných životních situací, práce s daty
- Hudební výchova: tematicky zaměřené písničky
- Pracovní činnosti: jemná motorika
- Výtvarná výchova: tematicky zaměřené výtvarné ztvárnění
- Tělesná výchova: protahovací chvíle

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení,

tvůrčích činnostech a v praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislosti
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- ovládá a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Žák:

- váží si vnitřních hodnot druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- hodnotí výsledky vlastní práce

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vzdělávání pro žáky se SVP

Ročník: 1. - 9.

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
spojení hláska, písmeno, záměna tvarově podobných písmen, záměna sluchově podobných hlásek, písmen do slabik, slabiky do slov, slova do vět, analýza a syntéza slov, slova se zvyšující se náročností stavby, čtení vět a čtení souvislého textu, porozumění textu	reedukace dyslexie	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozvoj jemné a hrubé motoriky, rozvoj pohybové paměti, správné sezení při psaní, správný úchop psacích potřeb, uvolňovací cviky, nápodoba tvarů	reedukace dysgrafie	k učení k řešení problémů sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana mediální výchova
rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek, rozlišování měkkých a tvrdých slabik, rozlišování sykavek, vynechávání písmen, přesmykování, hranice slov ve větě, gramatické chyby	reedukace dysortografie	k učení k řešení problémů komunikativní občanské digitální	výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
předčíselné a číselné představy, matematické operace, práce s daty	reedukace dyskalkulie	k učení občanské pracovní digitální	mediální výchova
zabezpečení a rozvoj žáků nadaných a mimořádně nadaných	rozvoj nadání	k učení digitální k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

8. Začlenění průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ M Hv Prv Tv	ČJ M Hv Prv	ČJ M Hv AJ Prv	Hv M ČJ AJ Vla In Pří	Hv M ČJ AJ Pří In Vla	Hv Př Z ČJ Fy Vv Tv In AJ D	Hv Př Z NJ ČJ D AJ Fy Vv M Tv In Pě	Hv Př Z NJ ČJ Fy Ch AJ Vv M Tv In Pě D	Hv Př Fy Ch Z NJ AJ ČJ VV M Tv In Pě
Sebepoznání a sebepojetí	ČJ Prv	ČJ Prv Tv	ČJ Prv	ČJ AJ In Pří Vv	ČJ AJ Vla In Vv	VV Tv In	VV Tv In	VkZ Ov VV Tv In Pě	VkZ VV ČJ Tv In
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ	ČJ	Prv ČJ AJ	ČJ M AJ In Pří	In Vv	Ov Tv In Fy M	Tv In Fy M	VkZ Ov Tv In Pě M	VkZ Tv In Fy Ch M
Psychohygienu		Hv	Prv	Pří	Hv	VV Tv	VV Tv	VkZ Ov VV	VkZ VV

								Tv	Tv
Kreativita	Hv Pč Vv	Hv Pč Vv	Hv Pč Vv	Hv ČJ In M Pč Vv	Hv ČJ In Vla Vv M	Hv M ČJ Ov Vv Tv In Pč	Hv NJ Ov ČJ Vv M Tv In, Pč	Hv VkZ Ov NJ ČJ Vv M Tv In Pč	Hv VkZ Ov NJ Vv ČJ Tv In M
Poznávání lidí	ČJ Prv	ČJ Prv	ČJ Prv	ČJ AJ M	AJ	Ov VV Tv In AJ	AJ NJ VV Tv In	AJ Ov VkZ NJ VV Tv In	VkZ AJ NJ VV ČJ Tv In Pč
Mezilidské vztahy	ČJ Prv	ČJ Prv	ČJ Prv	ČJ AJ Vla M Pří	AJ Pří Vla M	Ov ČJ Tv AJ M	ČJ AJ Tv Pč M	VkZ Ov Fy Ch AJ ČJ Tv Pč M	VkZ ČJ Tv AJ Pč M
Komunikace	ČJ Prv Hv M	ČJ Prv Hv M	ČJ Prv Hv Tv M AJ	ČJ AJ Vla In M Pří	ČJ AJ Pří In Vla Hv	Z AJ ČJ D Ov VV M	Z AJ NJ ČJ VV M Tv	Z AJ VkZ Ov D NJ VV	Z Ov NJ AJ VkZ ČJ VV

				Hv	M	Fy Tv In Pě	In Fy Pě	ČJ M Tv In Fy Ch, Pě	M Tv In Fy Ch Pě
Kooperace a kompetice	Prv ČJ	Prv ČJ	Prv M ČJ AJ AJ	M ČJ AJ Pří	M ČJ	ČJ M Tv	ČJ M Tv	ČJ M Tv	ČJ M Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ Prv Hv	ČJ Prv Hv	ČJ Prv M Hv AJ	M ČJ AJ Vla In Pří Hv Tv	M ČJ AJ Pří In Hv Tv Vv	Př Z M ČJ AJ D Tv In	Př Z AJ NJ ČJ D M Tv In	Př Z AJ NJ VkZ Ov ČJ D M Tv In Fy Ch	Př Z VkZ NJ AJ ČJ D M Tv In Fy
Hodnoty, postoje, praktická etika			ČJ Prv	ČJ M Pří	ČJ Tv	ČJ Tv	ČJ Tv	VkZ Ov ČJ Tv	VkZ ČJ Tv Ov
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola	ČJ Pě Hv Tv Vv M Prv	ČJ Pě Hv Tv Vv M Prv	ČJ Pě Hv Tv Vv M AJ	AJ ČJ M Pě Hv Tv Vv	M ČJ AJ Pří Pě Hv Tv	Ov Fy AJ Př M ČJ Tv	AJ Ov NJ M Fy Př ČJ	AJ VkZ In Fy Ch Př M	VkZ Ov In Fy AJ Ch Pě

				Vla In	Vv In	In Vv	Pč Tv	Ov ČJ Tv	Př NJ M ČJ Tv
Občan, občanská společnost a stát	Hv Vv Prv	Hv Vv	Hv Vv	Hv Vv ČJ M AJ	Hv Vv Vla AJ	Hv Vv Pč	Hv Vv	Hv Vv NJ Pč	Hv Vv
Formy participace občanů v politickém životě			Prv	Vla		Ov D In	Ov D In	Ov D	Ov D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vla		Z Ov	Z Ov	Z Ov	Z Ov
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá	Hv Pč Tv Vv M ČJ Prv	Hv ČJ Pč Tv Vv M Prv	Hv ČJ M Prv Pč Tv Vv AJ	Hv AJ ČJ M Pří Pč Vv In	Hv M ČJ AJ Pří Vla Pč In	Hv Z ČJ M Fy VV D AJ Ov Pč It	Hv Z ČJ D VV M Fy AJ NJ Ov It	Hv Z NJ ČJ Fy Ch VV D M AJ Pč It	Hv Z Ov NJ ČJ VV Fy Ch D M AJ Pč It
Objevujeme Evropu a svět				AJ ČJ M Tv	M AJ Pří Vla Tv Vv	Z Př ČJ Vv D M	Z AJ Př ČJ D Vv	Z AJ Př NJ ČJ D Vv	Z AJ Př Ov NJ ČJ

						Tv AJ	M Tv	Tv M	D Vv Tv M
Jsme Evropané	ČJ	ČJ	ČJ M	M ČJ AJ Vla	Vla AJ	D Vv ČJ	Z Ov D VV Pě ČJ	D Vv ČJ N Ov VkZ	Hv VkZ Ov ČJ D VV
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní diference	Prv ČJ Hv	Prv ČJ Hv	ČJ Prv M Hv AJ	ČJ AJ M Hv Vv	ČJ AJ Hv Vv M	Z AJ Ov Př ČJ D Vv M	Z AJ Př Nj ČJ D M Vv	AJ Př NJ ČJ D Vv	Z AJ Př NJ ČJ Vv D
Lidské vztahy	Prv Tv Vv M	Prv Tv Vv M	ČJ Prv Tv Vv M	ČJ AJ Vla In M Tv	M ČJ In Tv	ČJ Ov In Fy M Pě Tv Vv	ČJ Ov D Fy M Tv In Vv	Ov Tv ČJ Fy Ch D In Pě M VkZ Vv	ČJ D M Tv Fy Ch In Pě Ov VkZ Vv
Etnický původ	Prv	Prv	Prv	Vla			D Ov	Př	
Multikulturalita	Hv Pě Č	Hv Pě ČJ	ČJ Hv Pě	Hv ČJ Vla	Hv ČJ AJ	H Z ČJ	Hv Z NJ	Hv Z Ov	Hv NJ Z

			AJ	AJ In M Pří Pě	In Vla Pě Pří	AJ VV D In, Ov	ČJ D AJ VV Pě Ov	NJ ČJ AJ VV D In Pě VkZ	D AJ Vv ČJ In
Princip sociálního míru a solidarity				Vla	Vla			Ov	Ov VkZ
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy		Prv	Prv	AJ Pří	Pří AJ	Př Pě	Př Pě	Př Pě	Př Pří
Základní podmínky života	Prv	Prv	Prv	Vla Pří	Pří	Př Tv	Př	Př Fy Ch	Př Fy Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv M	Prv	ČJ Prv	M ČJ Pří In	M Pří Vla In	Př Z Ov M Tv Fy AJ	Př Z AJ M Fy	Př Z AJ VkZ Ch	Př Z Ch Ov AJ Pě VkZ
Vztah člověka k prostředí	Hv ČJ Pě Tv Vv M	Hv ČJ Pě Tv Vv M	ČJ Hv Pě Prv M Tv Vv AJ	Hv M ČJ AJ Vla Pří Pě Tv Vv	Hv ČJ AJ Pří Vla Pě Tv Vv M	Hv Př Z M Vv D Fy ČJ Tv Pě In	Hv Př Z AJ Ov D Vv ČJ Pě NJ M	Hv Z Př NJ AJ VkZ Vv D ČJ Fy Ch	Hv Př Z AJ Vv F Ch D Ov ČJ NJ

							Tv In	Pč M Tv In	M Tv In
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ AJ	ČJ M AJ In Pří	ČJ AJ In Tv Vla	Z ČJ D M In Fy Pč Vv	Z Ov ČJ D M In Fy Vv	Z Ov ČJ D M In Fy Ch VkZ Vv	Z Ov VkZ ČJ D M In Fy Ch Pč Vv
Interpretace vztahu mediálních sdělení areality			ČJ	ČJ AJ In M Pří	ČJ Pří In	Z Př AJ ČJ In M Vv	Z Př AJ NJ Ov ČJ In M Vv	Z Př AJ NJ ČJ In M Vv	Z Př AJ VkZ Ov NJ ČJ In Pč M Vv
Stavba mediálních sdělení	ČJ	ČJ	ČJ AJ	ČJ In AJ	In AJ	ČJ In	ČJ In	ČJ In	ČJ In
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv ČJ	Hv ČJ	ČJ Hv	Hv ČJ In	Hv ČJ In	Hv Vv In	Hv Vv In	Hv Vv In	Hv Vv In
Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv Prv	Tv Prv	Tv M	ČJ Vla In	In Tv	Vv Tv In	Ov VV Tv	Ov VV Tv	VkZ Ov VV

				Pří Tv			In Pě	In Pě	Tv In
Tvorba mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ Prv	ČJ In	ČJ In	ČJ In Vv	AJ NJ ČJ In Vv	AJ NJ ČJ In Vv	NJ ČJ In AJ Vv
Práce v realizačním týmu	Hv Pě Vv M	Hv Pě Vv M	ČJ M Prv Hv Pě Vv M	Hv ČJ AJ M Vla In Pří Pě Vv	Hv M ČJ AJ Pří In Pě Vv Vla	Hv Př Z AJ ČJ M Vv D Tv In Ov	Hv Př Z AJ Ov NJ ČJ M Vv D In Pě	Hv Př Z AJ Ov NJ Fy Ch Vv D ČJ M In Pě VkZ	Hv Př Z AJ VkZ Ov NJ Fy Ch Vv ČJ D M In Pě

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
AJ	Anglický jazyk
ČJ	Český jazyk
Ch	Chemie
D	Dějepis
Fy	Fyzika
Hv	Hudební výchova
In	Informatika
M	Matematika

NJ	Německý jazyk
Ov	Občanská výchova
Př	Přírodopis
Pří	Přírodověda
Prv	Prvouka
Pč	Pracovní činnosti
Tv	Tělesná výchova
Vla	Vlastivěda
Vkz	Výchova ke zdraví
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis

I. stupeň

9. Jazyk a jazyková komunikace I. stupeň

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	9	10	9	8	8

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří okruhů: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit, analyzovat přečtený nebo slyšený text a kriticky posoudit jeho obsah.

V *Jazykové výchově* získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování.

Dochází k rozvoji jejich znalostí, dovedností, schopností porovnávat různé jevy, třídít je, dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Dospívají k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, obohatit jejich duchovní život.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- vede žáka k pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- přispívá k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vede žáka k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- přispívá k zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- podporuje samostatné získávání informací z různých zdrojů a zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- přispívá k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- vede žáka k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- rozhovor, dramatizace

- práce s učebnicí, s knihou
- samostatná práce žáků, práce ve skupinách, partnerská výuka
- projekty
- didaktické hry a soutěže
- činnostní učení
- použití interaktivních pomůcek a poslechových materiálů k upevnění učiva
- využití interaktivní tabule
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- návštěvy knihovny, divadelních představení

Mezipředmětové vztahy:

- Anglický jazyk: slovní zásoba, používání slovníků, zvyky a tradice anglicky mluvících zemí
- Matematika: psaní čísel, práce s textem – porozumění zadání, řešení slovních úloh, čtení diagramů
- Prvouka: práce s textem, komunikace v mezilidských vztazích
- Vlastivěda: práce s textem, orientace na mapě, historický a kulturní vývoj národa
- Přírodověda: práce s textem, orientace v encyklopediích
- Hudební výchova: hudební názvosloví, rytmizace říkadel, hudební doprovod dramatického díla, texty písní, notový zápis
- Výtvarná výchova: ilustrace k textu, popis ilustrace, návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek
- Pracovní činnosti: popis postupu činnosti, práce podle návodu, záznamy pozorování
- Tělesná výchova: základní názvosloví, smluvené povely a signály, pravidla her a soutěží
- Informatika: práce s textovými dokumenty, e-mailová korespondence, vyhledávání informací na internetu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje si své učení, vytváří si optimální podmínky pro učení, používá
- nejefektivnější způsoby, metody a strategie, přistupuje zodpovědně k domácí přípravě
- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- užívá obecné termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- hodnotí svou práci i práci spolužáků

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problémové situace, uvědomí si, co k jejich řešení zná, co musí zjistit, nastudovat
- shromáždí vhodnou literaturu, nastuduje potřebné, spojí nové poznatky s minulými, hledá různá řešení, snaží se objevit a použít nejefektivnější a nejrychlejší způsob při řešení problému
- vyhodnotí zvládnutí úkolu, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- nově získané znalosti a dovednosti využije při řešení dalších problémů
- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- souvisle, srozumitelně a nahlas vyjádří jakékoliv sdělení
- diskutuje na určité téma, drží se tématu, nenechá sebou při diskusi manipulovat
- vhodně využívá jazykové prostředky – hlas, melodii, artikulaci, frázování, gesta, mimiku
- dodržuje základní pravidla slušné komunikace
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ve skupině vrstevníků se uplatňuje jako rovnocenný partner
- spoluvytváří a respektuje dohodnutá pravidla skupiny
- projevuje dostatek sebevědomí, nepodléhá nežádoucím vlivům skupiny
- spolupracuje s druhými na společném úkolu
- objektivně zhodnotí výsledky práce jednotlivců i skupiny
- komunikuje uvnitř skupiny, argumentuje, prosazuje názory, přijme kritiku, ustoupí, přizná chybu

Kompetence občanské

Žák:

- projevuje hrdost osobní, národní, přičemž respektuje odlišnosti lidí, zemí a kultur
- zná svá práva a respektuje práva ostatních, plní své povinnosti
- chrání zdraví své i ostatních
- chrání životní prostředí, ví, jak se chovat v krizových situacích
- dokáže se rozhodnout, je za své rozhodnutí zodpovědný

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje stanovená pravidla či postup práce
- při práci používá vhodné pomůcky, udržuje pořádek ve svém okolí a na pracovním místě
- bezpečně pracuje s jednoduchými nástroji a materiály, dbá na bezpečnost, neohrožuje sebe ani ostatní
- rozvíjí svoje zájmy a schopnosti pro budoucí povolání

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data a informace
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty

- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: porozumí jednoduchým písemným nebo mluveným pokynům a dokáže je aplikovat	porozumění písemným i mluveným pokynům přiměřeným věku	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zdvořilé a pozorné naslouchání výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
dokáže pozdravit a rozloučit se rozdílí mezi tykáním a vykáním	zdvořilostní obraty, pozdrav, oslovení, omluva, žádost	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
čte správně samohlásky i souhlásky, slabiky, spojuje slabiky do slov	čtení jednotlivých hlásek, slabik a jednoduchých slov	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
čte slova se slabikotvorným r, l, hláskami d', t', ň, skupinami di, ti, ni a s ě	čtení slov se slabikotvorným r, l, hláskami d', t', ň, skupinami di, ti, ni a písmenem ě	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
čte s porozuměním jednoduchá slova, věty a krátké texty	čtení jednoduchých slov, vět a krátkých textů s porozuměním prvky výrazného čtení	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace pečlivá výslovnost	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, volí vhodné tempo řeči	krátké mluvené projevy vhodné tempo řeči	komunikativní	mediální výchova
osvojuje si základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků při psaní	k učení	osobnostní a sociální výchova
chápe základní hygienické návyky spojené se psaním	správné sezení, držení psacího náčiní, zacházení s grafickým materiálem	k učení	osobnostní a sociální výchova
píše správně tvary písmen a číslic, spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	psaní písmen a číslic: správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojování písmen a slabik	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
píše slova a jednoduché věty	správné pořadí písmen ve slově, jejich úplnost opis, přepis, diktát, autodiktát	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a jednotlivé hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	hláska, slabika, slovo krátké a dlouhé samohlásky písmena malé a velké abecedy tiskací a psací písmena	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje významy slov	doplnění správného slova do věty podle významu	kommunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru	převádění slov z mluvené do psané podoby	sociální a personální pracovní digitální	multikulturní výchova
seznamuje se s pravopisem	velká písmena na začátku vět	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
reprodukuje obsah známých pohádek a příběhů volí správný slovosled ve vyprávění	reprodukce známé pohádky nebo příběhu s dodržením časové posloupnosti dramatizace pohádky	kommunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
vypráví jednoduchý děj podle obrázkové osnovy	vyprávění vlastního zážitku nebo jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy	občanské pracovní kommunikativní digitální	výchova demokratického občana mediální výchova
čte a přednáší krátké básně, říkadla a jednoduché texty	přednes básně, říkadla čtení jednoduchého textu	kommunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
vyjadřuje své dojmy z četby	spojování obsahu textu s ilustrací ilustrace k textu	občanské pracovní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
najde jednoduché rýmy	práce s kratšími básnickými texty, rým	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	poslech dětské poezie a pohádky veršovaná pohádka rozlišení představitelů dobra a zla	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova multikulturní výchova
---	--	----------------------	--

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	plynulé a pozorné čtení s porozuměním orientace v textu	komunikační k řešení problému sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	porozumění písemným i mluveným pokynům přiměřeným věku	komunikační pracovní	mediální výchova environmentální výchova

respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	zdvořilé, pozorné a soustředěné naslouchání	komunikativní občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
prakticky aplikuje komunikační pravidla	telefonický hovor, pozdrav, oslovení, omluva, žádost, vzkaz	komunikativní občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace pečlivá výslovnost	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu návčik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích	komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování,	komunikativní občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana mediální výchova
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	souvislý jazykový projev s použitím vhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči	komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova multikulturní výchova
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	pracovní občanské	osobnostní a sociální výchova
píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena a slabiky	technika psaní správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojování písmen a slabik	k učení k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
kontroluje vlastní písemný projev	dodržování mezer mezi slovy kontrola vlastního písemného projevu	k učení k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	formální úprava textu jednoduché sdělení: adresa, pozdrav z prázdnin, blahopřání	komunikativní pracovní digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	řazení ilustrací podle dějové posloupnosti vypravování podle obrázkové osnovy	sociální a personální digitální	mediální výchova environmentální výchova
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozdílí zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	sluchové rozlišení hlásek znělé a neznělé hlásky výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin abeceda	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	význam slova slova nadřazená, podřazená, souřadná antonyma, synonyma	pracovní k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
seznamuje se se slovními druhy v základním tvaru - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	seznámení se slovními druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	k učení občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami	věta jednoduchá a souvětí spojování vět v souvětí	pracovní občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
rozdílí v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových a zvukových prostředků	sociální a personální k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
odůvodňuje a píše správně: i /y po tvrdých a měkkých souhláskách	lexikální pravopis: psaní y/i po tvrdých a měkkých souhláskách	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
používá slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; slova s ú/ů	psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev pravopis ú/ů	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	velká písmena na začátku věty vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování	k učení k řešení problémů pracovní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Literární výchova			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	přednes literárních textů ve vhodném frázování a tempu prvky výrazného čtení dramatizace	komunikativní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	zážitkové čtení a naslouchání volná reprodukce textu	k řešení problémů občanské	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	základní literární pojmy a žánry poslech krátkých literárních textů	pracovní komunikativní digitální	mediální výchova
rozeznává literární pojmy a žánry	rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, rým	pracovní komunikativní digitální	mediální výchova
pracuje s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	název textu, autor, ilustrátor vyhledávání rýmů v básnických textech vlastní výtvarný doprovod	k učení pracovní digitální	mediální výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- udržuje pozornost při poslechu pohádek a krátkých příběhů

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	četba uměleckých, populárních a naukových textů plynulé, pozorné čtení s porozuměním tiché čtení	k učení komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
upevňuje čtenářské dovednosti a návyky	upevňování čtenářských dovedností a návyků	k řešení problémů sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	porozumění písemným i mluveným pokynům	komunikativní sociální a personální digitální	mediální výchova
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, pravidla rozhovoru, mluvčí a posluchač	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova mediální výchova
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace, pečlivá výslovnost	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	členění jazykového projevu uplatnění přirozené intonace mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	souvislý jazykový projev využívání jednoduché osnovy	k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, opis, přepis, diktát, autodiktát	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti vypráví podle nich jednoduchý příběh	spojování obsahu textu s ilustrací sestavení obrazové osnovy vyprávění příběhu dle dějové posloupnosti	k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky rozeznává tvary slov od slov příbuzných	hláskosloví stavba slova párové souhlásky uvnitř a na konci slov slova příbuzná a tvary slov	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	význam slov, třídění slov podle významu slova významem nadřazená, podřazená a souřadná slova opačného	k učení k řešení problémů sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

	významu slova příbuzná		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost rozlišuje jednotlivé slovní druhy v základním tvaru	určování slovních druhů v základním tvaru ohebné a neohebné slovní druhy	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves v souvislém mluveném projevu	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových a zvukových prostředků	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	pravopis dle očekávaného výstupu: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov, vyjmenovaná slova	k učení k řešení problémů sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
správně používá dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev psaní ú/ů	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
ovládá psaní velkých písmen na začátku věty a v typických případech	velká písmena na začátku věty vlastní jména	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata

čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čtení a přednes básně a krátké prózy ve vhodném frázování a tempu	komunikativní občanské digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	zážitkové čtení, líčení atmosféry příběhu	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
orientuje se v základních literárních pojmech	základní literární pojmy	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	báseň, rým, sloka, přednes, pohádka, povídka, bajka, postava, děj, prostředí	k učení k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	poslech literárních textů volná reprodukce textu dramaturgie ilustrace k přečtenému	k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk,
- podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopis

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	uvědomělé plynulé čtení tiché čtení s porozuměním	k učení komunikační sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova

orientuje se v textu vyhledává klíčová slova a podstatné informace	orientace v textu čtení jako zdroj informací vyhledávání klíčových slov v textu	k učení komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	pozorné čtení a naslouchání	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	zdvořilé naslouchání vyjádření kontaktu s partnerem pozorné, soustředěné a aktivní naslouchání otázky k obsahu sdělení	komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
vede správně dialog, telefonický rozhovor užívá správně různé jazykové prostředky	dialog, telefonický rozhovor	komunikativní sociální a personální digitální občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
užívá správně různé jazykové prostředky	základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače	komunikativní sociální a personální digitální občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
aplikuje základní komunikační pravidla vhodně využívá mimojazykové prostředky řeči	zdvořilé vystupování mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta	komunikativní sociální a personální digitální občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozpoznává pravdivost reklamních sdělení	manipulativní komunikace v reklamě	komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	základy techniky mluveného projevu: dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	sociální a personální k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	vyjadřování závislé na komunikační situaci spisovná a nespisovná hovorová mluva	k učení k řešení problémů komunikativní	výchova demokratického občana multikulturní výchova
rozeznává jednoduché komunikační žánry	formální úprava jednoduchého písemného projevu	k učení komunikativní	mediální výchova
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení	k učení komunikativní	mediální výchova

vytváří krátký mluvený nebo písemný projev podle osnovy s dodržáním časové posloupnosti	členění příběhu sestavení osnovy vypravování na základě obrazového materiálu	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma	k učení sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova: kořen, část předponová, část příponová, koncovka	k učení	osobnostní a sociální výchova
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy a jejich třídění tvary slov	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves koncovky podstatných jmen	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	skloňování podstatných jmen podle vzorů časování sloves	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	větné členy základní skladební dvojice nevyjádřený podmět	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
odlišuje větu jednoduchou a souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů	věta jednoduchá a souvětí počet vět v souvětí spojovací výrazy vzorec souvětí	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	uvědomělé psaní i/y uvnitř slov ve slovech vyjmenovaných i příbuzných	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách v koncovkách podstatných jmen a sloves	psaní i/y v koncovkách podstatných jmen psaní i/y v koncovkách přítomného času psaní i/y v koncovkách příčestí minulého	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	podmět a přísudek shoda podmětu s přísudkem	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zážitkové čtení a naslouchání ilustrace k přečtenému	sociální a personální občanské	multikulturní výchova environmentální výchova
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce dramatizace	k řešení problémů sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	typy uměleckých a neuměleckých textů	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; verš, rým, přirovnání	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
při jednoduchém rozboru textů se orientuje v základních literárních pojmech	spisovatel, básník, kniha, čtenář divadelní představení, herec, režisér	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk,
- podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- právně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verse
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas	věcné čtení čtení jako zdroj informací čtení vyhledávací klíčová slova	komunikační k učení	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zaznamenává podstatné informace, reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si podstatná fakta	praktické naslouchání reprodukce přečteného a slyšeného sdělení soustředěné, aktivní naslouchání záznam podstatných informací	sociální a personální občanské	multikulturní výchova výchova
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku	komunikační	osobnostní a sociální výchova
aplikuje základní komunikační pravidla	základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače	komunikační	osobnostní a sociální výchova

vhodně využívá mimojazykové prostředky řeči	zdvořilé vystupování mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	členění příběhu sestavení osnovy vypravování na základě osnovy	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	manipulativní komunikace v reklamě	komunikativní	výchova demokratického občana
píše správně po stránce formální jednoduché komunikační žánry	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev formální úprava textu	komunikativní digitální k učení	mediální výchova
píše správně po stránce obsahové jednoduché komunikační žánry	žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, popis, postup činností, vypravování	komunikativní digitální k učení	mediální výchova
vyplňuje jednoduché tiskopisy	jednoduché tiskopisy: přihláška, dotazník	komunikativní digitální občanské	mediální výchova výchova demokratického občana
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
porovnává významy slov, slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov; slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	komunikativní k řešení problémů	multikulturní výchova
rozliší stavbu slova, jeho jednotlivé části	kořen, část předponová a příponová, koncovka	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
znalostí stavby slova aplikuje při pravopisu předložek, předpon na morfologickém švu	předložky s, z, předpony s-, z-, vz-, psaní bě/bje - pě - vě/vje - mě/mně na morfologickém švu	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

rozlišuje slova spisovná a nespisovná	spisovná a nespisovná slova	k učení	osobnostní a sociální výchova
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	slovní druhy, jejich určování a užívání	komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje mluvnické kategorie podstatných jmen, skloňuje podstatná jména podle vzorů	skloňování podstatných jmen podle vzorů koncovky podstatných jmen	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje druhy a mluvnické kategorie přídavných jmen, skloňuje přídavná jména tvrdá a měkká podle vzorů, odůvodňuje koncovky přídavných jmen	přídavná jména, druhy přídavných jmen, skloňování a koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje zájmena, jejich druhy, skloňuje osobní zájmena	zájmena, druhy zájmen, skloňování zájmen osobních	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje číslovky a jejich druhy	číslovky, druhy číslovek	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje mluvnické kategorie sloves tvoří a používá oznamovací a rozkazovací způsob u sloves	slovesa, mluvnické kategorie sloves, užití oznamovacího a rozkazovacího způsobu	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
píše velká písmena v typických příkladech jmen osob, zvířat a místních pojmenování	psaní velkých písmen v typických příkladech jmen osob, zvířat a místních pojmenování	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
píše správně i, í/y, ý po obojetných souhláskách uvnitř slov	uvědomělé psaní i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
píše správně i, í/y, ý v koncovech podstatných jmen	uvědomělé psaní i/y v koncovech podstatných jmen	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
píše správně i, í/y, ý v koncovech přídavných jmen tvrdých a měkkých	uvědomělé psaní i/y v koncovech přídavných jmen měkkých a tvrdých	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova

píše správně i, í/y, ý v koncovkách slovesných tvarů	psaní i/y v koncovkách slovesných tvarů	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice, podmět a přísudek podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
zvládá základní pravidla syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	věta jednoduchá a souvětí, počet vět v souvětí, spojovací výrazy, jejich užití dle komunikačního záměru	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte připravený text s ohledem na přímou řeč	četba literárních textů s ohledem na přímou řeč	komunikativní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty	čtení a přednes ve vhodném frázování a tempu	komunikativní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je	zážitkové čtení a naslouchání ilustrace k přečtenému	k řešení problémů občanské komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
volně reprodukuje text podle svých schopností	tvořivé činnosti s literárním textem: volná reprodukce, dramatizace	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů	typy uměleckých a neuměleckých textů	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
používá elementární literární pojmy	spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	k učení komunikativní	multikulturní výchova

rozliší jednotlivé literární žánry a pojmy	rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka	k učení komunikativní	multikulturní výchova
--	--	-----------------------	-----------------------

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	-	-	3	3	3

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk je na 1. stupni vyučován ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku 3 hodiny týdně. Cílem předmětu je prohlubovat a cvičit porozumění mluvenému slovu, osvojení zvukové podoby angličtiny, poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů v cizím jazyce. Seznamuje žáky se životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v anglicky mluvících zemích. Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk:

- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vede žáka k rozvíjení schopnosti chápat a správně interpretovat slyšené i čtené slovo
- směřuje žáka k rozšiřování slovní zásoby
- rozvíjí žákovu schopnost jednoduše hovořit o nejběžnějších situacích každodenního života v cizím jazyce
- vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- přispívá k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- vede žáka k zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- směřuje žáka k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými prameny i s texty různého zaměření
- přispívá k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- rozhovor, dramatizace
- práce s učebnicí
- samostatná práce žáků, práce ve skupinách, partnerská výuka
- projekty
- didaktické hry a soutěže
- činnostní učení
- použití interaktivních pomůcek a poslechových materiálů k upevnění učiva
- využití interaktivní tabule k zvýšení motivace
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: slovní zásoba – ekvivalent v mateřském jazyce, gramatika, používání slovníků, zvyky a tradice, realie
- Prvouka: příbuzenské vztahy v rodině, denní režim, volný čas, živočichové ve volné přírodě, v ZOO, domácí mazlíčci, život ve městě a na vesnici, povolání
- Vlastivěda: zeměpisné pojmy na mapě, názvy států světa, historické vynálezy, historické osobnosti
- Přírodověda: počasí, sluneční soustava, zdravá výživa, lidské tělo
- Matematika: číslovky, časové údaje, čtení údajů z diagramu, početní operace, znaménka, nakupování
- Hudební výchova: názvy hudebních nástrojů, poslech cizojazyčných písní, rytmických říkanek
- Výtvarná výchova: obrazový materiál v učebnici
- Pracovní činnosti: názvy pracovních nástrojů, povolání
- Tělesná výchova: názvy sportů, sportovní potřeby
- Informatika: vyhledávání informací na internetu, zpracování projektů na PC

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti, hledá řešení problému
- volí vhodné způsoby řešení
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a

- jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, efektivně spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data a informace
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA			
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	seznámení se zvukovou podobou cizího jazyka základní výslovnostní návyky	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	poslech jednoduchého krátkého mluveného s porozuměním	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	vyjádření souhlasu a nesouhlasu reakce na otázky	komunikativní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	čtení s porozuměním vyhledávání klíčových slov	k učení komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

píše slova na základě textové a vizuální předlohy	grafická podoba cizího jazyka	komunikativní	mediální výchova
MLUVNICE			
rozumí frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu	pamětné osvojení základních gramatických struktur slovesa - být, mít, moci/umět	k učení komunikativní k řešení problémů sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova
píše krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	základní gramatické struktury	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
SLOVNÍ ZÁSoba, TEMATICKÉ OKRUHY			
rozumí slovům a slovním spojením, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště	k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova multikulturní výchova environmentální výchova
opakuje a používá slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště	komunikativní	osobnostní a sociální výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
píše slova, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	základní výslovnostní návyky	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov seznámení s fonetickými znaky	k učení komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	poslech jednoduchého textu s porozuměním	komunikativní k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
se zapojí do jednoduchých rozhovorů	komunikační situace probíraných tematických okruhů	komunikativní	mediální výchova
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	základní typy vět k vyjádření informací o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	otázky a odpovědi v osvojovaných tématech	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	vyhledávání klíčových slov v jednoduchém textu	k řešení problémů pracovní digitální	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	čtení jednoduchých krátkých textů s porozuměním	komunikativní občanské	multikulturní výchova
napíše jednoduché věty a slovní spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	písemný záznam informací o sobě, rodině, činnostech a událostech z každodenního života s vizuální oporou	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
MLUVNICE			
rozumí frázím a větám, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu	pamětné osvojení základních gramatických struktur: přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, přídavná jména přivlastňovací zájmena číslovky 0 – 100, čas na hodinách, předložky	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
píše krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	základní gramatické struktury s vizuální oporou	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova
SLOVNÍ ZÁSoba, TEMATICKÉ OKRUHY			
rozumí slovům a slovním spojením z tematických okruhů, se kterými se v rámci výuky setkal	základní slovní zásoba probíraných tematických okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, čas na hodinách příroda práce se slovníkem	k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova

opakuje a používá slova a slovní spojení z tematických okruhů, se kterými se v průběhu výuky setkal	opakování a používání slov a slovních spojení z probíraných tematických okruhů	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
píše slova a slovní spojení z tematických okruhů, se kterými se v rámci výuky setkal	psaní slov a slovních spojení z probíraných tematických okruhů	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	k učení komunikativní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat	základní výslovnostní návyky fonetické znaky	k učení komunikativní k řešení problémů	multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně	poslech jednoduchého textu s porozuměním	komunikativní k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
se zapojí do jednoduchých rozhovorů	jednoduché rozhovory	komunikativní sociální a personální	mediální výchova

sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	základní typy vět k vyjádření informací o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	komunikační situace probíraných tematických okruhů, otázky a odpovědi	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	vyhledávání klíčových slov práce se slovníkem	k řešení problémů pracovní digitální	mediální výchova
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života	čtení jednoduchých krátkých textů s porozuměním	komunikativní občanské	multikulturní výchova
napíše jednoduché věty a slovní spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	písemný záznam informací o sobě, rodině, činnostech a událostech z každodenního života s vizuální oporou	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
vyplní osobní údaje do formuláře	písemný záznam osobních údajů do formuláře	komunikativní k řešení problémů občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
MLUVNICE			
rozumí slovům, slovním spojení a větám, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal	základní gramatické struktury a typy vět: člen a/an, slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém, číslovky 1 – 100, určování času na hodinách	k učení k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
píše jednoduché věty a slovní spojení s použitím základních gramatických struktur	základní gramatické struktury a typy vět	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
SLOVNÍ ZÁSoba, TEMATICKÉ OKRUHY			
rozumí slovům a slovním spojení z probíraných tematických okruhů	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky,	k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních

	kalendářní rok: svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny zvířata, příroda, počasí, základní reálie týkající se Velké Británie		souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
pracuje se slovníkem	práce se slovníkem	k učení komunikativní pracovní digitální	multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
opakuje a používá slova a slovní spojení z probíraných tematických okruhů	opakování a používání slov z probíraných tematických okruhů	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
píše slova a slovní spojení z probíraných tematických okruhů	psaní slov a slovních spojení z probíraných tematických okruhů	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

10. Matematika a její aplikace I. stupeň

- **Matematika a její aplikace**

MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	4	5	5	5	5

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vzdelávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

Čísla a početní operace, na který na 2. stupni navazuje okruh Číslo a proměnná. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná.

Závislosti, vztahy a práce s daty, kde žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí. Tyto analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je modelují s využitím vhodného počítačového softwaru.

Geometrie v rovině a prostoru, kde žáci určují a znázorňují geometrické útvary, uvědomují si vzájemné polohy objektů, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah a zdokonalovat svůj grafický projev.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Zde se žáci učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky a některé další pomůcky.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Matematika:

- vede žáka k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení
- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- vytváří zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- vede žáka k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu
- vede žáka k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- rozvíjí spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů
- práce ve dvojicích
- činnostní učení
- didaktické hry
- demonstrační řešení složitějších úloh na interaktivní tabuli

- frontální výuka
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Pracovní činnosti: výroba pomůcek (zlomky, hodiny, tabulky), modelování geometrických těles
- Informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- Tělesná výchova: měření jednotlivých sportovních výkonů, převádění jednotek délky, času
- Český jazyk: čtenářská gramotnost, práce s textem, mluvený projev
- Vlastivěda: orientace v časových údajích, datech
- Přírodověda: zápis do tabulek a grafů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a zvuků
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací jiných
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje stanovená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- orientuje se v čase
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňujete tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
používá přirozená čísla v oboru do 20 k modelování reálných situací počítá předměty v daném oboru vytváří soubory s daným počtem prvků	manipulace s předměty počítání prvků vytváření souborů s daným počtem prvků	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno znaménka <, >, =	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 20	rozklady čísel sčítání a odčítání čísel v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
řeší jednoduché slovní úlohy	slovní úlohy ze života děti s použitím osvojených početních operací	kommunikativní občanské sociální a personální	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	ceny v Kč	k učení k řešení problémů občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

<p>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p>	<p>vyhledávání určitých tvarů v okolí podle tvaru, velikosti rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</p>	<p>k učení k řešení problémů</p>	<p>osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova</p>
---	---	----------------------------------	--

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- orientuje se v čase
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňujete tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
používá přirozená čísla v oboru do 100 k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	manipulace s předměty počítání prvků, soubory s daným počtem prvků	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 100	čtení a zápis čísel	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
porovnává přirozená čísla v oboru do 100 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	vztahy větší, menší, rovno zápis vztahu mezi čísly pomocí symbolů $<$, $>$, $=$	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
zobrazí číslo na číselné ose, užívá lineární uspořádání	orientace na číselné ose řazení čísel vzestupně a sestupně	k učení k řešení problémů sociální a personální pracovní občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje desítky a jednotky	určování desítek a jednotek	k učení k řešení problémů sociální a personální pracovní občanské digitální	osobnostní a sociální výchova

provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 20	sčítání a odčítání v oboru 0 – 20, s přechodem přes 10, rozklady čísel	k učení k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 100 bez přechodu přes základ	sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 bez přechodu přes základ	sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 100	sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 s přechodem desítky	sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace v oboru násobek 1 – 5 čte a zapisuje početní operace	násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilky 1, 2, 3, 4, 5) znaménka . , :	sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
řeší a vytváří úlohy, ve kterých aplikuje a znázorňuje osvojené početní operace	slovní úlohy ze života dětí s použitím osvojených početních operací	k učení k řešení problémů sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
čte časové údaje na různých typech hodin	čtení časových údajů na hodinách včetně digitálních, sledování jednoduchých závislostí na čase	k učení k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
seznamuje se se základními jednotkami času	jednotky času: hodina, minuta, sekunda	k učení k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
objasní jednoduché závislosti z praktického života – nákupy, ceny zboží	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy: cena zboží v Kč	k učení k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
zapisuje a čte jednoduché závislosti z praktického života	matematické zápisy - celkem, zbylo, o kolik méně, více	k učení k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose, práce	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

pracuje s údaji	s údaji (ceník)	sociální a personální digitální	
rozliší, pojmenuje, znázorní a charakterizuje základní rovinné útvary	rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	k učení k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozliší, pojmenuje, znázorní a charakterizuje jednoduchá tělesa	tělesa – krychle, kvádr, koule, válec	k učení k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	bod, přímka, polopřímka, úsečka - měření v cm	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
seznamuje se se základními jednotkami délky	jednotky délky: cm	k učení k řešení problémů sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
najde a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů	k učení k řešení problémů sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá čísllice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: používá přirozená čísla v oboru do 1000 k modelování reálných situací	přirozená čísla do 1000 manipulace s předměty	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
počítá předměty v daném souboru	počítání prvků	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
vytváří soubory s daným počtem prvků	vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků do 1000	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

čte, zapisuje přirozená čísla v oboru do 1 000	čtení a zápis trojčiferných čísel	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
porovnává přirozená čísla v oboru do 1 000 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	vztahy větší, menší, rovno zápis vztahu mezi čísly pomocí symbolů	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
zobrazí číslo na číselné ose užívá lineární uspořádání	orientace na číselné ose řazení čísel vzestupně i sestupně	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje stovky, desítky a jednotky	určování stovek, desítek a jednotek	k učení k řešení problémů digitální sociální a personální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
provádí početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 - 1000	sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru 0 – 1 000	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 1 000	sčítání a odčítání v oboru 0 – 1000, rozklady čísel	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru násobek 6 - 10	násobení a dělení v oboru malé násobilky násobilka 6, 7, 8, 9, 10	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy s užitím osvojených početních operací	k řešení problémů komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	určování času, převádění jednotek času	k učení k řešení problémů pracovní digitální občanské	osobnostní a sociální výchova
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	symboly, matematické značky a zápisy	k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
doplňuje schémata	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

doplňuje tabulky doplňuje posloupnosti čísel	tabulka násobků práce s údaji	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	základní rovinné útvary tělesa – krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
porovnává velikost útvarů	bod, přímka, polopřímka, úsečka	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
měří a odhaduje délku úsečky	odhady délky, vzdálenosti, jednotky délky	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
narýsuje úsečku dané délky	konstrukce úsečky	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla
- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 100 000	číselný obor do 100 000	pracovní digitální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
zobrazí číslo na číselné ose, zapíše ho v desítkové soustavě	číselné osa, rozklad čísla v desítkové soustavě	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí písemné početní operace s přirozenými čísly do 100 000	písemné algoritmy - sčítání a odčítání čísel do 100 000, násobení jedno a dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem	k řešení problémů občanské digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
zaokrouhluje přirozená čísla v oboru do 100 000, provádí odhady a kontroluje výsledky	zaokrouhlování, odhady výsledků, kontroly výpočtů	k řešení problémů občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení	principy komutativnosti a asociativnosti, pořadí poč. výkonů	digitální k učení	osobnostní a sociální výchova
řeší a sestavuje slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené	řešení a sestavování slovních úloh	k řešení problémů komunikativní	výchova demokratického občana

početní operace v oboru do 100 000			environmentální výchova
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	zlomky – celek, část, čítec, jmenovatel, zlomková čára, vyznačení poloviny, třetiny, čtvrtiny, desetiny, práce s modely	pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
provádí převody jednotek délky, hmotnosti a času	jednotky délky, hmotnosti a času	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
vyhledává, sbírá a třídí data	práce s daty	digitální sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
využívá jednoduchý záznam v tabulkách	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády práce s daty	k učení občanské	osobnostní a sociální výchova
narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici	rovinné obrazce ve čtvercové síti – čtverec, obdélník kružnice s daným poloměrem, trojúhelník	pracovní	osobnostní a sociální výchova
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry	grafický součet úseček, lomená čára	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
měří a porovnává délku úsečky, jednotky délky	úsečka	pracovní	osobnostní a sociální výchova
vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran	obvod mnohoúhelníku	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a zná základní jednotky obsahu	obsah obrazce, jednotky obsahu	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
sestrojí rovnoběžky a kolmice	rovnoběžky a kolmice, průsečík přímk	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
rozpozná osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru	osově souměrné útvary, modelování souměrných útvarů	pracovní	osobnostní a sociální výchova
řeší jednoduché slovní úlohy	slovní úlohy	k řešení problémů digitální	environmentální výchova mediální výchova
řeší jednoduché slovní úlohy, které jsou nezávislé na obvyklých postupech školní matematiky	slovní úlohy s netradičními postupy	k řešení problémů komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální

			výchova multikulturní výchova mediální výchova
rozvíjí logické myšlení	prostorová představivost, číselné a obrázkové řady	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulaátor
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru 1 000 000	číselný obor do a přes 1 000 000, rozklad a zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	nerovnice	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
porozumí významu znaku mínus, pro zápis celého záporného čísla, vyznačí ho na číselné ose	teploměr - kladné a záporné celé číslo	k učení	osobnostní a sociální výchova
provádí pamětné početní operace v oboru přirozených čísel	pamětné sčítání a odčítání do 1 000 000	pracovní digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	násobení jedno až trojiciferným číslem, dělení dvojciferným číslem, počítání v oboru velké násobilky	k učení	osobnostní a sociální výchova
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení	pořadí početních výkonů, principy komutativnosti a asociativnosti	digitální	osobnostní a sociální výchova
zaokrouhluje přirozená čísla v oboru do 1 000 000, provádí odhady a kontroluje výsledky	zaokrouhlování, odhady výsledků, kontroly výpočtů	k řešení problémů občanské	výchova demokratického občana
řeší sl. úlohy s pomocí jednoho až dvou početních operací	slovní úlohy s více početními výkony	k řešení problémů komunikativní	multikulturní výchova mediální výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, sčítá, odčítá a porovnává zlomky se stejným jmenovatelem	zlomky	pracovní	osobnostní a sociální výchova
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí ho na číselné ose	čtení, zápis, porovnávání a vyznačení desetinného čísla na ose	k učení	osobnostní a sociální výchova
provádí základní početní operace s desetinnými čísly v oboru setin z paměti a	sčítání, odčítání desetinných čísel v oboru setin z paměti a	digitální	osobnostní a sociální výchova

písemně	písemně, násobení a dělení desetinných čísel 10, 100		
provádí převody jednotek délky, hmotnosti a času	jednotky délky, hmotnosti a času	k učení sociální a personální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
vyhledává, sbírá a třídí data	práce s daty	k řešení problémů digitální	výchova demokratického občana
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy a tabulky, jízdní řády, závislosti a jejich vlastnosti	k učení digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uplatňuje znalosti při manipulaci s penězi	peníze	k učení digitální	výchova demokratického občana
rozliší vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžky a kolmice	rovnoběžky a kolmice	pracovní	osobnostní a sociální výchova
narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)	konstrukce čtverce, obdélníku, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku, kružnice, trojúhelníková nerovnost	pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	obvody obrazců, jednotky délky a jejich převody, souřadnice bodu ve čtvercové síti	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
určuje obsah obrazce a užívá základní jednotky obsahu, seznámení s a, ha, km ²	obsah čtverce, obdélníku, základní jednotky obsahu, další jednotky obsahu	k učení sociální a personální	multikulturní výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osově souměrné útvary, osa souměrnosti, pravidelné obrazce	k řešení problémů	multikulturní výchova mediální výchova
síť těles	krychle a kvádrů	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje základní útvary v prostoru - tělesa	kvádr, krychle, kužel, jehlan, válec, koule	k učení	osobnostní a sociální výchova
řeší jednoduché praktické slovní úlohy s netradičními	slovní úlohy, číselné a obrázkové řady,	k řešení problémů občanské	environmentální výchova

postupy	magické čtverce; prostorová představitost		
---------	---	--	--

11. Informatika I. stupeň

- **Informatika**

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: Informatika

Ročník:	4.	5.
Hodinová dotace:	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Vzdělávání v předmětu Informatika:

- vede žáka k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- průpravná a přípravná cvičení
- demonstrační ukázka – učitel, žák, video
- projekt, bádání, experiment
- samostatné i společné procvičování – s učitelem, ve dvojicích, ve skupinách
- vzájemné učení a kontrola provádění jednotlivých činností ve dvojicích, ve skupinách
- aplikace jednotlivých činností ve hře

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova: malování, grafické vyjádření algoritmu
- Matematika: jednotky – převody, počítání algoritmů, posloupnost
- Český jazyk: sledování informací, čtení dat, zpráva, strukturované psaní

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení dovedností a činností vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí a vytváří si komplexnější pohled na svoje schopnosti, dovednosti i na osobu jako celek

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole, v odborné učebně atd., rozpozná a pochopí problém a promýšlí a plánuje způsob řešení daného úkolu.
- vyhledává informace vhodné k řešení daných problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané dovednosti a vědomosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory týkající se digitálního vzdělávání a postupů, vyjadřuje se výstižně a souvisle k daným problémům

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy a žáky na vytváření pravidel
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k dobrým vztahům v dané skupině, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o svých digitálních dovednostech, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané pohybové situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje předem vymezená pravidla pro pohyb v daných prostředích i pro badatelské aktivity

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- umí rozhodnout, kterou technologii vhodně využije
- pracuje s daty, kriticky posuzuje a vhodně je využívá jak ve výuce, tak v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií
- jedná eticky a ohleduplně, při práci s daty dbá na bezpečnost jak samotných zařízení, tak zpracovávaných dat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika**Ročník: 4.****Výstupy z RVP:****DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
Digitální technologie			
pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	digitální zařízení	digitální k učení k řešení problémů pracovní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
vysvětlí, k čemu slouží	zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace	digitální k učení k řešení problémů pracovní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí	ovládání myši používání ovladačů	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
edituje digitální text	psaní slov na klávesnici editace textu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
vytvoří obrázek	kreslení čar, vybarvování kreslení bitmapových obrázků	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky	ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
přehraje zvuk či video	přehrávání zvuku	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
uloží svoji práci do souboru, otevře soubor	otevírání souborů ukládání práce do souboru	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů	využití digitálních technologií v různých oborech ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele	digitální k učení komunikativní sociální a personální občanské	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	práce se soubory	digitální k řešení problémů	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí	propojení technologií, internet	digitální k učení komunikativní	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst v textu rozpozná osobní údaje	sdílení dat, cloud uživatelské jméno a heslo osobní údaje	digitální občanské sociální a personální	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)	digitální k řešení problémů	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
Data, informace a modelování			
sdělí informaci obrázkem	piktogramy, emoji	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel	kód	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text	přenos na dálku, šifra	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova

zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky	pixel, rastr, rozlišení	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova multikulturní výchova
obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	tvary, skládání obrazce	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova

Rozšiřující učivo:

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
WordPad a Malování (základní ovládání programů)			
nakreslí jednoduché obrazce pomocí nástrojů malování	zásady kreslení obrazců	digitální k učení	mediální výchova
ovládá základní dovednosti kreslení myši	malování a mazání linek a obrazců	digitální k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
používá různé nástroje pro různé typy a styly malování	nástroje malování	digitální k řešení problémů	mediální výchova
získá základní dovednosti, jak zpracovat obrázek	oříznutí, vložení obrázku lupa a další nástroje	digitální k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací	zásady psaní textu	digitální k řešení problémů	mediální výchova
napíše text a dle zadání změní font a další nastavení písma	označování textu myši a klávesnicí přesun a kopírování textu font písma	digitální k řešení problémů	mediální výchova
používá odrážky pro strukturovanější členění textu	formát písma tabulátory a zarážky	digitální	mediální výchova
ovládá kontrolu pravopisu a změnu jazyka v textu	kontrola pravopisu	digitální	mediální výchova
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	vytvoření, uložení dokumentu prezentace úkolu v textovém editoru	digitální k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
Informační systémy			
pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech	data, druhy dat	digitální k řešení problémů k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
doplní posloupnost prvků	doplňování tabulky a datových řad	digitální pracovní	mediální výchova
umístí data správně do tabulky	kritéria kontroly dat	digitální k řešení problémů	mediální výchova výchova environmentální

			výchova demokratického občana
doplní prvky v tabulce	řazení dat v tabulce	digitální Sociální a personální	mediální výchova
v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	vizualizace dat v grafu	digitální k učení	mediální výchova
nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky	systém struktura	digitální k učení komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
určí, jak spolu prvky souvisí	prvky vztahy	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova
Algoritmizace a programování			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	příkazy a jejich spojování	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
v programu najde a opraví chyby	opakování příkazů	digitální	mediální výchova
rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	pohyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	digitální	mediální výchova
vytvoří a použije nový blok	vlastní bloky a jejich vytváření	digitální k učení	mediální výchova
upraví program pro obdobný problém	kombinace procedur	digitální k řešení problémů	mediální výchova
přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	čtení programů programovací projekt	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy	kreslení čar pevný počet opakování	digitální k učení	mediální výchova
v programu najde a opraví chyby	ladění, hledání chyb	digitální k učení	mediální výchova
rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	vlastní bloky a jejich vytváření	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj	změna vlastností postavy pomocí příkazu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů			
vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky	náhodné hodnoty	digitální k učení	mediální výchova
rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	čtení programů	digitální k učení	mediální výchova

přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	programovací projekt	digitální k učení	mediální výchova
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav	ovládání pohybu postav násobné postavy a souběžné reakce	digitální k řešení problémů	mediální výchova
v programu najde a opraví chyby	modifikace programu	digitální k učení	mediální výchova
používá události ke spuštění činnosti postav	animace střídáním obrázků spouštění pomocí událostí	digitální pracovní	mediální výchova
přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	vysílání zpráv mezi postavami	digitální k řešení problémů	mediální výchova
upraví program pro obdobný problém	čtení programů	digitální k učení	mediální výchova
ovládá více postav pomocí zpráv	programovací projekt	digitální	mediální výchova
Data, informace a modelování			
pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty	graf, hledání cesty	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pomocí obrázku znázorní jev	schémata, obrázkové modely	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	model	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova

Rozšiřující učivo:

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Malování a MS Word (základní ovládání programů)			
ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací	zásady psaní textu	digitální občanské	mediální výchova
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	vytvoření, uložení dokumentu změna autora změna názvu dokumentu	digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
získává základní dovednosti práce s písmem a umí ho upravit	označování textu myší a klávesnicí přesun a kopírování	digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

	textu font písma formát písma		
používá nastavení formátu stránky a upravuje celkovou grafickou podobu	záhlaví a zápatí tabulátory a zarážky formát odstavce, pravítko	digitální	mediální výchova
umí vytvořit a upravit jednoduchou tabulku	tabulky a jejich úprava	digitální k řešení problémů	mediální výchova
používá grafické přílohy v dokumentu	WordArt vlození obrázku a jeho úprav	digitální	mediální výchova
zvládne zkontrolovat pravopis a změnit jazyk	kontrola pravopisu změna jazyku	digitální	mediální výchova multikulturní výchova
nakreslí složitější obrazce pomocí nástrojů malování používá složitější nástroje pro tvorbu obrázku	zásady kreslení obrazců, vzorů a tvarů klonování linek a obrazců	digitální	mediální výchova
ovládá složitější dovednosti kreslení myši	rozšířené nástroje malování	digitální k učení	mediální výchova
získá rozšířené dovednosti, jak zpracovat obrázek	oříznutí, vložení obrázku, klonování, úprava jasu a gama korekce, využití přednastavených motivů	digitální k řešení problémů	mediální výchova

Přechodná ustanovení vzdělávací oblasti Informatika

Přechodná ustanovení udávají rámec menšího množství učiva, které je žák schopen v plném rozsahu v přechodném období splnit bez předchozí zkušenosti. Přechodné období v předmětu Informatika je zakotveno v RVP ZV 2021 jako období, ve kterém se vyučuje menší množství informací z důvodu absence předchozích dovedností pro splnění RVP ZV 2021 v plném rozsahu. Zbytek povinného učiva bude pouze prezentován a nebude hodnocen. Rychlost a množství učiva bude přizpůsobeno jednotlivým třídám dle individuální rychlosti a chápání probírané látky.

Datování přechodného období

Základní škola a Mateřská škola Vrbovec zvolila možnost plného náběhu do učiva nové Informatiky, dle parametrů RVP ZV 2021. Přechodné období je stanoveno na školní roky 2021 – 2026.

4. ročník – řádné zahájení (21/22) bez PU

5. ročník – zahájení bez návaznosti (21/22), sestavení PU

Přechodná ustanovení jsou platná po období školních let 2021-2026.

Tabulka zobrazující návaznosti přechodných ustanovení a zahájení v období 2021-2026:

ročník:	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
4.	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení
5.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4. tř.	návaznost na 4. tř.	návaznost na 4. tř.	návaznost na 4. tř.
6.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5. tř.	návaznost na 4., 5. tř.	návaznost na 4., 5. tř.	návaznost na 4., 5. tř.
7.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 6. tř.	návaznost na 5., 6. tř.	návaznost na 4., 5., 6. tř.	návaznost na 4., 5., 6. tř.
8.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 7. tř.	návaznost na 6., 7. tř.	návaznost na 5., 6., 7. tř.	návaznost na 4., 5., 6., 7. tř.
9.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 8. tř.	návaznost na 7., 8. tř.	návaznost na 6., 7., 8. tř.	návaznost na 5., 6., 7., 8. tř.

Hodnocení:

Žáci budou v přechodném období hodnoceni známkami z učiva, které je zaznamenáno v přechodných ustanoveních. Slovní hodnocení bude probíhat pouze v 1. a 3. čtvrtletí.

Přechodná ustanovení – vybrané učivo, dle ročníků

Přechodná ustanovení 5. ročník – vybrané učivo:

Informační systémy – data, druhy dat, doplňování tabulky a datových řad, kritéria kontroly dat, řazení dat v tabulce, vizualizace dat v grafu, systém, struktura, prvky, vztahy

Algoritmizace a programování - příkazy a jejich spojování, opakování příkazů, pohyb a razítkování, ke stejnému cíli vedou různé algoritmy, vlastní bloky a jejich vytváření, kombinace procedur

Data, informace, modelování - graf, hledání cesty, schémata, obrázkové modely, model

Malování a MS Word (základní ovládání programů) - zásady kreslení obrazců, malování a mazání linek a obrazců, nástroje malování, oříznutí, vložení obrázku, lupa a další nástroje, zásady psaní textu, vytvoření, uložení dokumentu, označování textu myší a klávesnicí, přesun a kopírování textu, font písma, formát písma, formát odstavce, pravítko, tabulátory a zarážky vložení obrázku a jeho úprav, záhlaví a zápatí, tabulky a jejich úprava, WordArt, kontrola pravopisu.

12. Člověk a jeho svět I. stupeň

- **Člověk a jeho svět (Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda)**

PRVOUKA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	2	2	1	0	0

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Prvouka je rozvíjení poznatků, dovedností a zkušeností žáků získaných v předškolním vzdělávání a výchovou v rodině. Žáci si utváří prvotní ucelený obraz světa. Pozorují a pojmenovávají věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe, své potřeby, nejbližší okolí, lidi, vztahy mezi nimi. Učí se všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je členěn do pěti tematických celků: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Prvouka:

- směřuje k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- umožňuje žákům orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- pomáhá v orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- vede k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- umožňuje poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- vede ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- podporuje utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- učí přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- vede k objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- seznamuje s žákem s poznáváním podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- směřuje k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výklad, vysvětlení, popis
- demonstrace přírodnin, pomůcek
- didaktické hry
- rozhovor, beseda, dramatizace
- vycházka, exkurze
- jednoduchý projekt

- pozorování, pokus
- soutěže, kvízy
- práce s textem
- práce s encyklopedií, atlasem
- práce na interaktivní tabuli, výukový program
- samostatná, skupinová a práce ve dvojicích

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura: čtení, popis, vyprávění
- Matematika: práce s daty – závislosti, vztahy a práce s daty, slovní úlohy
- Hudební výchova: píseň
- Pracovní činnosti: konstrukční činnosti, pěstování rostlin
- Výtvarná výchova: kresba, malba, modelování přírodnin
- Tělesná výchova: turistika, cvičení v přírodě

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení a praktickém životě
- experimentuje, pozoruje, získané informace porovná a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá jednoduché problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledá jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem
- samostatně řeší velmi jednoduché problémy

Kompetence komunikativní

Žák:

- jednoduše formuluje a vyjadřuje své myšlenky v ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje
- užívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se s pedagogy na vytváření pravidel v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby požádá o pomoc
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě ve třídě

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se v jednoduché dané situaci, podle svých možností poskytne účinnou pomoc
- je si vědom svých práv a povinností ve škole, respektuje školní řád a úmluvu třídy

Kompetence pracovní

Žák:

- osvojuje si pracovní návyky při jednoduché činnosti
- dodržuje vymezená a bezpečnostní pravidla
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, využívá je při učení
- vyhledává data, informace a digitální obsah
- seznamuje se s novými technologiemi
- využívá digitální technologie k usnadnění práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka**Ročník: 1.****Výstupy z RVP:**

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: orientuje se v místě bydliště umí správně přecházet na přechodu pro chodce popíše cestu do školy a zpět, orientuje se v prostorách školy pozná státní vlajku ČR	domov škola naše vlast	kun komunikativní pracovní digitální	výchova demokratického občana
rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině vhodně se chová ke spolužákům a respektuje základní pravidla chování respektuje pravidla třídní úmluvy	rodina- postavení jedince v rodině, role členů rodiny chování lidí – pravidla slušného chování	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě pojmenuje roční období	orientace v čase – den, týden, měsíc, rok	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

pozoruje, popíše a porovnává proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	charakteristika ročního období, pozorování změn přírody	k učení k řešení problémů digitální	environmentální výchova
uplatňuje základní hygienické návyky s využitím znalostí o lidském těle	lidské tělo péče o zdraví denní režim	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v rizikovém prostředí	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	postup v případě ohrožení, požáry	k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 2.**Výstupy z RVP:**

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí	domov- orientace v místě bydliště	k řešení problémů digitální	multikulturní výchova výchova demokratického občana
pojmenuje obec, kde bydlí	obec, její části	k učení digitální	multikulturní výchova výchova demokratického občana
orientuje se v prostorách školy, řídí se stanoveným rozvrhem, vnitřním řádem školy	škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	k učení digitální	multikulturní výchova
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	k řešení problémů komunikativní digitální	multikulturní výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost	k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	orientace v čase a časový řád – určování času, kalendář, roční období, denní režim	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
orientuje se v pojmech přítomnost, minulost	současnost a minulost v našem životě – bydlení, proměny způsobu života, státní svátky a významné dny	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	životní podmínky – podnebí, počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období	k učení k řešení problémů digitální	environmentální výchova
uvědomuje si rozdíly mezi rostlinami a živočichy popíše některé rostliny a živočichy přiřadí k nim názvy	rostliny, houby, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí	pracovní k učení k řešení problémů digitální	environmentální výchova
uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	k učení k řešení problémů digitální	environmentální výchova
uplatňuje základní hygienické, režimové návyky a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	lidské tělo – stavba těla péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	osobní bezpečí - vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v rizikovém prostředí bezpečné chování v silničním provozu, základní dopravní značky	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná	přivolání pomoci v případě ohrožení	k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
reaguje adekvátně pokyny dospělých	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, postupy	k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR	obec, místní a okolní krajina	k učení digitální	výchova demokratického občana
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	fyzická a duševní práce, zaměstnání	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	rodina, soužití a chování lidí	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	multikulturní výchova
na příkladech porovnává minulost a současnost pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	současnost a minulost v našem životě	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	látky a jejich vlastnosti, třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
diskutuje o významu vody, vzduchu, půdy, rostlin a živočichů na Zemi	životní podmínky, rozmanitost podmínek života na Zemi, význam vody, vzduchu, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi ochrana přírody	k učení	environmentální výchova
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rostliny, houby, živočichové – znaky života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	k učení digitální	environmentální výchova
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	lidské tělo - stavba těla, životní potřeby člověka	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	péče o zdraví - zdravý životní styl	k učení k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova

odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	osobní bezpečí, krizové situace	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	-	-	-	1	2

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku. Navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Prvouka, který je vyučován v 1. -3. ročníku. Učivo je rozděleno do 2 tematických okruhů. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda:

- vede žáka k chápání rozdílů mezi živou a neživou přírodou a k poznání, že se živá a neživá příroda vzájemně ovlivňují a doplňují
- rozvíjí a doplňuje žákovi stávající informace o zvířatech a rostlinách v různých společenstvech
- umožňuje žákovi chronologicky chápat podmínky pro život rostlin a živočichů, s využitím čtvero ročních období
- poskytuje žákovi informace o důležitých životních podmínkách pro člověka, které ovlivňují jeho zdraví
- směřuje žáka ke globálnímu pochopení vývoje jedince od narození až po stáří

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k seznámení s učivem
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a

- propojována s reálnými situacemi
- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- práce s atlasem
- besedy, exkurze, vycházky

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: mluvený projev, komunikace, navýšení slovní zásoby, čtení s porozuměním, práce s textem
- Matematika: práce s daty – závislosti, vztahy a práce s daty, slovní úlohy
- Hudební výchova: tematicky zaměřené písničky
- Pracovní činnosti: konstrukční činnosti, pěstování rostlin
- Výtvarná výchova: tematicky zaměřené výtvarné ztvárnění
- Tělesná výchova: vycházky po okolí, turistika s poznáváním živé i neživé přírody

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá a diskutuje v malé skupině i k debatě celé třídy
- ovládá a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Žák:

- váží si vnitřních hodnot druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- hodnotí výsledky své práce

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda**Ročník: 4.****Výstupy z RVP:**

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:	ROZMANITOST PŘÍRODY		
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy	příroda živá a neživá, životní podmínky na Zemi, neživá příroda a její součásti, látky a jejich vlastnosti	k učení občanské	environmentální výchova
nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, porovnávání látek, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlin a živočichů na Zemi, podnebí a počasí	k učení sociální a personální pracovní digitální	environmentální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	význam rovnováhy v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy a základními společenstvy,	k řešení problémů sociální a personální komunikativní	environmentální výchova mediální výchova multikulturní výchova

	ekosystémy: les, pole, louka, vody a bažiny		
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	charakteristika živé přírody, znaky života, životní potřeby a projevy u živých organismů, průběh a způsob jejich života, výživa, stavba těla, význam živočichů	k učení komunikativní pracovní digitální	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	zásady ohleduplného chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost člověka za životní prostředí	k řešení problémů komunikativní občanské	výchova demokratického občana osobnostní a sociální multikulturní výchova
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Jednoduchý pokus, postup a vyhodnocení výsledků	k řešení problémů pracovní	environmentální výchova
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	dětství, dospělost, stáří	k učení k řešení problémů digitální	mediální výchova výchova demokratického občana
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek, podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim a volný čas	k učení komunikativní digitální pracovní	osobnostní a sociální výchova
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Tělesná aktivita, návykové látky, závislosti	k řešení problémů občanské sociální a personální	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	rizika a dopady závislosti na jedince, způsoby pomoci závislým	k řešení problémů sociální a personální digitální	environmentální výchova multikulturní výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činností lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY			
nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka, založí jednoduchý pokus a vyhodnotí výsledky	prohloubení učiva o některých hospodářsky významných horninách a nerostech, zvětrávání, vznik půdy a její význam	k učení digitální	environmentální výchova osobnostní a sociální výchova
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi střídání ročních období, dne a noci	postavení Země ve vesmíru, sluneční soustava, den a noc, roční období	k učení k řešení problémů digitální	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
porovnává základní znaky života na jednotlivých organismech, prakticky třídí organismy	vzájemné vztahy mezi organismy, základní dělení organismů, práce s atlasy a klíči	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní	mediální výchova
uvědomuje si rozmanitost podmínek na Zemi, jmenuje podnebné pásy a počasí v nich	rozmanitost podmínek na Zemi, podnebí a počasí	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí, popíše vliv činnosti lidí, jmenuje činnosti, které životnímu prostředí pomáhají a která ho poškozují	ohleduplné chování k přírodě, ochrana a tvorba životního prostředí	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní digitální občanské	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého života	lidské tělo, životní potřeby a projevy člověka	k učení občanské	environmentální výchova
dokáže vysvětlit funkce jednotlivých orgánových soustav	stavba lidského těla, stavba a funkce orgánových soustav	k učení k řešení problémů digitální sociální a personální	environmentální výchova mediální výchova
orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození, uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, změny v dospívání, vývoj jedince před a po narození	k řešení problémů občanské	environmentální výchova mediální výchova
využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	péče o zdraví, zdravý způsob života	k učení k řešení problémů pracovní	environmentální výchova mediální výchova
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, vyvodí závěry pro své chování jako chodce a cyklisty	bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	komunikativní sociální a personální občanské	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události	krizové situace	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, zná čísla tísňového volání	přivolání pomoci v případě ohrožení, čísla tísňového volání, poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, rozezná riziko vlastního ohrožení	zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek, nebezpečí elektronických médií	k řešení problémů digitální	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
plánuje svůj denní režim, sestavuje zdravý jídelníček	zdravý životní styl, vhodná skladba potravy	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
uplatňuje zásady prevence ochrany před infekčními onemocněními	nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
uplatňuje základní návyky, které souvisí s hygienou těla	osobní, intimní a duševní hygiena	digitální k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, umí požádat o pomoc pro sebe i jiné	šikana, týrání	digitální k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova multikulturní výchova
rozezná nebezpečí, reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	postup v případě ohrožení	digitální komunikativní k řešení problémů	environmentální výchova mediální výchova

VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	-	-	-	2	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku. Navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Prvouka, který je vyučován v 1. - 3. ročníku. Učivo je rozděleno do 3 tematických okruhů. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. U žáků je přirozeným způsobem probouzen kladný vztah k místu jejich bydliště, je rozvíjeno jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jakou kulturu lidé vytvářejí. Seznamují se základními právy a povinnostmi a se světem financí. V tematickém okruhu *Lidé a čas* si žáci učí v dějích a v čase. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost a o kulturní bohatství regionu i celé země. Učivo nelze chápat jako systematickou výuku historie, ale jedná se o zcela elementární přiblížení některých významných osobností a událostí českých dějin a hlavních etap vývoje české společnosti. Součástí jsou exkurze a vlastivědná putování. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důležité je propojení s reálným životem a s praktickými zkušenostmi žáků.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda:

- vede žáka k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- vede žáka k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu
- podporuje samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, bezkonfliktní komunikaci i bezpečnou komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k seznámení s učivem
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- modelové situace
- práce s mapou, atlasem
- besedy, exkurze, vycházky

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: mluvnice, psaní velkých písmen vlastních jmen, mluvený projev, tvořivé činnosti s textem, interpretace přečteného textu, četba bájí a pověstí od různých autorů

- Hudební výchova: lidové písně různých regionů, hymna
- Výtvarná výchova: umělecké slohy, oblékání
- Cizí jazyk: kultura dané země
- Dějepis: dějinné události naší země
- Zeměpis: práce s různými typy map

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- ovládá a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Žák:

- váží si vnitřních hodnot druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- hodnotí výsledky vlastní práce

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Místo, kde žijeme

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

Lidé kolem nás

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, městě
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- orientuje se v základních formách vlastnictví
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže možnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Lidé a čas

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulost
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: MÍSTO, KDE ŽIJEME			
objevuje nové skutečnosti ve svém okolí určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	prostředí domova orientace v místě bydliště	k učení	multikulturní výchova výchova demokratického občana
dokáže poukázat na některé problémy ve svém okolí používá základní pravidla silničního provozu v roli chodce i cyklisty a řídí se jimi	prostředí školy činnosti ve škole okolí školy bezpečná cesta do školy riziková místa a situace	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
určí světové strany v přírodě, orientuje se podle nich	části obce místní krajina minulost a současnost obce význačné budovy dopravní síť	k učení	environmentální výchova

řídí se podle zásah bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	okolní krajina, místní oblast, region zemský povrch a jeho tvary vodstvo na pevnině rozšíření půd, rostlinstva a živočichů vliv krajiny na život lidí	k řešení problémů	environmentální výchova
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR	digitální	multikulturní výchova
rozlišuje hlavní orgány státní moci, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast základy státního zřízení a politického systému ČR státní správa a samospráva státní symboly	občanské digitální	výchova demokratického občana
LIDÉ KOLEM NÁS			
poznává a chápe rozdíly mezi lidmi vyjádří příbuzenské vztahy mezi členy rodiny	rodina role členů rodiny život a funkce rodiny fyzická a duševní práce zaměstnání	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
učí se kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených pravidel soužití	soužití lidí mezilidské vztahy komunikace principy demokracie	občanské k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
bezproblémově a bezkonfliktně komunikuje v běžných a v méně běžných situacích projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků i jiných lidí	vlastnosti lidí pravidla slušného chování rizikové situace rizikové chování předcházejí konfliktům	občanské k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
obhájí a odůvodní své názory, připustí omyl a dohodne se na společném postupu řešení	základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
LIDÉ A ČAS			
pracuje s časovými údaji, používá je k pochopení vztahů mezi ději a jevy	orientace v čase a časový řád čas jako fyzikální veličina dějiny jako časový sled událostí	k řešení problémů sociální a personální digitální	mediální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana

	pravěk až doby Marie Terezie		
srovnává způsob života a práce předků na našem území objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života státní svátky a významné dny	k řešení problémů	multikulturní výchova
knihy využívá jako zdroje informací pro pochopení minulosti	báje, mýty, pověsti minulost kraje a předků	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Místo, kde žijeme

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

Lidé kolem nás

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, městě
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- orientuje se v základních formách vlastnictví
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže možnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Lidé a čas

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulost
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Místo, kde žijeme

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec nebo město do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- na základě znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	okolní krajina působení lidí na krajinu a životní prostředí světové strany	k učení k řešení problémů	environmentální výchova výchova demokratického občana
používá s porozuměním pojmy obec, region, kraj	regiony ČR opakování a prohlubování učiva 4. ročníku	pracovní	multikulturní výchova
zná typické zvláštnosti přírody, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	typické zvláštnosti přírody, hospodářství a kultury a jejich význam	občanské	environmentální výchova multikulturní výchova
používá s porozuměním pojmy stát, světadíl, Země	Evropa a svět kontinenty evropské státy EU	k učení sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
orientuje se na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	mapy obecně zeměpisné a tematické obsah, grafika, vysvětlivky	k učení k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
LIDÉ KOLEM NÁS			
vyjádří rozdíl mezi dušením a fyzickou prací zdůvodní rozdělení práce ve své rodině	rodina fyzická a duševní práce zaměstnání	komunikativní	osobnostní a sociální výchova

rozpozná ve svém okolí chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva pracuje s pojmy demokracie, tolerance	právo a spravedlnost základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy	k řešení problémů komunikativní	výchova demokratického občana
orientuje se v základních formách vlastnictví používá peníze v běžných situacích	vlastnictví hmotný a nehmotný majetek způsoby placení úspory půjčky	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
LIDÉ A ČAS			
pracuje s časovými údaji	současnost a minulost v našem životě národní obrození v českých zemích až obnovení demokracie v Československu státní svátky a významné dny	digitální občanské k učení	multikulturní výchova výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
zdůvodní základní význam ochrany kulturních památek využívá nejrůznější informace z dostupných zdrojů	regionální památky lidé a obory zkoumající minulost	občanské	multikulturní výchova

13. Umění a kultura I. stupeň

- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	1	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Hudební výchova je ukázat žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Umožňuje chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, barvy, gesta, mimiky.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova:

- vede žáka k porozumění hudebnímu umění
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o aktivní vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- rozvíjí žákovy hudební vlohy a schopnosti, jež se projevují individuálními hudebními dovednostmi
- umožňuje uplatnit žákův individuální hlasový potenciál při zpěvu
- podporuje vytváření příležitostí „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření
- vede žáky k poznávání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí je hudbu analyzovat a interpretovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů
- využití interaktivní tabule k seznámení s hudebními nástroji a interprety
- poslech interpretace hudby různých interpretů, vnímání hudby
- ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- podpora moderních technologií, práce s mediálními výukovými programy a propojení s reálnými situacemi
- užití jednoduchých hudebních nástrojů

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova: rozvíjení smyslové citlivosti
- Český jazyk: mluvený projev, zvuková stránka jazyka, tvořivé činnosti s literárním textem, interpretace literárních děl
- Cizí jazyk: mluvený projev, zvuková stránka jazyka, kultura dané země; hudba interpretů v cizím jazyce
- Vlastivěda: člověk a lidská společnost; dějinné události a jejich vliv na hudební tvorbu probíraných autorů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- posuzuje získané poznatky, porovnává je
- osvojí si zásobu písní jako základ pro pochopení hudebně teoretických poznatků a hudebních zákonitostí
- vyhledává a třídí informace
- zvládá reprodukci rytmických útvarů a orientuje se v metru
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, hodnotí výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti
- orientuje se v hudebním časoprostoru
- na základě poznatků rozlišuje typy hudby
- volí vhodné způsoby interpretace a tvorby doprovodů

Kompetence komunikativní

Žák:

- snaží se formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- snaží se o kultivovaný pěvecký, hudební a pohybový projev
- začíná chápat zpěv a umění jako prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se spolupráci ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, umí požádat o pomoc
- vytváří pozitivní představy o vlastním hudebním projevu, zažívá úspěch

Kompetence občanské

Žák:

- učí se respektovat názory druhých
- začíná chápat naše tradice a kulturní dědictví, chápe českou lidovou píseň jako naše kulturní bohatství
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák:

- učí se používat základní doprovodné a rytmické nástroje
- učí se hodnotit výsledky vlastní práce, porovnává i práci druhý

Kompetence digitální

Žák:

- učí se využívat digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova**Ročník: 1.****Výstupy z RVP:**

- zpívá v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zpívá v jednohlase	dýchání příprava tvorby hlavového tónu rozšíření hlasového rozsahu c1-a1 výslovnost	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
rytmizuje na základě svých předpokladů	hudební hry s rytmickou a melodickou ozvěnou, rytmizace a melodizace slov a krátkých textů	komunikativní pracovní občanské	environmentální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby na místě vpřed – vzad ve 2/4 taktu, pochod hra na tělo- tleskání, pleskání 3/4 takt ukolébavka	pracovní sociální digitální	mediální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje a hlasy	poslech znějící hudby rozlišení hry na zobcovou flétnu, klavír, housle rozliší hlas mužský, ženský, dětský	k řešení problémů komunikativní sociální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
chápe teoretické pojmy pozná kontrasty v hudbě	výrazové prostředky v hudbě zvuk-tón hudební kontrasty	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 2.**Výstupy z RVP:**

- zpívá v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zpívá v jednohlase	dýchání pokouší se tvoření hlavového tónu rozšíření hlasového rozsahu c1-h1 výslovnost	k řešení problémů sociální	osobnostní a sociální výchova
rytmizuje krátké jednoduché texty, skladby reprodukuje rytmus	rytmizace a melodizace krátkých textů ve 2/4 a 3/4 taktu hra na tělo – tleskání luskání, pleskání	pracovní sociální komunikativní digitální	multikulturní výchova mediální výchova
orientuje se v hudebním instrumentáři	hra jednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	pracovní sociální	osobnostní a sociální výchova
reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby krok poskočný, kvapík hudebně pohybové hry	pracovní sociální personální	mediální výchova
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	poslech znějící hudby rozlišení hry na kytaru, trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, velký a malý buben	k řešení problémů digitální	mediální výchova
orientačně chápe hodnoty not a pomlk	nota celá, půlová, čtvrt'ová pomlka celá, půlová, čtvrt'ová	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
odlišuje lidovou a umělou píseň	lidová píseň správné dýchání při zpěvu	sociální personální digitální občanské	mediální výchova environmentální výchova, výchova demokratického občana multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	zesilování- zeslabování zrychlování zpomalování	k učení digitální k řešení problémů	mediální výchova environmentální výchova
---	---	---	--

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

- zpívá v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednotlivé skladby

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zpívá v jednohlase	správné dýchání, vyslovování, frázování zpěv v jednohlase	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
rytmizuje krátké jednoduché texty, skladby reprodukuje rytmus	hra jednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	pracovní sociální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby v 3/4 taktu hudebně pohybové hry 2/4, 3/4 takt pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky	k řešení problémů pracovní personální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje rozlišuje vokální a instrumentální hudbu	rozlišení hry na akordeon, na lesní roh, cembalo, velký/malý buben poslech znějící hudby	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
chápe hodnoty not a pomlk	nota osminová pomlka osminová takt 3/4, 4/4	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

rozlišuje lidovou a umělou píseň rozlišuje jednotlivé kvality tónů	lidová píseň dynamicky odlišený zpěv, výslovnost, frázování interpretace hudby	sociální digitální občanské komunikativní	mediální výchova environmentální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	vyjádření dynamiky znějící hudby, rytmus, melodie, barva	sociální digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 4.**Výstupy z RVP:**

- zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zpívá v jednohlase i dvojhase v durových i mollových tóninách využívá získané pěvecké dovednosti	nasazení a tvorba tónu dynamicky odlišený zpěv intonace vokální improvizace	k řešení problémů k učení digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozšiřuje hlasový a dechový rozsah	dýchání rozšiřování hlasového rozsahu	osobnostní sociální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
dvojhlas a vícehlas zpívá v durových i mollových tóninách	prodleva, kánon, lidový dvojhlas	k učení komunikativní osobnostní	mediální výchova environmentální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
hudební rytmus instrumentální činnosti rozlišuje přízvučnou a nepřízvučnou dobu	realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu rytmizace, melodizace hudební improvizace	k učení digitální pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana
rytmizuje krátké jednoduché skladby reprodukuje a schematicky zaznamená rytmus, jednoduchou melodii	hra na hudební nástroje reprodukce motivů pomocí Orffova instrumentáře, zápis rytmu	k učení digitální pracovní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
zvládá taktování pohybový doprovod znějící hudby využívá taneční krok	2/4, 3/4, 4/4 takt hudebně pohybové hry valčík, polka	pracovní osobnostní digitální komunikativní	mediální výchova environmentální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zaznamená vokální hudbu chápe notový zápis písně	notový zápis jako opora při realizaci písně	k učení	osobnostní a sociální výchova

rozumí hudebním výrazům legato, staccato, gradace	kvalita tónů- délka, síla, barva, výška, hudební výrazové prostředky	k učení osobnostní komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
rozlišuje hudbu vokální a instrumentální vokálně instrumentální	hudební výrazové prostředky v hudbě interpretace hudby	k učení digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje hudební žánry a styly hudební formy	hudba taneční, pochodová, ukolébavka	k učení osobnostní komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: zpívá v jednohlase i dvojhlas v durových i mollových tóninách využívá získané pěvecké dovednosti	nasazení a tvorba tónu dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena intonace vokální improvizace	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
zvládá dvojhlas a vícehlas zpívá v durových i mollových tóninách	diatonické postupy v durových a mollových tóninách volné nástupy I., III., V., VIII. a spodního V. stupně	k řešení problémů k učení osobnostní komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vnímá hudební rytmus instrumentální činnosti rozlišuje přízvučnou a nepřízvučnou dobu	realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu rytmizace, melodizace hudební improvizace	k učení digitální pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rytmizuje, melodizuje zvládá hudební improvizaci	tvorba přede her, mezihry, dohry, hudební doprovod, hudební hry	pracovní k učení	multikulturní výchova osobnostní a sociální mediální výchova
rytmizuje krátké jednoduché skladby reprodukuje a schematicky zaznamená rytmus, jednoduchou melodii motiv	hra na hudební nástroje reprodukce motivů pomocí Orffova instrumentáře, zápis rytmu jednoduché písně, motivku, či	k učení digitální pracovní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova

téma skladby	tématu instrumentální skladby		
zvládá taktování pohybový doprovod znějící hudby využívá taneční krok orientuje se v prostoru	2/4, 3/4, 4/4 takt hudebně pohybové hry valčík, polka pohybová paměť, reprodukce pohybů při tanci a pohybových hrách	pracovní osobnostní digitální komunikativní	mediální výchova environmentální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zaznamená vokální hudbu chápe notový zápis písně	notový zápis jako opora při realizaci písně záznam melodie písně	k učení osobnostní	osobnostní a sociální výchova
rozumí hudebním výrazům legato, staccato, gradace chápe vztahy mezi tóny	kvalita tónů- délka, síla, barva, výška, souzvuk, akord	k učení osobnostní komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
rozlišuje hudební výrazové prostředky hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem	rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace pohyb melodie zvukomalba metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	k řešení problémů k učení osobnostní komunikativní digitální	mediální výchova environmentální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje hudbu vokální a instrumentální vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	hudební výrazové prostředky v hudbě interpretace hudby	k učení digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje hudební žánry a styly hudební formy – malá písňová forma	hudba taneční, pochodová, ukolébavka rondo, variace	k učení osobnostní komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova

Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	1	1	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Výtvarná výchova je zprostředkovávat žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odrážet nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu, umožňující chápat historické proměny, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Přináší umělecké osvojování světa, rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb a vytvořených hodnot ostatních lidí. Jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:

- vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako prostředku komunikace
- vede žáka k chápání umění a kultury jako součásti lidské existence, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- podněcuje k spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení uměleckých hodnot, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- rozvíjí schopnost uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince s tvořivým přístupem, možností překonávání stereotypů a obohacování emocionálního života
- směřuje k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím rozmanitých materiálů, výtvarných technik a pomůcek
- krátkodobé projekty, vycházky s pozorováním
- práce s encyklopediemi, fotografiemi uměleckých děl a architektury
- využití interaktivní tabule k seznámení s výtvarnými technikami, významnými uměleckými malířskými, grafickými, sochařskými díly, architekturou a jejich autory v kontextu doby, ve které vznikaly
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: mluvený projev, popis, vyprávění, tvořivé činnosti související s uměleckým literárním textem, ilustrace, tvorba časopisu
- Cizí jazyk: mluvený projev, rozšíření slovní zásoby, významné světové osobnosti ze světa umění
- Vlastivěda: historická období v oblasti umění
- Pracovní činnosti: získávání pracovních návyků, osvojování pracovních postupů, organizace práce
- Hudební výchova: propojování emotivního vnímání hudby s obrazovým nebo jinak výtvarným

ztvárněním

- Matematika: slovní úlohy – malované znázornění, geometrické tvary

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, rozvíjí logické myšlení
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem
- volí vhodné pracovní postupy, hledá různé varianty řešení, aplikuje zvládnuté postupy při řešení obdobných úkolů
- kriticky myslí, svá rozhodnutí je schopen obhájit
- promýšlí a plánuje způsob řešení

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- komunikuje ve spolupráci s ostatními, je schopen diskutovat o variantách řešení
- rozumí a používá různé druhy komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, respektuje názory ostatních
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří a respektuje nastavená pravidla
- vytváří pozitivní představy o výsledku své práce, který podporuje sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- oceňuje naše tradice a kulturní dědictví
- projevuje pozitivní postoj k českému i světovému umění, navštěvuje výstavy, vnímá architekturu a aktivně se zapojuje do kulturního a společenského dění
- aktivně přistupuje k řešení ekologického problému

Kompetence pracovní

Žák:

- zvládá bezpečně základní pracovní dovednosti a postupy
- aplikuje získané dovednosti v podobných situacích, řeší praktické situace z běžného života
- rozvíjí smysl pro povinnost, dokončení úkolu
- vytváří projekty k hospodárnému využívání materiálů
- hodnotí výsledky své práce, porovnává s prací druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy a objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ zvládne techniku malby vodovými a temperovými barvami, suchým pastelem, voskovkami zvládne techniku kresby – uhel, rudka, tužka, tuš, fix, křída	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary a barvy, porovnávání a třídění na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ linie – přítlak, odlehčení, křížení, zhušťování a zředování čar tvary – oblé, hranaté barvy – základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti a uplatní je v plošném uspořádání prostřednictvím linií, tvarů a barev	uplatnění zkušeností ve vlastní tvorbě v plošném uspořádání používá vědomě linie různé tloušťky a síly, tvary a barvy	komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výuka mediální výchova
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	volná malba, kresba různými materiály – pohádkové postavy, zážitky z přírody, hračky	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjadřování a zdůvodňování osobního postoje k odlišným interpretacím porovnávání s vlastní interpretací vysvětlování výsledků, záměrů a proměn své	k řešení problému komunikativní sociální a personální občanské digitální	multikulturní výchova environmentální výchova

	vlastní tvorby		
--	----------------	--	--

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy a objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objemy a objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary a barvy, porovnávání a třídění na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ linie – přítlak, odlehčení, křížení, zhušťování a zředování čar tvary – oblé, hranaté barvy – základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, míchání barev, barevný kontrast kompozice - pozadí objemy – uspořádání objektů do celku na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti a uplatní je v plošném uspořádání prostřednictvím linií, tvarů, barev, objemů a objektů	uplatnění zkušeností ve vlastní tvorbě v plošném uspořádání používá vědomě linie, tvary, barvy, vlastnosti objemů a objektů – světlostní a barevné kvality manipulace s objekty pozorování přírodnin, výtvarné dotváření	pracovní k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova

<p>vyjadřuje vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>malba – tempera, akryl, akvarel – anilinové, vodové barvy kresba – rudka, tužka, fix, tuš, prostorové uspořádání objektů (přírodních, vytvořených člověkem), jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny – podobnost, kontrast, rytmus</p>	<p>komunikativní pracovní digitální</p>	<p>environmentální výchova</p>
<p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje vysvětluje a obhájí výsledky své tvorby podle svých schopností a zaměření porovnává</p>	<p>komunikativní sociální a personální občanské digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy a objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objemy a objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary a barvy, porovnávání a třídění na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ linie – hra s linií tvary – analyzování tvarů barvy – hra s barvou, barvy studené a teplé, experimentování - zapouštění, překrývání objekty – pozorování v prostoru, umístění	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti a uplatní je v plošném uspořádání prostřednictvím linií, tvarů, barev, objemů, objektů a dalších prvků a jejich kombinací	uplatnění zkušeností ve vlastní tvorbě, jejich porovnávání rozvíjení fantazie a představivosti linie – výrazové vlastnosti linií barvy – základní, podvojně, barevný kontrast, harmonie tvary – poznávání funkcí předmětů, účelnost a estetika grafický záznam pohybu objemy – prostorové práce z různých materiálů	komunikativní pracovní digitální	multikulturní výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova

	– krabice, drát, plast		
vyjadřuje vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	malba – tempera, akryl, kvaš, akční malba akvarel – anilinové, vodové barvy kresba – rudka, tužka, fix, tuš, prostorové uspořádání objektů (přírodních, vytvořených člověkem), jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny – podobnost, kontrast, rytmus, zachycení děje vyjadřuje podněty sluchové, čichové, hmatové a chuťové	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje vysvětluje a obhajuje výsledky své tvorby podle svých schopností a zaměření porovnává výsledky své tvorby se svojí zkušeností	k řešení problému komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah toho, co sám vytvořil	rozhovory se spolužáky referáty	komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Ročník: 4.**Výstupy z RVP:**

- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objemy a objekty), textury a jejich vztahy – podobnost, rytmus, kontrast porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ prohloubí a zdokonalí techniky z 1. období	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary a barvy, porovnávání a třídění na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ experimentování, zapouštění, překrývání kombinované techniky - rozlévání, míchání barev postava - proporční vztahy	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti a uplatní je v plošném uspořádání prostřednictvím linií, tvarů, barev, objemů, objektů a dalších prvků a jejich kombinací	uplatnění zkušeností ve vlastní tvorbě, jejich porovnávání rozvíjení fantazie a představivosti linie – výrazové vlastnosti linií barvy – základní, podvojně, barevný kontrast, harmonie tvary – poznávání funkcí předmětů, účelnost a estetika grafický záznam pohybu objemy – prostorové práce z různých materiálů – krabice, drát, plast	pracovní komunikativní digitální	multikulturní výchova mediální výchova

<p>vyjadřuje vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>malba – tempera, akryl, kvaš, akční malba akvarel – anilinové, vodové barvy kresba – rudka, tužka, fix, tuš, přírodní materiál, využití ekologických materiálů kresba podle skutečnosti grafika - tisk z koláže, koláž vyjádření nálad, pocitů</p>	<p>k řešení problému digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova environmentální výchova</p>
<p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje vysvětluje a obhajuje výsledky své tvorby podle svých schopností a zaměření porovnává výsledky tvorby své i ostatních</p>	<p>k řešení problému komunikativní občanské digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
<p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah toho, co sám vytvořil</p>	<p>rozhovory se spolužáky referáty</p>	<p>komunikativní sociální a personální digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova</p>

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vztahy a vlastnosti, uplatňuje je podle svých schopností při tvorbě a při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových a sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozpozná a pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objemy a objekty), textury a jejich vztahy – podobnost, rytmus, kontrast, kombinace a proměny porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary a barvy, porovnávání a třídění na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ grafické techniky – otisk, frotáž, koláž, papírořez	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti a uplatní je v plošném uspořádání prostřednictvím linií, tvarů, barev, objemů, objektů a dalších prvků a jejich kombinací	uplatnění zkušeností ve vlastní tvorbě, jejich porovnávání rozvíjení fantazie a představivosti linie – výrazové vlastnosti linií barvy – základní, podvojně, barevný kontrast, harmonie tvary – poznávání funkcí předmětů, účelnost a estetika grafický záznam	pracovní komunikativní digitální	multikulturní výchova mediální výchova

	<p>pohybu objemy – prostorové práce z různých materiálů – krabice, drát, plast fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronické média, reklama</p>		
<p>vyjadřuje vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>malba – tempera, akryl, kvaš, akční malba akvarel – anilinové, vodové barvy kresba – rudka, tužka, fix, tuš prostorové uspořádání objektů (přírodních, vytvořených člověkem), jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny – podobnost, kontrast, rytmus, zachycení děje vyjadřování podnětů sluchových, čichových, hmatových a chuťových</p>	<p>k řešení problému digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje vysvětluje a obhajuje výsledky své tvorby podle svých schopností a zaměření pozná známé ilustrace - ilustrátorů dětských knih</p>	<p>k řešení problému sociální a personální komunikativní digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah toho, co sám vytvořil</p>	<p>rozhovory se spolužáky referáty návštěvy muzeí, výstav, seznámení se tvorbou známých umělců</p>	<p>komunikativní občanské digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova</p>

14. Člověk a zdraví I. stupeň

- **Tělesná výchova**

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	2	2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Tělesná výchova je poskytovat poznatky pro zdravotní, rekreační a sportovní využití pohybu ve škole i mimo ni. Umožnit žákům poznat vlastní pohybové možnosti i zdravotní omezení a cíleně je ovlivňovat. Vést žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Přispívat k regeneraci sil a kompenzaci jednostranného zatížení. Předpokladem je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Důležité je propojování činností a jednání související se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji. Cílem tohoto předmětu je vést žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením těchto mimořádných událostí.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o pohyb jako takový, směřuje k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a být za toto zdraví zodpovědný
- umožňuje poznat člověka jako jedince závislého na jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- seznamuje žáky s názvoslovím osvojovaných činností, s pravidly pohybových činností, se zásadami jednání a chování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- plánování, příprava a organizace sportovních akcí
- práce v týmu
- cvičení v přírodě, na školním hřišti, chůze v terénu, zdolávání překážek, ošetření drobných poranění, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny
- cyklistika, technika jízdy na kole, dopravní výchova, kurz plavání
- hry na sněhu
- beseda zaměřená na poskytnutí první pomoci, zdravý životní styl
- zimní škola v přírodě zaměřená na výuku lyžování
- nácvik poplachu
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví včetně chování při mimořádných událostech

Mezipředmětové vztahy:

- Prvouka: zdraví, nemoc, úraz, poskytování první pomoci, bezpečné chování, vzájemná pomoc
- Přírodověda: ochrana přírody, stavba lidského těla, funkce orgánů

- Hudební výchova: rytmická cvičení, správné dýchání, vyjádření hudby pohybem, tanec
- Informační a komunikační technologie: vytváření tabulek výkonů, zpracování výsledků, statistika

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnosti
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problému

Žák:

- je schopen pochopit problém, přemýšlí o jejích příčinách
- s využitím vlastních zkušeností se pokouší se diskutovat o možnostech řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem, vytrvale hledá konečné řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- snaží se formulovat a vyjadřovat své myšlenky, vyjadřuje se výstižně a souvisle
- dbá na kultivovaný slovní a písemný projev
- učí se naslouchat druhým a vhodně na ně reagovat
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a zvuků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s ostatními na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a rozvoj sebe sama

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení
- osvojuje si a dodržuje vymezená pravidla
- organizuje si svůj pohybový den
- využívá základní postupy první pomoci
- využívá své znalosti a dovednosti v běžném životě

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova**Ročník: 1.****Výstupy z RVP:**

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvědomuje si, že pohyb je vhodný pro zdraví dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, správnému dýchání poznává, že cvičením lze odstranit i únavu při vyučování	význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování, pohybové a sportovní hry, hry a cvičení v přírodě rozvoj pohybových schopností a dovedností, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti, síly, pohyblivosti i koordinace pohybu	občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
předvede jednoduché pohybové činnosti, snaží se o jejich zlepšování	rytmické a kondiční formy cvičení: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření hudby pohybem, základy estetického pohybu	k učení sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
uběhne krátké vzdálenosti, vysoký start nacvičuje skok do dálky učí se techniku hodů kriketovým míčkem z místa	základy atletiky: atletická abeceda, atletické disciplíny – běh, skok daleký, hod míčkem	k učení sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
provádí průpravná cvičení pro nácvik kotoulu vpřed, stoj na lopatkách, jednoduchá cvičení na žebřinách, lavičkách, skáče přes švihadlo, provádí cvičení na lavičkách	základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie – kotouč vpřed, stoj na lopatkách cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, cvičení se švihadlem	k učení sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

	cvičení na žebřinách cvičení s lavičkami – obměny chůze, přeskoky ručkování ve svisu přeskok – nácvik odrazu z můstku na švédskou bednu		
zvládne přihrávku obouruč, přihrávku nohou	základy sportovních her: základy sportovních her zjednodušená pravidla her, závodů, soutěží manipulace s míčem, základní způsoby házení a chytání míče – přihrávky obouruč, trčením, jednoruč, přihrávky nohou, průpravné hry	k učení k řešení problému sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
pohybuje se v terénu, dbá na pravidla bezpečnosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků	turistika a pobyt v přírodě: pohyb v terénu, chování v přírodě, hry na sněhu	k učení sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
spolupracuje při pohybových aktivitách projevuje radost z pohybových činností vysvětlí význam sportování pro zdraví užívá základní pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	pohybové hry s různým zaměřením: soutěživé hry, netradiční pohybové aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost	k učení komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova
osvojuje si základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele) uvědomuje si možná nebezpečí při TV a sportu a učí se jim předcházet používá vhodné sportovní oblečení a oděv, dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se	hygiena při TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, pitný režim bezpečnost při pohybových činnostech, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní	k učení k řešení problému pracovní	environmentální výchova
zvládá kompenzační a relaxační cviky, cviky protahovací, předvede cviky související s vlastním oslabením	zdravotní a kompenzační TV, vyrovňovací a relaxační cvičení	k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dodržuje zásady správného držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, zásady správného dýchání provádí každodenní pravidelnou činnost a využívá nabízené příležitosti ví, jak odstranit únavu při výuce vysvětlí význam sportování pro zdraví, projevuje radost z pohybové činnosti	význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, dýchání, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení, tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování	občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova
předvede jednoduché pohybové činnosti spojené s hudbou, zlepšuje se v nich	rytmické a kondiční formy cvičení: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření hudby pohybem, základy estetického pohybu	sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
nacvičí vytrvalostní běh 5 min a rychlý běh 20 – 50 m, nacvičuje nízký start nacvičí techniku skoku do dálky – spojení rozběhu a odrazu zná techniku hodů kriketovým míčkem – hod z místa	základy atletiky: atletická abeceda, atletické disciplíny - běh vytrvalostní i rychlý, skok daleký, hod míčkem, rozvoj vytrvalosti, síly, pohyblivosti i koordinace pohybu	k učení komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
zdokonaluje se v jednoduchých pohybových aktivitách, snaží se o jejich zlepšení zvládne kotoul vpřed z rozkročení, nacvičuje kotoul vzad, akrobatické prvky, jednoduchá cvičení s náčiním – skáče přes švihadlo i na nářadí - na kladince, žebřinách, lavičkách	základy gymnastiky: průpravná gymnastická cvičení pro kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, poskoky cvičení s náčiním i na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti – cvičení se švihadlem chůze po kladince	sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova mediální

<p>šplhá na tyči do výše 1,5m předvede odraz z můstku</p>	<p>cvičení na žebřinách cvičení s lavičkami – obměny chůze, přitahování na bříše, zádech, přeskoky ručkování ve svisu, šplh na tyči přeskok – nácvik odrazu z můstku na švédskou bednu</p>		
<p>zvládne přihrávku obouruč, přihrávku nohou</p>	<p>základy sportovních her: zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží manipulace s míčem, základní způsoby házení a chytání míče – přihrávky obouruč, trčením, jednoruč, přihrávky nohou, průpravné hry</p>	<p>sociální a personální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>pohybuje se v terénu – chůze, běh, překonává terénní překážky zná základní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu v přírodě</p>	<p>turistika a pohyb v přírodě: chůze, indiánský běh zvládání náročnějšího terénu, hry na sněhu</p>	<p>sociální a personální digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova environmentální výchova</p>
<p>spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích, jedná v duchu fair – play dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu</p>	<p>pohybové hry s různým zaměřením: pohybové a soutěživé hry zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností zásady jednání a chování v duchu fair – play, olympijské ideály a symboly</p>	<p>k učení sociální a personální komunikativní občanské</p>	<p>osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova</p>
<p>zvládá za pomoci učitele přípravu organismu na pohybovou aktivitu i zklidnění organismu po zátěži zná a řídí se pravidly bezpečnosti při pohybových činnostech učí se respektovat zdravotní handicap předvede protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění zvládne ošetření drobných poranění používá vhodné sportovní</p>	<p>příprava organismu: příprava před pohybovou činností, strečink, uklidnění po zátěži bezpečnost při pohybových činnostech organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní</p>	<p>k učení sociální a personální komunikativní</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>

oblečení a obuv, zná smluvené povely			
orientuje se v základních tělovýchovných pojmech, reaguje na smluvené pokyny, gesta, signály pro organizaci činností	komunikace v TV: základní tělocvičné názvosloví, povely, gesta, smluvené signály	k řešení problému komunikativní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
dodržuje hlavní zásady hygieny TV a sportu	hygiena v TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, pitný režim	k učení k řešení problému pracovní	environmentální výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dodržuje zásady správného držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, zásady správného dýchání chápe význam aktivního odpočinku, psychickou zátěž kompenzuje pravidelnou pohybovou činností ví, že pohyb je dobrý pro zdraví	význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla, dýchání, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení, tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování	občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova
seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou	rytmické a kondiční formy cvičení: hudební rozcvičky, dětský aerobik kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření hudby pohybem, základy estetického pohybu	k učení komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova
uběhne 60 m, využívá nízký start, zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami skáče do dálky – spojení rozběhu a odrazu, nacvičí správnou techniku skoku z místa	základy atletiky: atletická abeceda, atletické disciplíny - běh vytrvalostní i rychlý, skok daleký, hod míčkem, rozvoj vytrvalosti, síly, pohyblivosti i	k učení komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

<p>předvede techniku hodu kriketovým míčkem – hod z místa a z rozběhu</p>	<p>koordinace pohybu</p>		<p>mediální výchova</p>
<p>zvládne cvičení na žíněnce, napojované kotouly, stoj na ruce s dopomocí, akrobatické cviky cvičí s náčiním a na nářadí – kladinka, žebřiny, lavička provádí na hrazdě přitahování do výše čela naučí se správnému odrazu z můstku při výskoku na kozu, roznožka</p>	<p>základy gymnastiky: průpravná gymnastická cvičení pro kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou s dopomocí, poskoky, váha cvičení s náčiním i na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, cvičení se švihadlem a dalším náčiním chůze po kladince cvičení na žebřinách cvičení s lavičkami – obměny chůze, přitahování na bříše, zádech, přeskoky ručkování ve svisu, šplh na tyči nácvič odrazu z můstku na kozu, přeskok přes kozu - roznožka</p>	<p>k učení komunikativní sociální a personální digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana mediální výchova</p>
<p>spolupracuje při týmových činnostech, přihrává jednoruč, obouruč, driblink rozlišuje míč na volejbal, basketbal a kopanou učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš seznamuje se s přehazovanou</p>	<p>základy sportovních her: kopaná, vybíjená, přehazovaná manipulace s míčem, základní způsoby házení a chytání míče – přihrávky jednoruč, obouruč, driblink, střelba na koš, přihrávky nohou, průpravné hry zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v duchu fair – play, olympijské ideály a symboly</p>	<p>komunikativní sociální a personální občanské</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova</p>
<p>pohybuje se v terénu – chůze, běh, překonává terénní překážky, zná základní zásady bezpečnosti a hygieny, zvládne ošetření drobných poranění používá vhodné sportovní oblečení a obuv, zná smluvené povely</p>	<p>turistika a pohyb v přírodě: hry na sněhu, plavecký výcvik</p>	<p>k učení komunikativní digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova</p>

<p>zdokonaluje se v jednoduchých pohybových činnostech, snaží se o jejich zlepšení vysvětlí význam sportování pro zdraví, projevuje radost z pohybové činnosti, učí se respektovat zdravotní handicap spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích dohodne se na spolupráci je si vědom porušení pravidel, pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p>	<p>pohybové a soutěživé hry různého zaměření: s pomůckami i bez pomůcek zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností</p>	<p>k učení komunikativní sociální a personální občanské</p>	<p>osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova</p>
<p>zvládá přípravu organismu na pohybovou aktivitu i zklidnění organismu po zátěži dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, přírodě, ve vodě používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, zná kompenzační a relaxační cviky</p>	<p>příprava organismu: příprava před pohybovou činností, strečink, uklidnění po zátěži bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní</p>	<p>k učení komunikativní sociální a personální pracovní</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>reaguje na smluvené pokyny, gesta, signály pro organizaci činností</p>	<p>komunikace v TV: základní tělocvičné názvosloví, povely, gesta, smluvené signály</p>	<p>komunikativní</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>dodržuje hlavní zásady hygieny TV a sportu</p>	<p>hygiena v TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, pitný režim</p>	<p>k učení k řešení problému pracovní</p>	<p>environmentální výchova</p>

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu vysvětlí význam sportování pro zdraví, projevuje radost z pohybové činnosti, učí se respektovat zdravotní handicap provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice, projevuje samostatnou aktivitu a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do svého pohybového režimu korektivní cvičení s ohledem na jednostrannou zátěž a na vlastní svalovou dysbalanci	význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu rozvoj pohybových schopností a dovedností rychlosti, vytrvalosti, síly zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova mediální výchova
seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, osvojuje si valčíkový a polkový krok	rytmické a kondiční formy cvičení: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, základy	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

	estetického pohybu těla, jednoduché tance, valčíkový a polkový krok		mediální výchova
uběhne 300 m, využívá nízký start, zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami uvědomuje si princip štafetového běhu skáče do dálky – spojení rozběhu a odrazu, nacvičí správnou techniku skoku z místa popíše techniku hodů kriketovým míčkem – hod z místa a z rozběhu	základy atletiky: atletická abeceda, atletické disciplíny - běh vytrvalostní i rychlý, nízký a polovysoký start skok daleký hod míčkem z místa i rozběhu rozvoj vytrvalosti, síly, pohyblivosti i koordinace pohybu	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova
zvládne cvičení na žíněnce, cvičí jednoduché sestavy dle vzoru - napojované kotouly, stoj na rukou s dopomocí, provádí přitahování na hrazdě do výše čela, šplhá na tyči naučí se správnému odrazu z můstku při výskoku na kozu, roznožka, výskok do dřepu, kleku, cvičí na švédské bedně	základy gymnastiky: průpravná gymnastická cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly a koordinace pohybů akrobacie - kotoul vpřed, vzad, ve vazbách, stoj na rukou s dopomocí, jednoduché sestavy cvičení s lavičkami – obměny chůze, cvičení se švihadlem, přeskoky přes švihadlo, šplh na tyči a na laně, cvičení na žebřinách chůze po kladince bez dopomoci přeskok přes kozu – roznožka, skrčka hrazda – jednoduché cviky na rozvoj síly a obratnosti, ručkování ve svisu	k učení komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova
pohybuje a orientuje se v terénu – chůze, běh, překonává terénní překážky	turistika a pohyb v přírodě: hry na sněhu plavecký výcvik	k učení k řešení problému komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
zvládá podle svých možností osvojevané pohybové dovednosti projevuje tvořivost při pohybových hrách spolupracuje při týmových činnostech, přihrává jednoruč, obouruč, driblík	základy sportovních her: manipulace s míčem, základní způsoby házení a chytání míče – přihrávky obouruč trčením, jednoruč, přihrávky nohou,	k učení k řešení problému občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova

učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš seznamuje se s přehazovanou, používá pravidla přehazované, malé kopané, florbalu pozná a označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků	vedení míče, střelba na branku, práce s jiným herním náčiním – florbalová hokejka		
zvládá podle svých možností osvojované pohybové dovednosti projevuje tvořivost při pohybových hrách začíná organizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	pohybové hry s různým zaměřením: tvoření vlastních pravidel her	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova
zvládá základní přípravu organismu před cvičením předvede protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, zná kompenzační a relaxační cviky pozná a označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků zná základní zásady bezpečnosti a hygieny, zvládne ošetření drobných poranění používá vhodné sportovní oblečení a obuv zná smluvené povely	příprava organismu před pohybovou činností: strečink, uklidnění po zátěži bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka i své reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí vhodně reagovat v případě úrazu spolužáka reaguje na pokyny zaměřené ke zkvalitnění pohybové činnosti, soustředí se na správné a přesné provedení pohybu užívá základní tělocvičné názvosloví cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky jedná čestně, týmově změří sportovní výkony a dovede je porovnávat učí se získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole či v místě bydliště i o akcích evropského nebo	komunikace v TV: základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby, základní názvosloví osvojovaných činností, povely, symboly zásady jednání a posuzování sportovních výsledků zdroje informací o pohybových činnostech - plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova

světového významu			
dodržuje pravidla hygieny a bezpečného chování při TV a sportu	hygiena v TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení, obutí, osobní hygiena, pitný režim) technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity)	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu, předává své vědomosti okolí provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice, projevuje samostatnou aktivitu a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví: pohybový režim, délka a intenzita pohybu rozvoj pohybových schopností a dovedností rychlosti, vytrvalosti, síly	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova mediální výchova

<p>zařazuje do svého pohybového režimu korektivní cvičení s ohledem na jednostrannou zátěž a na vlastní svalovou dysbalanci v optimálním počtu opakování ví, že vhodný pohyb pomáhá zdravému růstu, rozvoji srdce, svalů, plic upozorní samostatně na činnost, prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabení</p>	<p>zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení</p>	<p>komunikativní pracovní digitální</p>	<p>environmentální výchova mediální výchova</p>
<p>cvičí dětským aerobik a kondiční cvičení s hudbou, osvojuje si valčíkový a polkový krok tančí jednoduché lidové tance</p>	<p>rytmické a kondiční formy cvičení: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, základy estetického pohybu těla, jednoduché lidové tance, valčíkový a polkový krok</p>	<p>k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova</p>
<p>uběhne 400 - 800m, využívá nízký start, zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami uvědomuje si princip štafetového běhu skáče do dálky – s rozběhem, z místa popíše techniku hodů kriketovým míčkem – hod z místa a z rozběhu</p>	<p>základy atletiky: atletická abeceda, atletické disciplíny - běh vytrvalostní i rychlý, nízký a polovysoký start, štafeta skok daleký hod míčkem z místa i rozběhu rozvoj vytrvalosti, síly, pohyblivosti i koordinace pohybu</p>	<p>k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova</p>
<p>zvládne cvičení na žíněnce, cvičí jednoduché sestavy dle vzoru - napojované kotouly, stojí na rukou s dopomocí, provádí přitahování na hrazdě do výše čela, výmyk, šplhá na tyči zvládá správnou techniku odrazu z můstku při výskoku na kozu, roznožka, skrčka, výskok do dřepu, kleku zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – švédská bedna, kruhy, žebřiny, lavičky provádí kondiční cvičení s plnými míči, gumou</p>	<p>základy gymnastiky: průpravná gymnastická cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly a koordinace pohybů akrobacie - kotoul vpřed, vzad, ve vazbách, stojí na rukou s dopomocí, tvoří sám jednoduché sestavy cvičení s lavičkami – obměny chůze, cvičení se švihadlem, přeskoky přes švihadlo, šplh na tyči a na laně, cvičení na žebřinách chůze po kladince bez dopomoci</p>	<p>k učení komunikativní sociální a personální pracovní digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova</p>

	přeskok přes kozu – roznožka, skrčka hrazda – jednoduché cviky na rozvoj síly a obratnosti, ručkování ve svisu, kotoul, výmyk		
pohybuje a orientuje se v terénu – chůze, běh, překonává terénní překážky	turistika a pohyb v přírodě: chování v přírodě hry a sporty na sněhu plavecký výcvik	k učení k řešení problému komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
zvládá osvojované pohybové dovednosti projevuje tvořivost při pohybových hrách spolupracuje při týmových činnostech, přihrává jednoruč, obouruč, driblink učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš a branku používá pravidla přehazované, malé kopané, florbalu pozná a označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků pro sebe i pro družstvo	základy sportovních her: manipulace s míčem, základní způsoby házení a chytání míče – přihrávky obouruč trčením, jednoruč, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na koš, branku, práce s jiným herním náčiním – florbalová hokejka	k učení k řešení problému občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
provádí osvojované pohybové dovednosti projevuje tvořivost při pohybových hrách je schopen zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	pohybové hry s různým zaměřením: tvoření vlastních pravidel her	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova
provádí přípravu organismu před cvičením předvede protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, zná kompenzační a relaxační cviky označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků používá základní zásady bezpečnosti a hygieny ošetří drobných poranění vybírání si vhodné sportovní oblečení a obuv akceptuje smluvené povely	příprava organismu před pohybovou činností: strečink, uklidnění po zátěži bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova
objektivně a taktně hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka i své uvědoměle reaguje na pokyny k vlastnímu provedení	komunikace v TV: základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby,	k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení

<p>pohybové činnosti správně reaguje v případě úrazu spolužáka soustředí se na správné a přesné provedení pohybu užívá základní tělocvičné názvosloví cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky jedná čestně, týmově změří a vyhodnotí sportovní výkony a dovede je porovnávat získává informace o pohybových aktivitách a sportovních akcí pořádaných ve škole či v místě bydliště i o akcích evropského nebo světového významu</p>	<p>základní názvosloví osvojovaných činností, povely, symboly zásady jednání a posuzování sportovních výsledků zdroje informací o pohybových činnostech - plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky</p>	<p>pracovní digitální</p>	<p>v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova</p>
<p>vždy dodržuje pravidla hygieny a bezpečného chování při TV a sportu</p>	<p>hygiena v TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení, obutí, osobní hygiena, pitný režim technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity)</p>	<p>k učení k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova</p>

Plavecký výcvik zajišťuje AQUASCHOOL Znojmo s. r. o.

Výcvik je nejčastěji zařazen do 2. a 3. ročníku a probíhá v plaveckém areálu ve Znojmě.

Učivo základní plavecké výuky

Rozsah učiva určený většinou žákům 2. tříd ZŠ.

- 1) Hygiena plavání - vštěpovat žákům hygienické zásady, budovat hygienické návyky.
- 2) Adaptace na vodní prostředí - formou her postupně nenásilně adaptovat žáky na vodní prostředí, učit žáky nebát se vody.
- 3) Základní plavecké dovednosti:
  - orientace ve vodě spojená s ponořením a potápěním
  - plavecká poloha splývání spojená se vznášením ve vodě
  - plavecké dýchání
  - skoky a pády do vody
- 4) Zvládnutí nebo zdokonalení jednoho plaveckého způsobu.
- 5) Vytvořit podmínky pro zvládnutí úkolů 2. kurzu základní plavecké výuky.
- 6) Naučit žáky základním prvkům sebezáchrany.
- 7) Seznámit žáky s bezpečnostními zásadami plavání ve volné přírodě.

Rozsah učiva určený většinou žákům 3. tříd ZŠ.

- 1) Hygiena plavání - upevňovat žákům hygienické zásady, rozšiřovat vědomosti získán v předcházející etapě.
- 2) Základní plavecké dovednosti:
  - orientace ve vodě spojená s ponořením a potápěním
  - plavecká poloha splývání po skoku do vody
  - plavecké dýchání
  - skoky a pády do vody ze startovních bloků a zvýšených míst
  - pocit vody spojený s rozvojem vnímání vodního prostředí a dílčích záběrových pohybů
- 3) Zdokonalit plaveckého způsobu z minulého období, naučit se další plavecký způsob.
- 4) Vytvořit podmínky pro zvládnutí úkolů 2. kurzu základní plavecké výuky.
- 5) Prvky sebezáchrany a dopomoc tonoucímu.
- 6) Seznámit žáky s bezpečnostními zásadami plavání ve volné přírodě.

15. Člověk a svět práce I. stupeň

- **Člověk a svět práce (Pracovní činnosti)**

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace:	1	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Pracovní činnosti je vést žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívat tak k vytváření životní a profesní orientace. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky, je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Učí se pracovat s různými materiály, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Soustavně jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny. Vzdelávací obsah je rozdělen na tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitecké práce, Příprava pokrmů.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Pracovní výchovy:

- vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků
- vede žáka k osvojení pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování, k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek
- vede žáka k vytrvalosti a soustavnosti, uplatňování tvořivosti
- rozvíjí poznání, že technika je významná součást lidské kultury
- vede žáka k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k sebedůvěře a k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci, technice a životnímu prostředí
- rozvíjí žákovu chápání práce jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci, rozvíjí podnikatelské myšlení
- umožňuje žákovi orientaci v různých oborech lidské činnosti, připravuje dovednosti pro volbu vlastního profesního zaměření

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím různých materiálů, nástrojů, náradí a pomůcek
- projekty
- práce s návody
- využití interaktivní tabule k seznámení s pracovními postupy, návody, výrobky
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: porozumění pracovním postupům, návodům, mluvený projev, tvořivé činnosti související s literárním textem
- Cizí jazyk: mluvený projev, rozšíření slovní zásoby, významné světové osobnosti ze světa vědy, techniky, gastronomie, zahradnictví
- Matematika: využití základních početních operací, práce s tabulkami, jednotky hmotnosti, objemu, délky
- Vlastivěda: práce a její vliv na vývoj společnosti, historický vývoj pracovních nástrojů, techniky

- Výtvarná výchova: rozvíjení smyslové citlivosti

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, rozvíjí logické myšlení
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem
- volí vhodné a účelné pracovní postupy, hledá různé varianty řešení, aplikuje zvládnuté postupy při řešení obdobných úkolů
- kriticky myslí, svá rozhodnutí je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- komunikuje ve spolupráci s ostatními, je schopen diskutovat o variantách řešení
- rozumí a používá různé druhy komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, respektuje názory ostatních
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří a respektuje nastavená pravidla
- vytváří pozitivní představy o výsledku své práce, který podporuje sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- oceňuje naše tradice a kulturní dědictví
- projevuje pozitivní postoj k dovednostem českých občanů, navštěvuje řemeslné dílny, výstavy, aktivně se zapojuje do kulturního a společenského dění
- aktivně přistupuje k řešení ekologického problému

Kompetence pracovní

Žák:

- zvládá základní pracovní dovednosti a postupy, pracuje podle návodu
- aplikuje získané dovednosti v podobných situacích, řeší praktické situace z běžného života
- rozvíjí smysl pro povinnost, dokončení úkolu
- vytváří projekty k hospodárnému využívání materiálů
- hodnotí výsledky své práce, porovnává s prací druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročnou rostlinu
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
správným způsobem užívá materiál vytváří jednoduchými postupy různé předměty z papíru a modelovací hmoty správným způsobem zachází s nůžkami	práce s papírem a modelovací hmotou	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
provádí jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	jednoduchá montáž a demontáž	k řešení problému pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu provádí pozorování přírody zhodnotí výsledky pozorování učí se pěstovat rostliny ze semen	zalévání květin, otírání listů klíčení obilí, hrachu	pracovní komunikativní	environmentální výchova
ví, jak umístit příbor na stole chová se správně u stolu	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při stolování	sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova

Ročník: 2.**Výstupy z RVP:**

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: skládá, vystřihává papír dovede pracovat s jednoduchými pracovními pomůckami a nástroji	práce s různými materiály vlastnosti některých materiálů	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
dodržuje zvolený pracovní postup pracuje podle slovního návodu a jednoduché předlohy	jednoduché pracovní postupy vytváření návyku organizace práce	pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
sestaví jednoduchý model z lega provede jednoduchou montáž a demontáž modelu	sestavování jednoduchých modelů jednoduchá montáž a demontáž	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
provádí pozorování přírody zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování dokáže pracovat s daty v tabulce	pozorování změn – růst rostlin práce s tabulkou	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
pečuje o nenáročné rostliny poznává základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	péče o nenáročné rostliny setí obilí	pracovní komunikativní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
rozezná vhodné chování při stolování dokáže vyjmenovat základní vybavení kuchyně	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Ročník: 3.**Výstupy z RVP:**

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: vystřihává z papíru, hněte z hlíny, tvoří z plastového odpadu poznává vlastnosti materiálů a využívá jich při práci	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
pracuje podle slovního návodu a předlohy promýšlí a používá jednoduché pracovní postupy	jednoduché pracovní postupy organizace práce	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana mediální výchova
sestaví jednoduchý model ze stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční provede montáž a demontáž modelu	sestavování modelů montáž a demontáž	k řešení problému pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí pozorování klíčení, růstu a sklizně některého druhu zeleniny, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování dokáže vytvořit jednoduchou tabulku a číst data	pozorování klíčení růstu, sklizně práce s tabulkou	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
pečuje o nenáročné rostliny, zná jejich základní nároky učí se aranžovat suché i živé květiny	péče o nenáročné rostliny aranžování květin	pracovní komunikativní digitální	environmentální výchova
připraví tabuli pro jednoduché stolování dokáže připravit ovocný nápoj	příprava jednoduché tabule	sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení

naučí se zdobit perníky			v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
hodnotí vhodné a nevhodné chování při stolování naučí se připravit jednoduchou pomazánku	pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle příprava pomazánky	sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 4.**Výstupy z RVP:**

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: stříhá, lepí, skládá papír, tvaruje modelovací hmotu, provádí jednoduché stehy na textilu	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu – textil, papír, modelovací hmota	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
zná některé lidové tradice, zvyky a řemesla	seznámení s lidovými tradicemi, zvyky, řemesly	k učení digitální	multikulturní výchova
osvojí si názvy pomůcek a nástrojů volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k používanému materiálu poznává vlastnosti materiálů	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti práce	bezpečnost a uspořádání práce	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
pracuje se stavebnicí tvoří podle návodu model ze stavebnice tvoří podle předlohy model ze stavebnice poskytne první pomoc při úrazu	práce se stavebnicí práce s návodem práce s předlohou	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
promyslí pracovní postup s pomocí návodu	využití návodu při postupech práce	k učení k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
dodržuje pravidla pracovní hygieny	pracovní hygiena	občanské	osobnostní a sociální výchova

<p>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny zná jejich životní nároky seznámí se s některými rostlinami na školním pozemku seznamuje se s jedovatými rostlinami, alergeny</p>	<p>práce s rostlinami, péče o rostliny pokusy, ověřování podmínek života rostlin pozorování</p>	<p>k učení pracovní</p>	<p>environmentální výchova</p>
<p>ví, jak se má chovat v restauraci, objedná si z jídelního lístku připraví jednoduchý studený pokrm</p>	<p>základy společenského chování, pravidla stolování příprava studeného pokrmu</p>	<p>sociální a personální občanské digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění
- provádí při práci stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: využívá kelímky, víčka, textil, drát, karton, folie k vytváření výrobků vymýšlí další možnosti využití	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu výrobky z tříděného	k učení pracovní digitální	osobností a sociální výchova environmentální výchova

tříděného odpadu	odpadu		
seznamuje se s lidovými tradicemi a zvyky osvojuje si různé techniky malování kraslic, velikonoční výzdoba	seznámení s lidovými tradicemi, zvyky, řemesly	k učení pracovní digitální	multikulturní výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vybere vhodnou pomůcku, nástroj a náčiní pro práci s daným materiálem seznámí se s jejich funkcí a způsobem používání	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní – jejich funkce a využití	k učení komunikativní	osobností a sociální výchova
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a uspořádání práce	pracovní sociální a personální občanské digitální	osobností a sociální výchova
sestaví ze stavebnice složitější model sestaví model podle návodu, předlohy a podle jednoduchého náčrtu	práce se stavebnicí práce s návodem, předlohou a náčrtem	k řešení problému pracovní digitální	osobností a sociální výchova mediální výchova
zvolí správný postup práce	využití návodu při postupech práce	k řešení problému pracovní digitální	osobností a sociální výchova
udržuje pracovní hygienu poskytne první pomoc při úrazu udržuje při práci pořádek na svém místě	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	sociální a personální občanské digitální	osobností a sociální výchova multikulturní výchova
provádí jednoduché pěstitelské činnosti seje, sází, jednotí, zalévá, přihnojuje, pleje, okopává	setí, sázení, jednocení přihnojování, pletí, okopávání osivo	k učení pracovní	osobností a sociální výchova
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ukládá výpěstky	péče o pokojové a jiné rostliny základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda a její zpracování	pracovní	environmentální výchova
používá podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ukládá je na místo k tomu určené	využití nářadí při práci s rostlinami	pracovní digitální	osobností a sociální výchova
ví, jak se má chovat na různých společenských akcích, objedná si z jídelního lístku připraví jednoduchý studený pokrm	základy společenského chování, pravidla stolování příprava studeného pokrmu	sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

II. stupeň

16. Jazyk a jazyková komunikace II. stupeň

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	5	5	5	5
<i>Komunikační a slohová výchova:</i>	1	1	1	1
<i>Jazyková výchova:</i>	3	3	2	2
<i>Literární výchova:</i>	1	1	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Český jazyk a literatura je správné užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě, což žákům umožní poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- vede žáka ke kultivaci jazykových dovedností, používání správných jazykových prostředků
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o četbu, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání, k lásce k literatuře a umění
- podporuje žáka ve čtení rozličných textů a porozumění jim, iniciuje žákovu snahu o formulování vlastních názorů o přečteném díle
- rozvíjí žákovy schopnosti při zvládnání pravopisných jevů lexikálních, morfologických i syntaktických ve větě jednoduché i v souvětích
- podporuje tvořivé myšlení na základě konkrétních pojmů i jejich přenesených významů
- vede žáky k tvoření spisovných tvarů slov a jejich vědomému používání ve vhodné komunikační situaci, podporuje žáka k tvůrčímu psaní
- směřuje žáka ke vhodnému používání slovní zásoby v projevech ústních i písemných
- rozvíjí žákovy schopnosti rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí
- podporuje žákovu orientaci ve správném užívání interpunkce
- vede žáka k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- upevňuje pozitivní vztah žáka k mateřskému jazyku a ... jako potencionální nástroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury, jazykových příruček
- využití interaktivní tabule k prezentování učiva
- projektové práce
- četba a rozbory textů, tvůrčí psaní
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a

propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova: rozvíjení smyslové citlivosti
- Hudební výchova: písně, zhudebněná poezie
- Cizí jazyk: mluvený projev, zvuková stránka jazyka, kultura dané země
- Zeměpis: geografické názvy, práce s texty, odbornou literaturou
- Občanská výchova: komunikace, mezilidské vztahy
- Dějepis: historické souvislosti a události, odraz v literatuře

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem
- volí vhodné způsoby interpretace textů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří pozitivní představy o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- oceňuje naše tradice a kulturní dědictví, chápe českou lidovou píseň jako naše kulturní bohatství, které je třeba chránit, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- hodnotí výsledky vlastní práce, porovnává i práci druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Výstupy z RVP

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ČTENÍ			
čte pozorně, přiměřeně rychle umí se orientovat v textu, rozumí mediálním sdělením formuluje hlavní myšlenky textu	praktické věcné	komunikativní k učení	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
NASLOUCHÁNÍ			
rozliší subjektivní i objektivní sdělení a komunikativní záměr partnera v hovoru rozumí slyšenému textu reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta čte ukázky z české i světové literatury	praktické - výchova k empatii věcné zážitkové	sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana
MLUVENÝ A PÍSEMNÝ PROJEV			
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti vyjadřuje se srozumitelně, výstižně a vhodně spisovným jazykem	vypravování popis zpráva a oznámení pozvánka inzerát výťah a výpisek dopis e-mail	komunikativní digitální k učení	mediální výchova výchova demokratického občana
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata

ZVUKOVÁ PODOBA JAZYKA			
spisovně vyslovuje česká slova zvládá modulaci souvislé řeči, správně intonuje, frázuje v připraveném textu	hláskosloví spisovná výslovnost slovní přízvuk intonace	komunikativní k řešení problémů	multikulturní výchova
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zvuková stránka jazyka výslovnost přízvuk	komunikativní digitální	multikulturní výchova mediální výchova
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
rozdlišuje rozbor stavby slova a slovotvorný rozbor zná způsob obohacování slovní zásoby	způsoby tvoření slov slova příbuzná a odvozená	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
chápe význam odvozování pro pravidla pravopisná	stavba slova, střídání hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky	komunikativní občanské pracovní	mediální výchova
TVAROSLOVÍ			
správně třídí ohebné slovní druhy a pozná příslovce	slovní druhy mluvnické kategorie druhy podstatných jmen skloňování vlastních jmen osobních a místních přídavná jména zájmena číslovky složené tvary slovesné	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
určuje mluvnické kategorie skloňuje podstatná jména, přídavná jména, zájmena a číslovky, časuje slovesa	podstatná jména – pád, číslo, rod, vzor přídavná jména – pád, číslo, rod, druh, vzor skloňování zájmen, číslovek slovesa – osoba, číslo, způsob, čas	k učení digitální pracovní	osobnostní a sociální výchova
umí pracovat s jazykovými příručkami	Pravidla českého pravopisu		
SKLADBA			
ovládá slovosled rozlišuje větu jednoduchou a souvětí rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	věta a výpověď pořádek slov ve větě základní větné členy typy přísudku shoda přísudku s několikanásobným podmětem	k učení digitální	mediální výchova

	věta jednoduchá a souvětí		
umí použít přímou řeč	přímá a nepřímá řeč	komunikativní k řešení problémů digitální	mediální výchova
PRAVOPIS			
zdůvodňuje probírané pravopisné jevy ověřuje pravopis v Pravidlech českého pravopisu umí pracovat s jazykovými příručkami	střídání hlásek při odvozování zdvojené souhlásky skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně předpony ob-, v-, předpony s-/se, z-/ze, vz-/vze- předložky s/se, z/ze	komunikativní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
zdůvodňuje probírané pravopisné jevy ověřuje pravopis v Pravidlech českého pravopisu umí pracovat s jazykovými příručkami	shoda přísudku s podmětem, pravopis v koncovech přídavných jmen přivlastňovacích, zájmen, sloves	komunikativní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE			
pracuje s texty z různých jazykových útvarů zná možnosti komunikace	jazyk a jeho útvary vývoj řeči, vznik jazyků jazyk národní a mateřský spisovný jazyk a útvary nespisovného jazyka	komunikativní pracovní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vysvětluje názvy jazykovědných disciplín	jazykověda a její složky, jazykové příručky	komunikativní pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
LITERÁRNÍ ŽÁNRY			
vysvětlí základní pojmy zná významné představitele uvedených žánrů tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů	báje mýty pohádky pověsti bajky balady dobrodružná literatura pro mládež	komunikativní k učení	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

literární teorie	poezie		
ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
podle známých znaků rozpozná texty lyrické a epické zná pojmy verš, sloka	lyrika a epika struktura literárního díla kompozice literárního příběhu	komunikativní k učení	mediální výchova
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla učí se formulovat ústně nebo písemně dojmy z četby, návštěvy kulturního představení a názory na umělecké dílo	přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	k řešení problémů občanské komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
vlastními slovy interpretuje smysl díla	interpretace textu dramatizace vytváření vlastních textů	k řešení problémů občanské komunikativní pracovní	mediální výchova
ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH A JINÝCH DĚL			
porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	realita a fikce výklad textu zaujímání postojů ke konfliktním situacím	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ČTENÍ			
čte pozorně, orientuje se v textu formuluje hlavní myšlenky textu, ověřuje fakta čte ukázky z české i světové literatury	praktické věcné vyhledávací, jako zdroj informací prožitkové	komunikativní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
NASLOUCHÁNÍ			
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými informacemi rozliší objektivní a subjektivní sdělení umí soustředěně naslouchat, zapamatuje si důležité informace	praktické výchova k empatii věcné zážitkové, kritické rozdělení objektivních a subjektivních sdělení	komunikativní k řešení problému digitální občanské	osobnostní a sociální výchova demokratického občana
MLUVENÝ A PÍSEMNÝ PROJEV			
dokáže psát a formulovat texty různého zaměření užívá podpůrné techniky komunikace píše poznámky	výpisky výklad žádost popis a jeho druhy charakteristika životopis vypravování	k učení komunikativní digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
TVAROSLOVÍ			
rozlišuje různé tvary slov používá v projevech spisovné tvary, druhy, umí používat vztažná zájmena	podstatná jména dvojné číslo přídavná jména opakování učiva zájmena skloňování a užívání vztažných zájmen	k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova

ve svých projevech používá správné tvary	slovesa, slovesný rod, nepravidelná slovesa,	k řešení problému pracovní	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje slovesný rod, tvoří jeho tvary			
rozlišuje nepravidelná slovesa			
rozlišuje jednotlivé neohebné slovní druhy	příslovce-přísllovečné spřežky předložkové pády předložková spojení spojky synonymní výrazy využití částic a citoslovcí	k učení pracovní digitální	mediální výchova
vytvoří přísllovečné spřežky a stupňuje příslovce			
rozeznává jednotlivé předložkové pády			
používá synonymní výrazy u neohebných slovních druhů			
PRAVOPIS			
ovládá pravidla pro pravopis vlastních jmen	pravopis vlastních jmen pravopis ohebných slovních druhů pravopis příslovcí interpunkce v souvětích	k učení k řešení problému pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
zdůvodňuje pravopis u ohebných slovních druhů			
ovládá pravopis čárky v souvětí složeném z věty hlavní a vedlejší			
je seznámen s pravopisem přísllovečných spřežek			
ověřuje si pravopis v jazykových příručkách			
VÝZNAM SLOV			
chápe význam slov, zná význam probraných sousloví a rčení,	střídání hlásek při slootovorbě věcný a mluvnický význam slova příbuzná jednoslovná pojmenování a sousloví synonyma, antonyma, homonyma vztah pojmové nadřazenosti termíny způsoby obohacování slovní zásoby	komunikativní k učení digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
používá synonyma, antonyma, rozlišuje homonyma a slova mnohoznačná			
vyhledá v textu termíny			
zná způsoby obohacování slovní zásoby a umí je využívat			
SKLADBA			

orientuje se ve struktuře vět, rozliší věty dvojčlenné, jednočlenné, větný ekvivalent výstižně se vyjadřuje rozmanitými skladebními prostředky	věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty větná melodie interpunkce v souvětí	k učení k řešení problému komunikativní	mediální výchova
v textech vyhledává jednotlivé větné členy, určuje jejich druhy	jednotlivé větné členy-podmět, přísudek, předmět, druhy příslovecných určení, přívlastek	pracovní k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
určí druhy jednoduchých vedlejších vět	věty vedlejší podmětná, předmětná, přívlastková, vedlejší věty příslovecné	komunikativní k řešení problému digitální	mediální výchova
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
LITERÁRNÍ ŽÁNRY			
rozpozná základní znaky probíraných literárních a žánrů zná významné představitele probíraných žánrů čte ukázky z české a světové literatury	báje, mýty, eposy, legendy poezie – lidová, umělá, balada, romance, historická literatura, kronika, deník, autobiografie, biografie, vědecko- fantastická a fantasy literatura	komunikativní k učení	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla umí vyhledat básnické prostředky v textu rozpozná texty literatury věcné a umělecké vyhledává informace v různých publikacích, na internetu	poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické struktura literárního díla, jazyk díla, obrazná pojmenování, zvukové prostředky, literatura umělecká a věcná	k učení digitální komunikativní	mediální výchova
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S PROBÍRANÝMI TEXTY			
reprodukuje přečtený text přiměřený věku	přednes literárních textů volná reprodukce	k řešení problému k učení komunikativní	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a

vlastními slovy interpretuje smysl díla	přečteného a slyšeného záznam hlavních myšlenek, dramatizace vlastní tvorba dle předlohy		globálních souvislostech
ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH A JINÝCH DĚL			
porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	různá ztvárnění téhož námětu realita a fikce výklad textu charakteristika literární postavy zaujímaní postav ke konfliktním situacím	komunikativní personální a sociální digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ČTENÍ			
využívá základy studijního čtení formuluje hlavní myšlenky textu vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky z přečteného textu	věcné studijní čtení jako zdroj informací tematicky a výstavbově náročnější texty	komunikativní k učení	osobnostní a sociální výchova
NASLOUCHÁNÍ			
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnání s dostupnými informacemi rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení, manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujme k ní kritický postoj	praktické věcné, soustředěné zážitkové, kritické odhadnutí záměru mluvěcího manipulativní působení projevu	k řešení problému digitální občanské	výchova demokratického občana
MLUVENÝ A PÍSEMNÝ PROJEV			
v mluveném projevu vhodně užívá prostředků řeči užívá podpůrné techniky komunikace rozlišuje jednotlivé komunikační žánry, umí se jejich prostřednictvím vyjádřit	zásady dorozumívání, komunikační normy zásady kultivovaného projevu připravený a nepřipravený projev tvořivé psaní komunikační žánry – líčení, charakteristika, výklad, výtah, výpisky, úvaha	komunikační k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			

správně vyslovuje přejatá slova, pracuje se slovníkem cizích slov	přízvuk slovní a větný, intonace, zásady spisovné výslovnosti přejatých slov	komunikativní k učení	multikulturní výchova
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
rozliší a příklady v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov rozpozná přenesená pojmenování vyhledá význam přejatých slov	obohacování slovní zásoby slova přejatá, přenášení významu, antonyma, homonyma, synonyma, termíny	komunikativní k řešení problému digitální	multikulturní výchova
TVAROSLOVÍ			
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov samostatně pracuje se slovníky a Pravidly českého pravopisu	slovní druhy- prohlubování učiva, skloňování zájmena týž, tentýž nepravidelná slovesa	k řešení problému digitální	mediální výchova
rozlišuje slovesné kategorie včetně vidu, vytváří vidové dvojice	slovesný vid, vidové dvojice slovesné třídy a vzory	komunikativní k učení	osobnostní a sociální výchova
užívá správné tvary přejatých slov, složitější případy si ověří v Pravidlech českého pravopisu	skloňování přejatých slov	k řešení problému digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
SKLADBA			
rozlišuje a vytvoří různé typy sdělení a chápe jejich funkci, užije správně záporu	věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent zápor	komunikativní k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
rozeznává větné členy vytvoří a vyhledá přívlastky postupně rozvíjející a několikanásobné	větné členy, druhy přívlastků – postupně rozvíjející a několikanásobný doplněk	pracovní k učení	multikulturní výchova
určí vztahy mezi větami, poměry mezi větami hlavními vyhledává v textu vety vedlejší, rozpozná souvětí podřadné a souřadné	souvětí podřadné a věty vedlejší vedlejší věta doplňková souvětí souřadné, významové poměry mezi větami hlavními	komunikativní digitální	mediální výchova
PRAVOPIS			
píše běžně užívaná slova přejatá, u neznámých si ověřuje pravopis v příručkách zvládá interpunkci	slova přejatá, čárka ve větě jednoduché a souvětí	k učení k řešení problému digitální	mediální výchova multikulturní výchova
OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE			

rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich využití	útvary českého jazyka, rozlišování spisovného jazyka, obecné češtiny a nářečí čeština jako jeden ze slovanských jazyků	komunikativní k učení digitální	mediální výchova multikulturní výchova
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
LITERÁRNÍ DRUHY A ŽÁNRY			
rozliší základní literární druhy a žánry, umí je porovnat, chápe jejich funkci zná významné představitele české i světové literatury	epika, povídka, román, významní autoři žánry věcné, cestopis, literatura faktu, kroniky, drama komedie, tragédie, významní představitelé	komunikativní k učení pracovní	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
rozeznává jednotlivá vývojová období literatury, uvede významné znaky a představitele popíše strukturu literárního díla vyhledá jazykové zvláštnosti v literárním díle přirazuje literární text k žánru	nástin vývoje literatury od antiky po národní obrození struktura literárního díla, jeho námět a téma jazyk literárního díla literatura umělecká a vědecká	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍMI DRUHY A ŽÁNRY			
formuluje ústně a písemně dojmy z díla vyjadřuje své názory na umělecké dílo rozpozná hodnotu díla a doloží ji argumenty	přednes literárního textu převyprávění přečteného, slyšeného textu záznam a reprodukce hlavních myšlenek, dramaturgie	komunikativní k řešení problému	osobnostní a sociální výchova mediální výchova multikulturní výchova
ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH DĚL			
formuluje své názory na umělecké dílo, uvádí argumenty na obhajobu svého tvrzení umí porovnat různá ztvárnění téhož námětu, uceleně reprodukuje přečtený text umí vlastními slovy interpretovat smysl díla	výklad textu, realita-fikce, řeč autora, řeč postav, zaujímání postojů ke konfliktním situacím, charakteristika literárního hrdiny, srovnání různých ztvárnění téhož námětu	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:

Žák:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA:

Žák:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
- zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

Žák:

- orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Komunikační a slohová výchova			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
PÍSEMNÝ PROJEV			
uspořádá text podle logické či dějové návaznosti	vypravování – vlastní umělecké zpracování příběhu práce s textem	pracovní komunikativní	mediální výchova
pracuje s příručkami, s předtištěnými formuláři	strukturovaný životopis vyplňování tiskopisů, složenek úřední dopis	pracovní	osobnostní a sociální výchova
dorozumívá se kultivovaně, vybírá vhodné jazykové prostředky pro daný slohový útvar	popis předmětu, děje, pracovního postupu, charakteristika výklad výtah úvaha	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
ČTENÍ			

vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	praktické, věcné vyhledávání čtení jako zdroj informací	k řešení problémů k učení	mediální výchova
MLUVENÝ PROJEV			
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu dbá na vhodnost použití spisovných či nespisovných slov, obrátů všímá si častého využívání nonverbálních prostředků jazyka	nácvik diskuse	komunikativní sociální a personální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	proslov publicistický styl fejeton, reportáž	občanské komunikativní digitální	mediální výchova
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích zaujímá k ní kritický postoj a vyjádří svůj názor	jazyková kultura kultivovanost projevu a jeho zásady	komunikativní občanské sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a na veřejnosti	komunikační normy žánry mluveného projevu podle situace připravený a nepřipravený projev	komunikativní občanské sociální a personální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
vhodně užívá verbální i nonverbální prostředky řeči	technika mluveného projevu	komunikativní digitální	mediální výchova
NASLOUCHÁNÍ			
chápe roli mluvčího i posluchače	soustředěné, aktivní naslouchání mimojazykové prostředky	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
Jazyková výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
PRAVOPIS			
ovládá pravidla pravopisu zvládá pravidla pravopisu	opakování pravopisu lexikální pravopis morfologický pravopis	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova

v písemném projevu	syntaktický pravopis		
OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE			
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu samostatně pracuje se SSČ a dalšími slovníky a příručkami	práce s jazykovými příručkami práce se slovníky	pracovní občanské digitální	mediální výchova environmentální výchova
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	jazyky slovanské základy vývoje českého jazyka prostředky jazyka	sociální a personální digitální	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pozná základní rozdíly mezi jednotlivými útvary národního jazyka	rozvrstvení národního jazyka útvary českého jazyka – spisovné a nespisovné	komunikativní	výchova demokratického občana
SKLADBA			
rozlišuje významové vztahy ve větě jednoduché i v souvětí	stavba věty a pořádek slov ve větě rozvíjející větné členy výpověď a věta	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
rozezná větu jednoduchou od souvětí využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů	stavba textu souvětí přímá a nepřímá řeč	digitální komunikativní občanské	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent	stavba větná – větné členy, přístavek, větný ekvivalent, samostatný větný člen, elipsa, vsuvka	občanské	výchova demokratického občana
ZVUKOVÁ PODOBA JAZYKA			
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	hláskosloví spisovná výslovnost psaní a výslovnost slov přejatých	komunikativní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
modulace souvislé řeči - přízvuk slovní a větný členění souvislou řeč	zvuková stránka věty intonace pauzy, frázování	pracovní komunikativní	environmentální výchova
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
zvládá tvoření českých slov, naznačí stavbu slova	stavba slova pravopis související se stavbou a s tvořením slov	k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma antonyma	k řešení problému k učení	multikulturní výchova výchova výchova demokratického občana

rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	homonyma odborné názvy		
TVAROSLOVÍ			
tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	mluvnické významy a tvary slov	komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
správně třídí slovní druhy	slovní druhy	k učení	osobnostní a sociální výchova
Literární výchova			
Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
LITERÁRNÍ DRUHY A ŽÁNRY			
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele sdělí své dojmy ústně i písemně ze své četby vyjádří s dopomocí učitele hlavní myšlenku díla	nástin vývoje literatury od národního obrození po současnost významní autoři a žánry české a světové literatury	občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledává pojmy na webových vyhledávacích, v odborných publikacích porovná psaný text s filmovou podobou	povídka, román, drama, moderní pohádka, situační komika, humor	komunikativní k učení digitální	mediální výchova multikulturní výchova
ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE A HISTORIE			
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor doloží argumenty	aspekty umělecké literatury	sociální a personální	mediální výchova
rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora tvoří vlastní literární text podle svých schopností	meziválečná poezie a próza práce s literárním textem, obrazná pojmenování autorův život jako inspirace	sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře	ohlas druhé světové války	sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení jednoduše popíše jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl	moderní literatura	digitální komunikativní	mediální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
objasní pojem samizdat, vyhledává informace posoudí a zdůvodní, co považuje za hodnotné, čeho si na díle cení zdůvodní, zda preferuje literární zpracování či filmovou podobu	literatura faktu samizdatová literatura	k řešení problémů občanské	mediální výchova multikulturní výchova
ZPŮSOBY INTERPRETACE LITERÁRNÍCH A JINÝCH DĚL			
seznámí spolužáky s výběrem svého literárního textu, jednoduše popisuje jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	čtenářský zážitek	k řešení problému pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
orientuje se v literárním textu nachází jeho hlavní myšlenku	záznam a reprodukce hlavních myšlenek literárního textu	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	pracovní k řešení problému	mediální výchova

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	3	3	3	3

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopností žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Výuka je založena na modelu britské angličtiny. Důraz je kladen na schopnost dorozumět se v různých situacích, slovní zásoba vychází především z tematických celků, výuka gramatiky je podřízena požadavkům středních škol.

Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk:

- směřuje žáka k rozšiřování slovní zásoby
- vede žáka k rozvíjení schopnosti chápat a správně interpretovat slyšené i čtené slovo
- rozvíjí žákovu schopnost jednoduše, ale souvisle hovořit o nejběžnějších situacích každodenního života
- podporuje žáka ve schopnosti vést jednoduchý rozhovor
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění kulturní rozmanitosti a rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti
- umožňuje poznat pravidla mezilidské komunikace daného prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí vedoucích k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření
- vede žáka k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku k prosazení sebe sama
- vede k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím překladových slovníků, cizojazyčné literatury, periodik
- použití interaktivních pomůcek a poslechových materiálů k upevnění učiva
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty, projekty upevňující a prohlubující učivo
- využití interaktivní tabule k zvýšení motivace, opakování formou her a upevnění učiva
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: skladba, skladba věty jednoduché
- Zeměpis: reálie anglicky mluvících zemí

- Přírodopis: části těla, u lékaře
- Matematika: číslovky, základní a řadové číslovky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- hledá souvislosti jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby
- ve škole i doma pracuje se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem
- získává důvěru ve své jazykové schopnosti i návyky nutné k samostatné práci s jazykem pomocí četby upravených i autentických textů a časopisů

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- postupně řeší práce většího rozsahu a komplexnějšího charakteru

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá jiným, rozumí jim
- využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem
- respektuje názory ostatních
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, argumentuje
- rozumí různým typům textů, záznamům, ilustracím, prakticky je využívá
- využívá komunikační a informační prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách rozvíjí své schopnosti spolupracovat

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- učí se vyjadřovat svůj názor, reagovat na odlišné názory a tolerovat je

- na základě poskytnutých podnětů a poznatků porovnává život ve své zemi s životem v ostatních částech světa, zejména anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní

Žák:

- hodnotí výsledky vlastní práce, porovnává i práci druhých
- v rámci svých schopností ke komunikaci v hodinách využívá maximálně anglický jazyk
- plní zadané písemné i ústní úkoly a dodržuje stanovená pravidla

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích ze záznamu	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	komunikativní k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	komunikativní občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	čtení s porozuměním	k učení komunikativní	mediální výchova
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	čtení s porozuměním práce se slovníkem	k učení komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl	k učení komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova

	sdělení a porozumění		
reaguje na jednoduché písemné sdělení	písemná komunikace vztahující se k probíraným komunikačním okruhům a komunikačním situacím	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MLUVNICE			
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů ve psaní reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby zvládne mluvnické učivo příslušného ročníku	základní gramatické struktury a typy vět: přítomný čas prostý přítomný čas průběhový minulý čas prostý vyjádření blízké budoucnosti přítomným časem průběhovým	k řešení problémů k učení	mediální výchova multikulturní výchova
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů ve psaní reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby zvládne mluvnické učivo příslušného ročníku	číslovky základní, řadové člen neurčitý a určitý, some, any množné číslo podstatných jmen počitatelná a nepočitatelná podstatná jména otázka na počet a na množství stupňování přídavných jmen	k řešení problémů k učení digitální	multikulturní výchova výchova
TEMATICÉ OKRUHY, SLOVNÍ ZÁSoba			
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana environmentální výchova

<p>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>reprodukuje přečtený a vyslechnutý text</p> <p>samostatně vede jednoduchý rozhovor a vyjadřuje jednoduše svůj vlastní názor</p>	<p>rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p>	<p>komunikativní pracovní</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana</p>
<p>vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>rozvíjení slovní zásoby</p>	<p>komunikativní</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana</p>
<p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p>	<p>komunikativní k učení</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana</p>

Ročník: 7.**Výstupy z RVP:**

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích ze záznamu	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	k učení komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	komunikativní občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	čtení s porozuměním	k učení komunikativní	mediální výchova
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	čtení s porozuměním práce se slovníkem	k učení digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům	k učení komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
reprodukuje přečtený a vyslechnutý text samostatně vede jednoduchý	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

rozhovor a vyjadřuje jednoduše svůj vlastní názor			
MLUVNICE			
zvládne mluvnické učivo příslušného ročníku	základní gramatické struktury a typy vět: přítomný čas prostý přítomný čas průběhový minulý čas prostý minulý čas průběhový předpřítomný čas vyjádření blízké budoucnosti pomocí will	k řešení problémů k učení	mediální výchova multikulturní výchova
zvládne mluvnické učivo příslušného ročníku	člen neurčitý a určitý, some, any should, shouldn't, must, mustn't, don't have to	k učení	multikulturní výchova výchova
TEMATICKÉ OKRUHY, SLOVNÍ ZÁSoba			
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana environmentální výchova
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozvíjení slovní zásoby	komunikativní	multikulturní výchova výchova
vypráví jednoduchý příběh či událost	rozvíjení dostatečující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	rozvíjení dostatečující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci	komunikativní	osobnostní a sociální výchova

	vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím		výchova demokratického občana
--	---	--	-------------------------------

Ročník: 8.**Výstupy z RVP:**

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích ze záznamu	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	k učení komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	k učení občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	čtení s porozuměním	k učení	mediální výchova
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	čtení s porozuměním práce se slovníkem	k učení, digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům	k učení komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
reprodukuje přečtený a vyslechnutý text samostatně vede jednoduchý rozhovor a vyjadřuje jednoduše	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

svůj vlastní názor			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	rozvíjení písemné komunikace	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MLUVNICE			
zvládne mluvnické učivo příslušného ročníku	základní gramatické struktury a typy vět: přítomný čas prostý přítomný čas průběhový minulý čas prostý, minulý čas průběhový předpřítomný čas vyjádření blízké budoucnosti pomocí sloves will, going to	k řešení problémů k učení	mediální výchova multikulturní výchova
používá gramatické jevy	rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka-jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění, používání used to, too, enough, should, shouldn't, might, relative clauses	k učení	multikulturní výchova výchova
TEMATICKÉ OKRUHY, SLOVNÍ ZÁSoba			
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana environmentální výchova
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozvíjení slovní zásoby	komunikativní	multikulturní výchova výchova

vypráví jednoduchý příběh či událost	rozvíjení dostatečnými slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	rozvíjení dostatečnými slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	komunikativní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana

Ročník: 9.**Výstupy z RVP:**

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**Žák:**

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích ze záznamu	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	k učení komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	k učení občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	čtení s porozuměním	k učení	mediální výchova
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	čtení s porozuměním práce se slovníkem	k učení digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům	k učení komunikativní	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
reprodukuje přečtený a vyslechnutý text samostatně vede jednoduchý rozhovor a vyjadřuje jednoduše svůj vlastní názor	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	rozvíjení písemné komunikace	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MLUVNICE			
zvládne mluvnické učivo příslušného ročníku	základní gramatické struktury a typy vět: přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový minulý čas prostý minulý čas průběhový předpřítomný čas budoucí čas vyjádření blízké budoucnosti pomocí going to	k řešení problémů k učení	mediální výchova multikulturní výchova
používá gramatické jevy	rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka- jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění: používání had to relative clauses verb + ing or infinitive	k učení	multikulturní výchova výchova
používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru - jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka: passive voice first conditional time clauses	k řešení problémů digitální k učení	multikulturní výchova výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
TEMATICKÉ OKRUHY, SLOVNÍ ZÁSoba			
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných	vybraná témata z okruhů: domov, rodina, bydlení, škola,	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova výchova

tématech	volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		demokratického občana environmentální výchova
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozvíjení slovní zásoby	komunikativní	multikulturní výchova výchova
vypráví jednoduchý příběh či událost	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	komunikativní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana

NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	0	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Německý jazyk je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, přispívá tak k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Vytváří jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Svým obsahem tak pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, tak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a pracovním uplatnění. Umožňuje pochopit odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné tradice.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk:

- vede žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- poskytuje žákům prostředky a metody pro porozumění pravidlům mezilidské komunikace
- rozvíjí u žáků pozitivní vztah j mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti národů
- směřuje žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání, předávání informací k vyjádření potřeb, prožitků a názorů
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě, při každodenních situacích, učí zvládnout pravidla mezilidské komunikace, rozvíjí pozitivní vztah k jazyku
- umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinách
- využívání pracovních listů, využití slovníků, překladačů, cizojazyčné literatury, ukázek
- krátkodobé projekty, projekty s tematikou probírané látky
- využívání interaktivní tabule ve výuce, opakování, testech
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy, propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Zeměpis: cestování, německy mluvící země
- Matematika: číslovky, základní početní úkony v němčině, nakupování
- Hudební výchova: hudební skladatelé, poslechové písňové texty v německém jazyce
- Přírodopis: části těla, nemoci
- Český jazyk: skladba věty jednoduché, souvětí, slovní druhy, pádové otázky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, vyvodí závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem, samostatně řeší problémy
- volí vhodné způsoby interpretace textů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- rozumí různým typům textů, ilustrací, prakticky je využívá

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří pozitivní představy o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- oceňuje naše tradice a kulturní dědictví, chápe českou lidovou píseň jako naše kulturní bohatství, které je třeba chránit, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního

rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- hodnotí výsledky vlastní práce, porovnává i práci druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- vyplní základní údaje o sobě
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
osvojí si pravidla výslovnosti a pravopisu rozpozná rozdíly v zápisu českých a německých slov, pracuje se slovníkem, překladačem, vyhledává slovní zásobu reaguje na jednoduché pokyny	základní výslovnostní a pravopisné návyky pravopis podstatných jmen a jejich členů internacionalismy, jazykolamy	k učení sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
ovládá oslovení v němčině dokáže mluvit o své rodině, kamarádech, volném čase, škole ovládá slovní zásobu na téma rodina, škola, kamarádi a volný čas odpovídá na jednoduché otázky vytváří jednoduché rozhovory	pozdravy a oslovení dny v týdnu základní časové údaje barvy číslovky do 20 členové rodiny škola volný čas	komunikativní k učení pracovní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
rozumí základním informacím, slovům a jednoduchým větám orientuje se v jednoduchém textu, vyhledá v něm určitou informaci zná základní informace o německy mluvících zemích	já a moje rodina mí kamarádi škola, školní pomůcky reálie německy mluvících zemí	k učení k řešení problému komunikativní občanské	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova

umí utvořit jednoduché věty kladné a záporné	základní pravidla slovosledu vět oznamovacích a tázacích užití záporu, druhy	k učení k řešení problému komunikativní	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje určitý a neurčitý člen, používá přivlastňovací zájmena	určitý a neurčitý člen přivlastňovací zájmena	pracovní k učení	multikulturní výchova
dokáže časovat slovesa, použít je ve větách a krátkých textech	časování pravidelných sloves a sloves být a mít v přítomném čase	k řešení problému k učení digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- vyplní základní údaje o sobě
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: používá pravidla výslovnosti, rozlišuje rozdíly v českém a německém pravopise porozumí slovům a jednoduchým větám, pokud má k dispozici vizuální oporu reaguje na slyšené informace	fonetické znaky v němčině vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov cvičení na doplňování hlásek, hláskových skupin	komunikativní k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
rozšiřuje si slovní zásobu na probíraná témata umí ji používat v komunikačních situacích odpovídá na jednoduché otázky podobné vytváří zapojuje se do jednoduchých rozhovorů	rodina volný čas počítač hodiny zvířata roční období, měsíce domov, bydlení	komunikativní k učení pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
reaguje na jednoduché nápisy, pokyny rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům vyhledá v textu požadované informace orientuje se v reáliích německy mluvících zemí	průběh dne cestování prázdniny zájmy a záliby vybavení domácnosti reálie německy mluvících zemí	k řešení problému k učení digitální občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova výchova demokratického občana

napíše jednoduché testy týkající se jeho osoby, rodiny, školy, volného času	dopis email pozvánka dotazník práce se slovníkem	pracovní komunikativní digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
správně používá slovesa pravidelná, nepravidelná, s odlučitelnou předponou používá jednoduché gramatické konstrukce	časování pravidelných sloves časování sloves se změnou hlásek časování sloves s odlučitelnou předponou	k řešení problému pracovní komunikativní	osobnostní a sociální výchova
používá ve větách zájmena osobní a přivlastňovací	skloňování zájmen osobních a přivlastňovacích	k učení komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
pracuje s časovými údaji používá číslovky 1-100	předložky v časových údajích čísllovky do 100	pracovní komunikativní	multikulturní výchova
užívá správné tvary podstatných jmen bez předložek, s předložkami	skloňování podstatných jmen, členů předložky se 3. a 4. pádem	k učení k řešení problému	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
tvoří věty, které začínají jinak než podmětem	nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací	komunikativní	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.**Výstupy z RVP:**

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- vyplní základní údaje o sobě
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**Žák:**

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má – li k dispozici vizuální oporu
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů – jméno, věk
- rozumí jednoduchým pokynům
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci probíraných okruhů opakovaně setkal, především s vizuální oporou
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: vyslovuje foneticky správně, čte nahlas a plynule reaguje na informace z krátkých poslechových textů rozpoznává vztah mezi zvukovou s psanou podobou slov	pravidla psaní a výslovnosti poslech textů, dialogů, písní doplňování slyšeného do textu	komunikativní k učení sociální a personální	multikulturní výchova mediální výchova
určí čas jednoduše hovoří o probíraných tématech konverzuje na dané téma zapojí se do jednoduchých rozhovorů vypráví jednoduchý příběh,	jídlo lidské tělo zdraví a nemoc město a obec dopravní prostředky svátky příroda	komunikativní k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova

událost zeptá se na základní informace	počasí oblékání		
rozumí krátkým textům vyhledává a doplní požadované informace v jednoduchých autentických textech	volný čas cestování restaurace evropské země město návštěva u lékaře	komunikativní pracovní digitální občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova demokratického občana
reaguje na otázky v přítomném a minulém čase, požívá ve větách	minulý čas sloves, préteritum haben, sein	k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
zformuluje rozkaz	rozkazovací způsob pravidelných a nepravidelných sloves	komunikativní pracovní	mediální výchova
tvoří věty s neosobním podmětem man, vazbou es gibt	neosobní podmět man, vazba es gibt	pracovní k učení	multikulturní výchova
časuje modální slovesa, používá je ve větách	časování modálních sloves, pravidla užití	komunikativní k učení k řešení problému	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
použije předložky k popisu prostoru	předložky se 3. a 4. pádem	komunikativní k řešení problému	osobnostní a sociální výchova

17. Matematika a její aplikace II. stupeň

- **Matematika**

MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	5	5	5	5

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Matematika je poskytovat znalosti a dovednosti potřebné pro praktický život, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií, přivést žáky k porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.

Žáci si postupně osvojují pojmy, algoritmy, terminologii a symboliku a způsoby jejich využití při řešení praktických úloh. Při řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů uplatňují logické myšlení a řešení nezávislé na znalostech školské matematiky. Výuka probíhá ve kmenových třídách nebo v učebně informatiky, kde žáci mohou využívat výukové programy nebo internet apod.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Matematika vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu¹⁹²
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření

dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů, tabulových rýsovacích pomůcek, pracovních sešitů
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k procvičení a osvojení některých poznatků
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Zeměpis: měřítko plánu a mapy, závislosti a data (diagramy, grafy, tabulky)
- Anglický jazyk: číslovky, v obchodě
- Německý jazyk: číslovky, v obchodě
- Přírodopis: osová souměrnost, středová souměrnost v přírodě
- Dějepis: stavby, architektura – podoba tělesům
- Výchova k občanství: procenta, přímá, nepřímá úměrnost, trojčlenka, úrokování
- Fyzika: jednotky a jejich převody, užití vzorců pro výpočet dráhy, času a rychlosti
- Český jazyk: porozumění čteného textu (slovní úlohy)
- Dějepis: řecká abeceda
- Chemie: slovní úlohy – směsi, roztoky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či

problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte, zapisuje, zaokrouhluje a porovnává přirozená čísla	zaokrouhlování a porovnávání přirozených čísel	k učení digitální komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
zobrazí přirozená čísla na číselné ose	zápis přirozených čísel na číselnou osu	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
provádí s přirozenými čísly početní operace	přirozená čísla a početní operace s nimi	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova výchova výchova demokratického občana
čte a zapisuje desetinná čísla	rozvinutý zápis desetinného čísla	k učení komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zobrazí desetinná čísla na číselné ose	znázornění desetinných čísel na číselné ose	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla	porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí početní operace s desetinnými čísly	početní operace s desetinnými čísly	k učení k řešení problémů občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
převádí jednotky délky, obsahu, objemu, času, hmotnosti	převádění jednotek	k učení digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
určí násobek a dělitel rozloží číslo na součin prvočísel	dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
používá znaky dělitelnosti	kritéria dělitelnosti	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozliší prvočíslo a číslo složené	prvočíslo, číslo složené	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel řeší jednoduché úlohy s využitím dělitelnosti v N	nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka	rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
rýsuje lineární geometrické útvary charakterizuje a třídí základní rovinné útvary a zapíše je pomocí geometrických symbolů	vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)	k učení pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
rýsuje osu úsečky	osa úsečky	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
narýsuje a změří daný úhel	úhel	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
graficky přenese úhel	přenášení úhlů	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
sestrojí osu úhlu	osa úhlu	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách)	početní operace s úhly	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozliší a pojmenuje druhy úhlů, úhly vedlejší a vrcholové rozezná mnohoúhelníky	druhy úhlů	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
načrtne různé typy trojúhelníků a popíše jejich vlastnosti	trojúhelník – druhy trojúhelníků	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozhodne, zda lze ze zadaných stran sestrojit trojúhelník	trojúhelníková nerovnost	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
sestrojí různé typy trojúhelníků a popíše jejich vlastnosti	konstrukce trojúhelníků	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly), sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku	výšky a těžnice trojúhelníku	k učení pracovní digitální sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou	kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozhodne, zda jsou rovinné útvary shodné sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti	osová souměrnost	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
rozhodne, zda jsou rovinné útvary osově souměrné	osově souměrné útvary	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
charakterizuje kvádr a krychli načrtne a narýsuje síť krychle a kvádrů	krychle a kvádr	k učení digitální pracovní	mediální výchova environmentální výchova
vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů	objem a povrch kvádrů objem a povrch krychle	k učení digitální pracovní	mediální výchova environmentální výchova

Ročník: 7.**Výstupy z RVP:**

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte, zapisuje, porovnává a znázorňuje na číselné ose zlomky	zlomky – znázornění na číselné ose rozšiřování, krácení a porovnávání zlomků	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
převádí zlomky na desetinná čísla a naopak	zápis desetinným číslem	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
pracuje se smíšeným číslem a složeným zlomkem	převrácené číslo, smíšené číslo a složený zlomek	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
provádí početní operace se zlomky	početní operace se zlomky	k učení pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
čte, zapisuje, porovnává celá čísla	celá čísla – zápis a porovnávání	k učení k řešení problémů	mediální výchova
znázorňuje na číselné ose celá čísla	znázornění na číselné ose	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
pracuje s absolutní hodnotou	absolutní hodnota	k učení k řešení problémů občanské	osobnostní a sociální výchova
určuje opačná čísla	opačná čísla	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
provádí početní operace s celými čísly	početní operace s celými čísly	k učení k řešení problémů sociální a personální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
čte, zapisuje, porovnává racionální čísla	racionální čísla – porovnávání	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
znázorňuje na číselné ose racionální čísla	znázornění na číselné ose	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí početní operace s racionálními čísly modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	početní operace s racionálními čísly	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana

poměr rozšiřuje a krátí uvádí poměr na základní tvar	poměr – postupný poměr	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
pracuje s měřítky plánů a map	měřítko plánu a mapy	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
zapisuje úlohy na přímou a nepřímou úměrnost pomocí trojčlenky a řeší je určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti a zapisuje ho pomocí tabulky, grafu	přímá a nepřímá úměrnost	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
řeší reálné situace pomocí trojčlenky	trojčlenka	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek – část (desetinným číslem, poměrem, zlomkem, procentem, promile)	procenta – procento, promile	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
řeší aplikační úlohy na procenta	základ, procentová část, počet procent	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
řeší aplikační úlohy na jednoduché úrokování	jednoduché úrokování	k učení k řešení problémů pracovní digitální sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
užívá věty o shodnosti trojúhelníků	shodnost – věty o shodnosti trojúhelníků	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
charakterizuje a třídí čtyřúhelníky a rovnoběžníky	čtyřúhelníky a jejich rozdělení	k učení k řešení problémů pracovní občanské	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítává obsah a obvod rovnoběžníku	obvod a obsah rovnoběžníků	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítává obsah a obvod trojúhelníku	obvod a obsah trojúhelníků	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova

odhaduje a vypočítává obsah a obvod lichoběžníku	obvod a obsah lichoběžníků	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
načrtne a sestrojí rovnoběžník a lichoběžník	konstrukce čtyřúhelníků	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti	středová souměrnost	pracovní komunikativní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
rozhodne, zda jsou rovinné útvary středově souměrné	středově souměrné útvary	pracovní komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
charakterizuje kolmý hranol načrtne a sestrojí síť hranol	síť hranolu	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
vypočítá objem a povrch hranolu	objem a povrch kolmého hranolu	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 8.**Výstupy z RVP:**

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	druhá mocnina a odmocnina	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

počítá třetí mocninu i pomocí kalkulátoru	třetí mocnina	k učení pracovní občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
používá pravidla pro počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem	mocniny s přirozeným mocnitelem pravidla pro počítání s mocninami	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
používá Pythagorovu větu při řešení praktických úloh	Pythagorova věta	k učení pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
načrtne a sestrojí kružnici a kruh	kružnice a kruh	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
sestrojí tečnu ke kružnici	vzájemná poloha kružnice a přímky	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
určí vzájemnou polohu dvou kružnic	vzájemná poloha dvou kružnic	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
používá Thaletovu kružnici při řešení jednoduchých konstrukčních úloh	Thaletova kružnice	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítává délku kružnice a obsah, obvod kruhu	délka kružnice obvod a obsah kruhu	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
načrtne síť válce a jeho obraz v rovině	válec - síť	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
analyzuje vlastnosti rotačního válce	rotační válec	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítá objem a povrch rotačního válce	povrch a objem rotačního válce	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
určí číselnou hodnotu výrazu	výrazy – číselný výraz a jeho hodnota	k učení komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

matematizuje jednoduché reálné situace pomocí proměnných	výrazy s proměnnými	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
určí rozdíl mezi jednočlenem a mnohočlenem	jednočlen a mnohočlen	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
sčítá, odčítá a násobí mnohočleny	sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	rozklad mnohočlenů na součin	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
provádí jednoduché a základní konstrukce	jednoduché konstrukční úlohy	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
určí vzdálenost bodů od přímky	vzdálenost bodů od přímky	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh	množiny všech bodů dané vlastnosti	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
načrtne a sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky	konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav	lineární rovnice	k učení k řešení problémů pracovní občanské	osobnostní a sociální výchova
řeší pomocí rovnic slovní úlohy	slovní úlohy pomocí rovnic	k učení k řešení problémů pracovní	environmentální výchova výchova demokratického občana
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	četnost znaku	pracovní digitální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova

<p>porovnáva soubory dat</p>	<p>aritmetický průměr</p>	<p>pracovní digitální sociální a personální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova</p>
------------------------------	---------------------------	---	---

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek - část
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu

- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Žák:

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Žák:

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádra, krychle a válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Žák:

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: řeší soustavy rovnic různými metodami	soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	k řešení problémů k učení digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
zapiše a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic	slovní úlohy pomocí soustavy rovnic	k řešení problémů k učení digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
řeší slovní úlohy o pohybu, společné práci a směsích	slovní úlohy o pohybu, společné práci, směsích	k řešení problémů k učení digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů řeší soustavy rovnic grafickou metodou	funkce – pravouhlá soustava souřadnic	k řešení problémů k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem používá pojmy obor hodnot, obor funkce	přímá úměrnost lineární funkce nepřímá úměrnost	k řešení problémů k učení komunikativní digitální	environmentální výchova mediální výchova

rýsuje grafy funkcí			
určuje podobnost základních, rovinných geometrických útvarů dělí úsečku v daném poměru	podobnost trojúhelníků	k řešení problémů k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků řeší slovní úlohy s využitím poznatků o podobnosti	věty o podobnosti trojúhelníků	k řešení problémů k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
analyzuje vlastnosti jehlanu	prostorové útvary – jehlan	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítává objem a povrch jehlanu	objem a povrch jehlanu	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
analyzuje vlastnosti rotačního kužele	prostorové útvary – rotační kužel	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítává objem a povrch rotačního kužele	objem a povrch rotačního kužele	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
analyzuje vlastnosti koule	prostorové útvary – koule	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítává objem a povrch koule	objem a povrch koule	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
užívá logickou úvahu	logické a netradiční geometrické úlohy	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
hledá při řešení úloh různé způsoby řešení	číselné a logické řady obrázkové analogie	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky	komunikativní pracovní digitální občanské sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova výchova demokratického občana environmentální výchova

řeší základní, praktické úlohy s využitím poznatků o jednoduchém úrokování	základy finanční matematiky	komunikativní pracovní digitální občanské občanské a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
--	-----------------------------	---	---

18. Informatika II. stupeň

- **Informatika**

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: Informatika

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	1	1	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Vzdělávání v předmětu Informatika:

- vede žáka k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- průpravná a přípravná cvičení
- demonstrační ukázka – učitel, žák, video
- projekt, bádání, experiment
- samostatné i společné procvičování – s učitelem, ve dvojicích, ve skupinách
- vzájemné učení a kontrola provádění jednotlivých činností ve dvojicích, ve skupinách
- aplikace jednotlivých činností ve hře

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova: malování, grafické vyjádření algoritmu
- Fyzika: elektrické napětí, mikročipy, magnetický zápis informací
- Matematika: jednotky – převody, počítání algoritmů, posloupnost
- Český jazyk: sledování informací, čtení dat, zpráva, strukturované psaní

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení dovedností a činností vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí a vytváří si komplexnější pohled na svoje schopnosti, dovednosti i na osobu jako celek

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole, v odborné učebně atd., rozpozná a pochopí problém a promýšlí a plánuje způsob řešení daného úkolu.
- vyhledává informace vhodné k řešení daných problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané dovednosti a vědomosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory týkající se digitálního vzdělávání a postupů, vyjadřuje se výstižně a souvisle k daným problémům

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy a žáky na vytváření pravidel

- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k dobrým vztahům v dané skupině, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o svých digitálních dovednostech, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané pohybové situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje předem vymezená pravidla pro pohyb v daných prostředích i pro badatelské aktivity

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- umí rozhodnout, kterou technologii vhodně využije
- pracuje s daty, kriticky posuzuje a vhodně je využívá jak ve výuce, tak v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií
- jedná eticky a ohleduplně, při práci s daty dbá na bezpečnost jak samotných zařízení, tak zpracovávaných dat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
Data, informace a modelování			
rozpozná zakódované informace kolem sebe	přenos informací, standardizované kódy	digitální občanské komunikativní	mediální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech

zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady	znakové sady	digitální k řešení problému	mediální výchova
zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer	přenos dat, symetrická šifra	digitální k řešení problému	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
zakóduje v obrázku barvy více způsoby	identifikace barev, barevný model	digitální k řešení problému	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů	vektorová grafika	digitální k učení pracovní	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu	zjednodušení zápisu, kontrolní součet	digitální k řešení problému	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
ke kódování využívá i binární čísla	binární kód, logické A a NEBO	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
Informační systémy			
najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)	data v grafu a tabulce evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce	digitální k řešení problému	mediální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech
odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplň podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	kontrola hodnot v tabulce filtrování, řazení a třídění dat	digitální k řešení problému	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
navrhne tabulku pro záznam dat	porovnání dat v tabulce a grafu	digitální k učení	mediální výchova
propojí data z více tabulek či grafů	řešení problémů s daty	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova
Informační systémy			
popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	školní informační systém	digitální k učení sociální a personální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	uživatelé činnosti práva databázové relace	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech

Algoritmizace a programování			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	vytvoření programu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování	opakování	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	podprogramy	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova

Rozšiřující učivo:

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
MS Word (rozšířené ovládání programu)			
ovládá složitější práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací	zásady psaní složitějšího strukturovaného textu klávesové zkratky formátování textu	digitální k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	vložení a kopírování formátu odstavce nastavení zarážek a specifikace tabulátorů	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	změna nastavení písma a rozložení písma v tabulce změna velikosti tabulky a přidání či odebrání řádků a sloupců	digitální k učení	mediální výchova

navrhne tabulku pro záznam dat	tvorba grafů z tabulky vložení obrázku do tabulky	digitální k učení k řešení problémů komunikativní	mediální výchova
--------------------------------	--	---	------------------

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Algoritmizace a programování			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna	opakování s podmínkou	digitální k učení pracovní	mediální výchova
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému	události, vstupy	digitální pracovní	mediální výchova
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	objekty a komunikace mezi nimi	digitální k učení pracovní	mediální výchova
Data, informace a modelování			
vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku	standardizovaná schémata a modely	digitální pracovní	mediální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
pomocí ohodnocených grafů řeší problémy	ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu	digitální pracovní	mediální výchova
pomocí orientovaných grafů řeší problémy	orientované grafy, automaty	digitální pracovní	mediální výchova multikulturní výchova
vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	modely, paralelní činnost	digitální pracovní	mediální výchova
Algoritmizace a programování			
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí,	větvení programu, rozhodování	digitální k učení	mediální výchova

co vykoná			
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby			
používá parametry v blocích, ve vlastních blocích	grafický výstup, souřadnice	digitální	mediální výchova
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav			
používá souřadnice pro programování postav			
používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna			
diskutuje různé programy pro řešení problému	podprogramy s parametry	digitální k učení	mediální výchova
vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	proměnné	digitální	mediální výchova
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
Digitální technologie			
nainstaluje a odinstaluje aplikaci	datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému	digitální pracovní k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech
uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory	správa souborů, struktura složek	digitální pracovní k učení k řešení problémů	mediální výchova
vybere vhodný formát pro uložení dat	instalace aplikací		
vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě	domácí a školní počítačová síť	digitální pracovní k učení k řešení problémů sociální a personální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy	fungování a služby internet	digitální pracovní k učení k řešení problémů	mediální výchova
	princip e-mailu		
	metody zabezpečení přístupu k datům		
spravuje sdílení souborů	role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)	digitální pracovní k učení k řešení problémů komunikativní občanské	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	digitální pracovní k učení k řešení problémů	mediální výchova
--	---	--	------------------

Rozšiřující učivo:

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
MS Excel (základní ovládání programu)			
vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	prostředí MS Excel	digitální k učení	mediální výchova
vytvoří tabulku	označení buněk myší a klávesnicí kopírování a přesun buněk psaní textu v buňkách	digitální k učení	mediální výchova
prehledně uspořádá data	formát buňky	digitální k učení	mediální výchova
provádí základní operace s daty	ohraničení tabulky vzorce formát listu		
ovládá základní i složitější práci s tabulkovým editorem	grafy vložení a odebrání řádků a sloupců	digitální k učení	mediální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Informační systémy			
při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buněk	relativní a absolutní adresy buněk použití vzorců u různých typů dat	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)	funkce s číselnými vstupy funkce s textovými vstupy	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	vkládání záznamu do databázové tabulky řazení dat v tabulce	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy	filtrování dat v tabulce	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	zpracování výstupů z velkých souborů dat	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech

Rozšiřující učivo:

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
MS Excel (rozšířené ovládání programu)			
vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	rozšířené prostředí MS Excel	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
vytvoří složitější tabulku	kopírování a přesun buněk	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
provádí složitější operace s daty	psaní textu v buňkách v různém formátu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
ovládá složitější práci s tabulkovým editorem	složitější strukturované vzorce funkce	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
vytvoří graf podle tabulkových dat – rozšířené záhlaví a zápatí a popisky tabulky	grafy – hodnocení a práce s daty, čtení z grafu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

přehledně uspořádá data pomocí vložených funkcí			
MS PowerPoint (základní ovládání programu)			
ovládá práci s prezentačním programem	prostředí v MS PowerPoint	digitální k učení k řešení problémů komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
umí prezentovat své myšlenky	význam prezentace zásady prezentace	digitální k učení k řešení problémů sociální a personální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech
ovládá propojení a sdílení příloh z internetu a jejich vložení do prezentace	vložení obrázků a videa do snímku vložení objektu SmartArtu	digitální k učení k řešení problémů pracovní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
umí pracovat se snímky a vytvářet šablony	vkládání a odnímání snímků, šablony snímků	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
používá a dokáže změnit nastavení snímků	pozadí snímků změna pořadí snímků přechody snímků	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
dokáže implementovat získané dovednosti z MS Office	práce s textem ve snímku	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
používá animace a přechody, pro lepší grafickou podobu dokumentu	animace přechody	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
Vyhledávání informací na internetu			
popíše vznik a historii internetu	pojem internet a jeho vznik	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
dokáže srovnat kvalitu prohlížeče a upravit nastavení	internetové prohlížeče a jejich srovnání a orientace v internetovém	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova demokratického občana osobnostní a sociální

	prohlížeči nastavení internetových prohlížečů		výchova
umí vyhledat různé soubory a typy programů	stahování souborů z internetu přípony souborů	digitální k učení pracovní	mediální výchova multikulturní výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
snaží se rozpoznat jejich validitu a pravost dokáže odhadnout potenciálně nebezpečné webové odkazy	internetová adresa a její složky softwarová kriminalita počítačové viry, antivirové programy	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
použije získané dovednosti k e-komunikaci vyhodnotí rizika internetového světa dokáže interpretovat a vysvětlit pojmy spojené s internetem	e-mail, zásady psaní e-mailu rizika internetu internetové pojmy	digitální k učení	mediální výchova multikulturní výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně

- řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
  - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
  - popíše účel informačních systémů, které používá
  - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
  - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
  - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
  - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
  - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
  - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu
  - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
Algoritmizace a programování			
řeší problémy sestavením algoritmu	programovací projekt a plán jeho realizace	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	popsání problému testování, odladění, odstranění chyb	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	pohyb v souřadnicích ovládání myši, posílání zpráv	digitální k učení k řešení problémů komunikativní pracovní	mediální výchova
diskutuje různé programy pro řešení problému	vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků	nástroje zvuku, úpravy seznamu import a editace kostýmů, podmínky návrh postupu, klonování animace kostýmů postav, události	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné výrazy s proměnnou tvorba hry s ovládním, více seznamů tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova

	seznamy		
zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	upravení uživatelského rozhraní programu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova
Digitální technologie			
pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	<i>Hardware a software</i> složení současného počítače a principy fungování jeho součástí operační systémy, funkce, typy, typické využití komprese a formáty souborů fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	digitální k učení komunikativní	mediální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internet na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti	<i>Sítě</i> typy, služby a význam počítačových sítí fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa struktura a principy Internetu, datacentra, Cloud web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)	digitální komunikativní k učení sociální a personální	mediální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova výchova v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje o cílech a metodách hacker	<i>Bezpečnost</i> bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy	digitální komunikativní k učení	mediální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova

	zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat		
diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	<i>Digitální identita</i> digitální stopa sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	digitální komunikativní k učení sociální a personální	mediální výchova multikulturní výchova výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
Závěrečné projekty			
ukáže celkové dovednosti získané v oboru Informatika	závěrečné projekty	digitální komunikativní pracovní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

Rozšiřující učivo:

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
MS PowerPoint (rozšířené ovládání programu)			
ovládá práci s prezentačním programem	prostředí v MS PowerPoint	digitální k učení komunikativní sociální a personální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
umí prezentovat své myšlenky	čtení dat z prezentace zásady prezentace – dle stylu využití	digitální k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
ovládá propojení a sdílení příloh z internetu a jejich vložení do prezentace	animace, GIFY vložení zvukové stopy vložení videa a webového odkazu	digitální k učení k řešení problémů	mediální výchova

<p>používá šablony a umí je vytvořit</p> <p>vytváří propracované grafické ztvárnění prezentace</p>	<p>tvorba šablon snímků</p> <p>rozšířené nastavení pozadí snímků</p> <p>změna pořadí snímků – odkazy na jiné snímky</p>	<p>digitální učení</p>	<p>mediální výchova</p>
<p>použije graf pro znázornění výsledků bádání</p>	<p>vložení grafu do snímku a jeho úprava</p>	<p>digitální učení</p>	<p>mediální výchova osobnostní a sociální výchova</p>

Přechodná ustanovení vzdělávací oblasti Informatika

Přechodná ustanovení udávají rámec menšího množství učiva, které je žák schopen v plném rozsahu v přechodném období splnit bez předchozí zkušenosti. Přechodné období v předmětu Informatika je zakotveno v RVP ZV 2021 jako období, ve kterém se vyučuje menší množství informací z důvodu absence předchozích dovedností pro splnění RVP ZV 2021 v plném rozsahu. Zbytek povinného učiva bude pouze prezentován a nebude hodnocen. Rychlost a množství učiva bude přizpůsobeno jednotlivým třídám dle individuální rychlosti a chápání probírané látky.

Datování přechodného období

Základní škola a Mateřská škola Vrbovec zvolila možnost plného náběhu do učiva nové Informatiky, dle parametrů RVP ZV 2021. Přechodné období je stanoveno na školní roky 2021 – 2026.

- ročník – zahájení bez návaznosti (21/22), sestavení PU
- ročník – zahájení bez návaznosti (21/22), sestavení PU
- ročník – zahájení bez návaznosti (21/22), sestavení PU
- ročník – zahájení bez návaznosti (21/22), sestavení PU

Přechodná ustanovení jsou platná po období školních let 2021-2026.

Tabulka zobrazující návaznosti přechodných ustanovení a zahájení v období školních roků 2021-2026:

ročník:	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
4.	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení
5.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4. tř.	návaznost na 4. tř.	návaznost na 4. tř.	návaznost na 4. tř.
6.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5. tř.	návaznost na 4., 5. tř.	návaznost na 4., 5. tř.	návaznost na 4., 5. tř.
7.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 6. tř.	návaznost na 5., 6. tř.	návaznost na 4., 5., 6. tř.	návaznost na 4., 5., 6. tř.
8.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 7. tř.	návaznost na 6., 7. tř.	návaznost na 5., 6., 7. tř.	návaznost na 4., 5., 6., 7. tř.
9.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 8. tř.	návaznost na 7., 8. tř.	návaznost na 6., 7., 8. tř.	návaznost na 5., 6., 7., 8. tř.

Hodnocení:

Žáci budou v přechodném období hodnoceni známkami z učiva, které je zaznamenáno v přechodných ustanoveních. Slovní hodnocení bude probíhat pouze v 1. a 3. čtvrtletí.

Přechodná ustanovení – vybrané učivo, dle ročníků

6. ročník

Data, informace a modelování - přenos informací, standardizované kódy, znakové sady, přenos dat, symetrická šifra, identifikace barev, barevný model, vektorová grafika, zjednodušení zápisu, kontrolní součet, binární kód, logické A a NEBO

Informační systémy - data v grafu a tabulce, evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce, kontrola hodnot v tabulce, filtrování, řazení a třídění dat, porovnání dat v tabulce a grafu, řešení problémů s daty, školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace

MS Word (rozšířené ovládání programu) - zásady psaní strukturovaného textu, klávesové zkratky, formátování textu, formát odstavce, tabulátory a zarážky, vložení obrázku a jeho úprav, záhlaví a zápatí, tabulky a jejich úprava, grafy

7. ročník

Data, informace a modelování - standardizovaná schémata a modely, ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu, orientované grafy, automaty, modely, paralelní činnost

Digitální technologie – datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, správa souborů, struktura složek, instalace aplikací, domácí a školní počítačová síť, fungování a služby internet princip e-mailu, metody zabezpečení přístupu k datům, role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)

MS Excel (základní ovládání programu) - prostředí MS Excel, označení buněk myší a klávesnicí, kopírování a přesun buněk, psaní textu v buňkách, formát buňky, ohraničení tabulky, vzorce, formát listu, funkce, grafy, vložení a odebrání řádků a sloupců

8. ročník

Informační systémy - relativní a absolutní adresy buněk, použití vzorců u různých typů dat funkce s číselnými vstupy, funkce s textovými vstupy, vkládání záznamu do databázové tabulky řazení dat v tabulce, filtrování dat v tabulce, zpracování výstupů z velkých souborů dat

MS Excel (rozšířené ovládání programu) - rozšířené prostředí MS Excel, kopírování a přesun buněk, psaní textu v buňkách v různém formátu, složitější strukturované vzorce, funkce, grafy – hodnocení a práce s daty

MS PowerPoint (základní ovládání programu) - význam prezentace, zásady prezentace, prostředí v MS PowerPoint, vkládání a odnímání snímků, šablony snímků, pozadí snímků, změna pořadí snímků, přechody snímků, práce s textem ve snímku, vložení obrázků a videa do snímku
vložení objektu SmartArtu, animace

Vyhledávání informací na internetu - pojem internet a jeho vznik, internetové prohlížeče a jejich srovnání a orientace v internetovém prohlížeči, nastavení internetových prohlížečů, stahování souborů z internetu, přípony souborů, internetová adresa a její složky, softwarová kriminalita, počítačové viry, antivirové programy, internet jako počítačová síť, e-mail, zásady psaní e-mailu, rizika internetu internetové pojmy

9. ročník

Digitální technologie - Hardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí, operační systémy: funkce, typy, typické využití, komprese a formáty souborů fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence), Sítě - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa, struktura a principy, Internetu, datacentra, Cloud, web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL, princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování), Bezpečnost - bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy, zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat, Digitální identita - digitální stopa, sledování polohy, zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy, sociálních sítí, vyhledávání a cookies

MS PowerPoint (rozšířené ovládání programu) - čtení dat z prezentace, zásady prezentace – dle stylu využití, prostředí v MS PowerPoint, tvorba šablon snímků, rozšířené nastavení pozadí snímků, změna pořadí snímků – odkazy na jiné snímky, animace, vložení grafu do snímku

19. Člověk a společnost II. stupeň

- Dějepis
- Občanská výchova

DĚJEPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	2	1	1	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Dějepis je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účastk přímé i nepřímé komunikaci. Vzdelávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdelávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Dějepis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o historii
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění dějinných souvislostí
- umožňuje poznat vývoj lidského jedince, rodu a celé společnosti
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi dějinnými epochami a současností
- seznamuje žáka s obecnými znalostmi dějepisu s pochopením i regionálních dějin

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury, historických časopisů
- exkurze k regionální tematice s osvojením probíraného učiva
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k vyhledávání pojmů, sledování dokumentů, porovnávání historické mapy se současností, národní písně
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- tvorba křížovek, vlastních soutěží, referátů

Mezipředmětové vztahy:

- Zeměpis: světadíly, orientace v mapě
- Přírodopis: vývoj stavby těla prvních lidí, vliv přírodních podmínek na vývoj člověka, mineralogie (pazourek), egyptské lékařství, mumifikace
- Český jazyk: první literární památky, řecké divadlo, pověsti
- Matematika: šedesátková a desítková soustava, indické (arabské) číslice
- Fyzika: Newton, automobilismus
- Pracovní činnosti: pěstování obilí, středověké zemědělství, výroba zbraní
- Výtvarná výchova: první výtvarné projevy, malířství, sochařství, architektura
- Občanská výchova: vznik právních norem, náboženství, základy demokracie, počátky křesťanství
- Tělesná výchova: olympijské hry, Marathon
- Hudební výchova: hudební skladatelé, opera, spolek Hlahol

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- pochopí základní historické termíny
- aplikuje tyto termíny na současné dění
- získává informace a pracuje s nimi

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je veden ke kritickému myšlení k hodnocení historických událostí v kontextu dneška
- při řešení problémů hledá inspiraci v historii

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje své názory na historické události
- souvisle, logicky formuluje své myšlenky
- je veden k formulování vlastních názorů
- směřuje k porozumění historickým materiálům
- naslouchá názorům druhých

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na práci skupiny
- pochopí úlohu jedince ve skupině
- naučí se diskutovat
- neprosazuje jen sebe

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých
- pochopí vznik zákonů a norem
- zná kulturní a historické dědictví a váží si ho

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti z historie vědy, techniky a kultury v zájmu dalšího vzdělávání
- naučí se organizovat svou práci

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis**Ročník: 6.****Výstupy z RVP:**

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů historických pramenů
- orientuje se v časové ose, na historické mapě
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- rozpoznává souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací
- chápe přínos antické civilizace a kultury
- vnímá zrod náboženství – křesťanství
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- vnímá rozdílnost západních a východních civilizací
- analyzuje problematiku středověké církve
- uvede charakteristické znaky kulturních epoch
- je schopen pochopit význam starých a nových forem vlády
- chápe války jako mocenský boj
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- chápe sociální, politické, kulturní změny ve společnosti v 18. a 19. století
- orientuje se v problematice vývoje českých zemí v 19. století
- analyzuje příčiny, vývoj a důsledky I. světové války
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- přistupuje aktivně k problematice ve vývoji společnosti v první pol. 20. století
- řeší totalitní systémy vlád
- prohlubuje znalosti o Československu v druhé pol. 20. století
- vnímá rozpad koloniálního světa
- podporuje demokratické myšlenky

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy	k učení digitální	environmentální výchova
uvede příklady zdrojů informací minulosti pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	znalost okolí - muzea, knihovny	občanské	výchova demokratického občana
orientuje se na časové ose a v historické mapě řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	práce s časovou osou přirazování dějů k ose	k řešení problémů digitální	mediální výchova výchova demokratického občana

<p>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců</p> <p>informuje třídu o pravěkých nalezištích v regionu</p> <p>vnímá jejich materiální a duchovní kulturu</p>	<p>vývoj člověka - lovec, zemědělec, řemeslník</p> <p>vývoj náboženských představ</p>	<p>k učení komunikativní</p>	<p>environmentální výchova</p> <p>mediální výchova</p>
<p>objasní význam zemědělství a dobytčářství</p> <p>porovnává rozdílnost současného a pravěkého zemědělství</p> <p>chápe zpracování kovů pro lidskou společnost.</p>	<p>faktory, které ovlivňují vývoj společnosti</p>	<p>k řešení problémů občanské pracovní</p>	<p>environmentální výchova</p> <p>výchova demokratického člověka</p>
<p>orientuje se ve starověké mapě</p>	<p>Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie</p>	<p>digitální sociální a personální</p>	<p>multikulturní výchova</p> <p>výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech</p>
<p>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p>	<p>starověké civilizace</p>	<p>pracovní občanské</p>	<p>environmentální výchova</p>
<p>uvede nejvýznamnější typy památek</p> <p>chápe součásti světového kulturního dědictví</p>	<p>starověká kultura a její vývoj</p>	<p>kommunikativní digitální</p>	<p>mediální výchova osobnostní a sociální výchova</p>
<p>vnímá propojení historického a současného sportu</p> <p>čte staré řecké báje a pověsti</p>	<p>vývoj olympiád, mykénské Řecko, homérské období</p>	<p>k učení občanské</p>	<p>výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech</p>
<p>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury</p>	<p>antické Řecko Athény, Sparta helenistická kultura</p>	<p>k učení občanské</p>	<p>výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech</p>
<p>porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech</p> <p>vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<p>antický Řím (království, republika, císařství, principát)</p>	<p>občanské komunikativní k učení</p>	<p>výchova demokratického občana multikulturní výchova</p>

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů historických pramenů
- orientuje se v časové ose, na historické mapě
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- rozpoznává souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací
- chápe přínos antické civilizace a kultury
- vnímá zrod náboženství – křesťanství
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- vnímá rozdílnost západních a východních civilizací
- analyzuje problematiku středověké církve
- uvede charakteristické znaky kulturních epoch
- je schopen pochopit význam starých a nových forem vlády
- chápe války jako mocenský boj
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- chápe sociální, politické, kulturní změny ve společnosti v 18. a 19. století
- orientuje se v problematice vývoje českých zemí v 19. století
- analyzuje příčiny, vývoj a důsledky I. světové války
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů historických pramenů
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- přistupuje aktivně k problematice ve vývoji společnosti v první pol. 20. století
- řeší totalitní systémy vlád
- prohlubuje znalosti o Československu v druhé pol. 20. století
- vnímá rozpad koloniálního světa
- podporuje demokratické myšlenky

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: popíše podstatnou změnu evropské situace	stěhování národů základy	k učení	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
seznámí se s příchodem nových etnik vnímá rozvoj křesťanství popisuje vznik států	křesťanství, islám	k učení sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

objasní situaci Velkomoravské říše	první státní útvary na našem území v 9. a 10. století Velká Morava	komunikativní pracovní	environmentální výchova multikulturní výchova
vnímá vývoj českého státu, chápe postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	počátky českého státu, Přemyslovci Lucemburkové	k učení občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka vnímá konflikty mezi světskou a církevní mocí	románský sloh proměna středověké krajiny, města a vesnice	občanské sociální a personální	mediální výchova multikulturní výchova
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti uveďte příklady románské a gotické kultury	feudalismus rozdílnost románského a gotického slohu křížové výpravy	k řešení problému pracovní	multikulturní výchova
objasní postavení českého státu v Evropě vnímá boj uvnitř habsburské monarchie vysvětlí znovuoobjevení	Přemyslovci Lucemburkové Jagellonci stoletá válka renesance a humanismus husitství reformace	sociální a personální komunikativní	výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
analyzuje rozdílnost církevních požadavků reaguje na postavení církve v dané době vymezí význam husitských tradic, chápe český kulturní a politický vývoj a život	protireformace zámořské objevy	sociální a personální občanské digitální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války posoudí výsledky této války	třicetiletá válka vývoj habsburské monarchie po válce, hospodářská situace doba pobělohorská osobnost J.A. Komenského	k řešení problému k učení občanské digitální	výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů historických pramenů
- orientuje se v časové ose, na historické mapě
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- rozpoznává souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací
- chápe přínos antické civilizace a kultury
- vnímá zrod náboženství – křesťanství
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- vnímá rozdílnost západních a východních civilizací
- analyzuje problematiku středověké církve
- uvede charakteristické znaky kulturních epoch
- je schopen pochopit význam starých a nových forem vlády
- chápe války jako mocenský boj
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- chápe sociální, politické, kulturní změny ve společnosti v 18. a 19. století
- orientuje se v problematice vývoje českých zemí v 19. století
- analyzuje příčiny, vývoj a důsledky I. světové války
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- přistupuje aktivně k problematice ve vývoji společnosti v první pol. 20. století
- řeší totalitní systémy vlád
- prohlubuje znalosti o Československu v druhé pol. 20. století
- vnímá rozpad koloniálního světa
- podporuje demokratické myšlenky

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozpozná základní znaky kulturních stylů	Baroko barokní kultura české baroko	k učení sociální a personální občanské	multikulturní výchova výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
objasní vznik osvícenství, vnímá vliv a rozvoj vzdělanosti zná příklady osobností osvícenství, pozná díla osvícenské doby – znaky a rozdíly	vznik osvícenství – duchovní pozadí doby proměna habsburské monarchie Marie Terezie Josef II.	k učení sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích	mocenský nástup Pruska Rusko za Kateřiny vznik USA	k řešení problému	multikulturní výchova

vnímá modernizaci společnosti, vidí rozdílnost vývoje v jednotlivých zemích Evropy	industrializace a její důsledky pro společnost	k učení pracovní	mediální výchova
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek chápe rozbití starých společenských struktur	Velká francouzská revoluce nástup Napoleona pád Napoleona	k řešení problému digitální	výchova demokratického občana
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	rok 1848 v Evropě výsledky a dopad revoluce v Evropě i u nás	k učení občanské	výchova demokratického občana
vysvětlí rozdílné tempo modernizace v Evropě, porovnává rozdíly ve světě, v Evropě charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií	kolonialismus konflikty mezi velmocemi vzestup USA a situace v Rusku průmyslová revoluce	komunikativní, pracovní	výchova demokratického občana environmentální výchova
chápe důvody vzniku války vysvětlí národnostní boj analyzuje vývoj v českých zemích	příčiny a vznik 1. světové války důsledky války vznik ČSR	k řešení problému občanské	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů historických pramenů
- orientuje se v časové ose, na historické mapě
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- rozpoznává souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací
- chápe přínos antické civilizace a kultury
- vnímá zrod náboženství – křesťanství
- je schopen seřadit historické epochy ve chronologickém sledu
- vnímá rozdílnost západních a východních civilizací
- analyzuje problematiku středověké církve
- uvede charakteristické znaky kulturních epoch
- je schopen pochopit význam starých a nových forem vlády
- chápe války jako mocenský boj
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- chápe sociální, politické, kulturní změny ve společnosti v 18. a 19. století
- orientuje se v problematice vývoje českých zemí v 19. století
- analyzuje příčiny, vývoj a důsledky I. světové války
- vidí vliv vzdělanosti na člověka a rozvoj společnosti
- přistupuje aktivně k problematice ve vývoji společnosti v první pol. 20. století
- řeší totalitní systémy vlád
- prohlubuje znalosti o Československu v druhé pol. 20. století
- vnímá rozpad koloniálního světa
- podporuje demokratické myšlenky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací
- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi a daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- uvede příčiny politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy hledá příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět	hospodářská krize nástup nacismu totalitní systémy vypuknutí 2. světové války	k učení k řešení problému digitální	výchova demokratického občana
rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	protektorát a heydrichiáda formy odboje	sociální a personální pracovní	výchova demokratického občana
popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	Češi na frontách cesta ke svobodě konec 2. světové války	sociální a personální pracovní	výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	poválečné Československo postavení národnostních menšin prohra československé demokracie	k učení sociální a personální občanské	multikulturní výchova
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa uvede příklady střetávání obou bloků	rozdělení světa, bipolarita studená válka pokus o nápravu systému v ČSSR v roce 1968	k učení sociální a personální komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce	demokracie totalita	k učení, sociální a personální k řešení problému	mediální výchova
posoudí postavení rozvojových zemí	60. a 70. léta – rozpad koloniálního systému	k učení, sociální a personální	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	rok 1989 vznik ČR a jeho postavení ve světě	k řešení problému, sociální a personální občanské	mediální výchova

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě, s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Vede žáky k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do společenského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní a občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Občanská výchova:

- vytváří u žáků schopnost využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- vede žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- žáci uplatňují aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech
- žáci se orientují v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- žáci si utvářejí vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, jsou vedeni k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých
- žáci se orientují v problematice peněz a cen, k odpovědnosti při spravování osobního rozpočtu s ohledem na měnící se situaci
- rozvíjí u žáků utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, směřuje k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání role muže a ženy ve společnosti
- žáci rozpoznávají názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití
- žáci jsou vedeni k rozpoznávání myšlenkových manipulací
- žáci uplatňují vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů, postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce, práce ve dvojicích s využitím pracovních listů
- krátkodobé projekty, samostatná práce, diskuze
- využití interaktivní tabule, práce s dokumentárními ukázkami, prezentace
- učení v životních situacích, myšlenkové mapy, kritické myšlení
- výuka bude podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy

Mezipředmětové vztahy:

- Dějepis: historické typy státu, státní symboly
- Zeměpis: Evropská unie, globální problémy lidstva
- Český jazyk: mluvený projev, formy komunikace
- Výchova ke zdraví: rodina, rodinné vztahy, osobnost
- Výtvarná výchova: estetika, vytváření projektů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky bránící učení, naplánuje si způsoby zdokonalování učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje chování a jednání

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozhoduje se v zájmu podpory zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil a zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Občanská výchova

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

- objasní účel důležitých symbolů státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy nacionalismu od vlastenectví
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překážek
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- rozlišuje formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní výdaje a příjmy, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy, zváží nezbytnost některých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, přebytkového a schodkového rozpočtu domácnosti
- rozlišuje nejčastější typy a formy státu, na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství, pracovní poměr
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy: koupě, oprava, pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomují si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků státního rozpočtu
- diskutuje o důsledcích korupčního jednání
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- objasní souvislost globálních a lokálních problémů

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
řídí se vnitřním řádem školy chápe práva a povinnosti žáků, objasní výhody jasně stanovených pravidel a dodržuje je aktivně se zapojuje do žákovské samosprávy	život ve škole práva a povinnosti žáků význam a činnost žákovské samosprávy společná pravidla a normy	občanské komunikativní sociální a personální	výchova demokratického občana
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích zvládá základní pravidla společenského	zásady lidského soužití, pravidla chování společenské vztahy, jejich druhy společenské normy návštěva, její přijetí, chování na návštěvě, výběr a přijetí daru	k řešení problému komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova multikulturní výchova
stručně popíše fungování obce, zná pojmy jako je starosta, obecní rada, obecní volby, obecní úřad	naše obec, region, kraj důležité instituce, jejich funkce	občanské pracovní komunikativní sociální a personální	výchova demokratického občana environmentální výchova
zná zajímavá a památná místa své obce a okolí, uvědomuje si nutnost jejich ochrany a nutnost šetrného chování k nim zná místní lidové zvyky a tradice	zajímavá a památná místa regionu významní rodáci místní tradice ochrana kulturních památek, přírodních objektů	občanské pracovní komunikativní sociální a personální	výchova demokratického občana environmentální výchova
objasní význam některých slavných osobností naší minulosti dokáže uvést příklady významných kulturních i přírodních míst a památek uvede významné osobnosti české vědy a kultury	zajímavá a památná místa naší vlasti co nás proslavilo významné osobnosti současnosti i minulosti významní představitelé vědy, kultury, sportu	občanské pracovní komunikativní digitální	výchova demokratického občana environmentální výchova mediální výchova multikulturní výchova
rozliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	pojem vlast a vlastenectví, nacionalismus, rozdíly	občanské pracovní komunikativní digitální	výchova demokratického občana environmentální výchova mediální výchova
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání zná významné svátky, dny, jejich význam a původ	státní symboly státní svátky významné dny	k učení pracovní komunikativní digitální	výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vysvětlí pravidla hospodaření domácnosti chápe systém příjmů a výdajů domácnosti, sestaví rozpočet	hospodaření a rozpočet domácnosti, úspory a investice domácnosti	pracovní k učení k řešení problému	osobnostní a sociální výchova

<p>vysvětlí role členů rodiny uvede příklad pozitivního i negativního vlivu rodiny předvede způsob řešení rodinných problémů rozliší formy náhradní rodinné péče</p>	<p>partnerství manželství a rodičovství vztahy v rodině výchovné styly domov, jeho hodnota, uspořádání bytu, typy bydlení</p>	<p>komunikativní sociální a personální k řešení problému</p>	<p>osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova</p>
--	--	--	--

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

- objasní účel důležitých symbolů státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy nacionalismu od vlastenectví
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překážek
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- rozlišuje formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní výdaje a příjmy, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy, zváží nezbytnost některých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, přebytkového a schodkového rozpočtu domácnosti
- rozlišuje nejčastější typy a formy státu, na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství, pracovní poměr
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy: koupě, oprava, pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomují si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků státního rozpočtu
- diskutuje o důsledcích korupčního jednání
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- objasní souvislost globálních a lokálních problémů

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozliší a porovná různé formy vlastnictví chápe význam vlastnictví včetně duševního vlastnictví uvede způsoby jejich ochrany a příklady jednotlivých druhů vlastnictví	původ majetku, hospodaření s ním, ochrana a využívání majetku, typy majetku funkce peněz vlastnictví, jeho formy a druhy, ochrana vlastnictví	občanské k řešení problému pracovní	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
objasní potřebu tolerance ve společnosti, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	národnost, státní občanství, národnostní menšiny	občanské k řešení problému sociální a personální	výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
chová se šetrně ke kulturním i přírodním objektům zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje, uvědomí si svou odpovědnost za ochranu životního prostředí, pochopí nutnost spolupráce v této oblasti	přírodní bohatství – významná chráněná území v naší republice, chráněná území v našem regionu ochrana přírodního bohatství – ekologie, ekologické problémy světa	komunikativní k učení k řešení problému digitální sociální a personální	environmentální výchova výchova demokratického občana
sleduje nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění lidí	kulturní život kulturní hodnoty a tradice kulturní instituce masová kultura, masmédia, reklama	k učení k řešení problému pracovní digitální	výchova demokratického občana mediální výchova multikulturní výchova
rozlišuje nečastější typy a formy států na příkladech porovná, jejich znaky	typy a normy států, znaky států právní normy, státní občanství	k učení k řešení problému občanské digitální	výchova demokratického občana mediální výchova
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	složky státní moci státní správa a samospráva její orgány a instituce armáda, její role v případě ohrožení státu, obrana státu, role armády v mimořádných situacích	k učení k řešení problému občanské digitální	výchova demokratického občana mediální výchova
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů, vyloží smysl a význam jednotlivých druhů voleb v demokratických státech	principy demokracie, význam a typy voleb znaky demokratického řízení státu, politické strany	k učení k řešení problému občanské	výchova demokratického občana mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

- objasní účel důležitých symbolů státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy nacionalismu od vlastenectví
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překážek
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- rozlišuje formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní výdaje a příjmy, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy, zváží nezbytnost některých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, přebytkového a schodkového rozpočtu domácnosti
- rozlišuje nejčastější typy a formy státu, na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství, pracovní poměr
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy: koupě, oprava, pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomují si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků státního rozpočtu
- diskutuje o důsledcích korupčního jednání
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- objasní souvislost globálních a lokálních problémů

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter	sociální a personální komunikativní k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	vrozené předpoklady, osobní potenciál, vnitřní svět člověka, vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, osobní systém hodnot, sebehodnocení	sociální a personální komunikativní k řešení problému	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozlišuje nebezpečí stereotypů při posuzování druhých popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti	stereotypy v posuzování druhých lidí, životní plány a cíle, životní perspektiva, adaptace na životní změny	sociální a personální komunikativní k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
dokáže rozvíjet osobní přednosti umí překonávat osobní nedostatky chápe význam zdravé sebedůvěry, zná principy jejího budování a rozvoje	význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při rozvoji zásady lidského soužití, pojmy morálka, mravnost, svoboda, vzájemná závislost	sociální a personální komunikativní k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
respektuje principy demokracie chápe jeho klady a zápory pro řízení státu uvědomuje si význam voleb	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, význam a formy voleb	občanské komunikativní k řešení problému k učení	výchova demokratického občana mediální výchova
přiměřeně uplatňuje svá práva respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí chápe význam specifických práv dětí posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí	občanské komunikativní k řešení problému digitální k učení	výchova demokratického občana mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>dokumenty, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	<p>občanské komunikativní k řešení problému digitální k učení</p>	<p>výchova demokratického občana mediální výchova</p>
<p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p>protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>	<p>občanské komunikativní k řešení problému</p>	<p>výchova demokratického občana mediální výchova</p>
<p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů uvede příklady jejich činnosti a respektuje práva spotřebitele</p>	<p>právo v každodenním životě, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající základní práva spotřebitele, styk s úřady</p>	<p>občanské komunikativní k řešení problému pracovní</p>	<p>mediální výchova osobnostní a sociální výchova</p>
<p>chápe význam postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<p>trestný čin a přestupek, jejich rozlišení formy trestů, trestná činnost mládeže</p>	<p>občanské komunikativní k řešení problému pracovní</p>	<p>výchova demokratického občana environmentální výchova</p>
<p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k minoritám</p>	<p>světová náboženství, stručný přehled – judaismus, křesťanství, islám hinduismus, buddhismus náboženské sekty</p>	<p>občanské komunikativní k řešení problému sociální a personální digitální</p>	<p>výchova demokratického občana mediální výchova multikulturní výchova</p>

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- objasní účel důležitých symbolů státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy nacionalismu od vlastenectví
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překážek
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- rozlišuje formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní výdaje a příjmy, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy, zváží nezbytnost některých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, přebytečného a schodkového rozpočtu domácnosti
- rozlišuje nejčastější typy a formy státu, na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství, pracovní poměr
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy: koupě, oprava, pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomují si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků státního rozpočtu
- diskutuje o důsledcích korupčního jednání
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- objasní souvislost globálních a lokálních problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, je ohleduplný ke starým a nemocným a postiženým občanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a instituční správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady, požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: orientuje se v hlavních úkolech jednotlivých složek státní moci a jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva, instituce, jejich úkoly v rámci státu, krajů, měst a obcí	občanské komunikativní k řešení problému	výchova demokratického občana mediální výchova
uvědomí si výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů chápe smysl voleb do našich zastupitelstev i Evropského parlamentu vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivnit každodenní život	znaky demokratického státu, pojmy demokracie a totalita, politický pluralismus, jednotlivé druhy voleb, jejich význam a vliv na život občanů	občanské komunikativní k řešení problému sociální a personální	výchova demokratického občana mediální výchova

občanů			
<p>dodrží právní řád a respektuje základní právní normy našeho státu</p> <p>rozpozná protiprávní jednání a korupční jednání</p>	<p>právní řád ČR, význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů, korupce a její formy</p>	<p>občanské</p> <p>komunikativní</p> <p>k řešení problému</p>	<p>výchova</p> <p>demokratického občana</p> <p>mediální výchova</p> <p>multikulturní výchova</p> <p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení,</p>	<p>hospodaření, úspory, úvěry, investice, splátkový prodej, leasing, platební karty, jejich druhy, možnosti využití</p>	<p>pracovní</p> <p>k řešení problému</p> <p>komunikativní</p>	<p>výchova</p> <p>demokratického občana</p> <p>mediální výchova</p>
<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<p>banky a jejich služby, aktivní a pasivní bankovní operace, úročení</p> <p>produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků, pojištění</p>	<p>pracovní</p> <p>k řešení problému</p> <p>digitální</p>	<p>mediální výchova</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
<p>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na jejich příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>trh a jeho fungování</p> <p>vznik ceny a vztah mezi nabídkou a poptávkou</p> <p>tvorba ceny produktu</p> <p>peníze jejich hodnota, vliv inflace</p>	<p>pracovní</p> <p>občanské</p> <p>k řešení problému</p> <p>digitální</p>	<p>mediální výchova</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>multikulturní výchova</p>
<p>rozlišuje, z kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p>	<p>státní rozpočet jeho druhy</p> <p>příjmy a výdaje státního rozpočtu</p> <p>system dávek a příspěvků v ČR</p>	<p>k učení</p> <p>komunikativní</p> <p>k řešení problému</p>	<p>výchova</p> <p>demokratického občana</p>
<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů uplatňování</p>	<p>evropská integrace – historie, podstata, výhody, Evropská unie a ČR, další mezinárodní organizace</p>	<p>občanská</p> <p>pracovní</p> <p>k učení</p>	<p>mediální výchova</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
<p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>	<p>globální problémy současného světa, jejich druhy, globální problémy jejich příčiny a projevy souvislost globálních problémů a lokální situace</p>	<p>komunikativní</p> <p>digitální</p> <p>k řešení problému</p>	<p>mediální výchova</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>environmentální výchova</p>

20. Člověk a příroda II. stupeň

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

FYZIKA

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	1	2	2	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Fyzika dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Fyziky:

- vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- a uvažování jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury
- laboratorní práce s protokolem, demonstrační pokusy
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Matematika: využití početních operací při řešení problémů, porozumění grafům a diagramům, převody jednotek
- Chemie: vlastnosti látek, stavba látek, zdroje látek a energie
- Přírodopis: smyslové orgány

- Český jazyk: mluvený projev, čtení s porozuměním, rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie
- Cizí jazyk: původ slov, odborná terminologie
- Dějepis: významní fyzikové

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika**Ročník: 6.****Výstupy z RVP:**

- změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změní elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA			
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	skupenství látek, souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
změní vhodně zvolenými měřidly fyzikální veličiny (délka objem, hmotnost, teplota, čas), které charakterizují látku a tělesa předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	měření veličin: délka objem, hmotnost, teplota a její změna, čas	k řešení problémů občanské pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
popíše magnet, zná účinky magnetického pole na tělesa	magnet, magnetické pole	k učení komunikativní sociální a personální	environmentální výchova
popíše vznik elektrického náboje třením, zná účinky elektrického náboje na tělesa	elektrický náboj, elektrické pole	k řešení problémů	mediální výchova
sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	elektrický obvod, zdroj napětí, spotřebič, spínač	komunikativní sociální a personální pracovní	výchova demokratického občana

Ročník: 7.**Výstupy z RVP:**

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
POHYB TĚLES, SÍLY			
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	k učení k řešení problémů občanské digitální	výchova demokratického občana
určí velikost gravitační síly měřením i výpočtem	gravitační pole a gravitační síla, přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova

určí tlakovou sílu a tlak, který působí na plochu	tlaková síla a tlak, vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí	k učení k řešení problémů digitální	mediální výchova
zná význam třecí síly v praxi, vyjmenuje způsoby, jak můžeme třecí sílu zvětšit i zmenšit	třecí síla, smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	komunikativní sociální a personální občanské	environmentální výchova
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	k učení k řešení problémů	environmentální výchova
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon, hydraulická zařízení	k řešení problémů komunikativní digitální	mediální výchova
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	hydrostatický a atmosférický tlak, souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	k učení k řešení problémů sociální a personální	mediální výchova
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Archimédův zákon, vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	k řešení problémů, komunikativní	multikulturní výchova
SVĚTELNÉ DĚJE			
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí při řešení problémů a úloh	vlastnosti světla, zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích	k učení k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí při řešení problémů a úloh	stín, zatmění Slunce a Měsíce, měsíční fáze	k učení komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), rozklad bílého světla hranolem	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 8.**Výstupy z RVP:**

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ENERGIE			
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití	formy energie, práce a výkon, pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon	k řešení problémů občanské	mediální výchova
zná faktory, které ovlivňují vypařování a teplotu varu kapaliny	přeměny skupenství, tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	k učení k řešení problémů	mediální výchova
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	komunikativní sociální a personální občanské	multikulturní výchova environmentální výchova

ZVUKOVÉ DĚJE			
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	vlastnosti zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích	k řešení problémů digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický obvod, zdroj napětí, spotřebič, spínač	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	elektrické a magnetické pole, elektrická a magnetická síla; elektrický náboj	pracovní	mediální výchova
určí celkový odpor spotřebičů, vyjmenuje spotřebiče, které využívají tepelné účinky elektrického proudu	tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	komunikativní občanské pracovní	výchova demokratického občana

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem	magnetické pole cívky, elektromagnet, elektromotor	k učení digitální	mediální výchova
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	vznik střídavého proudu	k řešení problémů komunikativní	environmentální výchova
popíše fungování stejnosměrného elektromotoru a transformátoru	stejnosměrný elektromotor; transformátor	pracovní digitální	multikulturní výchova
ENERGIE			
popíše přenosovou soustavu	výroba a přenos elektrické energie	pracovní	mediální výchova
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	občanské komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
VESMÍR			
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	sluneční soustava, její hlavní složky, měsíční fáze	komunikativní sociální a personální digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova

CHEMIE

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	0	0	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Chemie zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost přírody, podstatné souvislosti mezi jejím stavem a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Chemie:

- vede žáka ke zkoumání přírodních faktů s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment)
- učí ho klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- podporuje zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- efektivnímu využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat v situacích, které ohrožují životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury
- laboratorní práce s protokolem, demonstrační pokusy
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Matematika: využití početních operací při řešení problémů, převody jednotek
- Český jazyk: mluvený projev, čtení s porozuměním, rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie
- Cizí jazyk: původ slov, odborná terminologie
- Dějepis: významní chemikové

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie**Ročník: 8.****Výstupy z RVP:**

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	k učení k řešení problémů	mediální výchova
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost	zásady bezpečné práce – ve školní pracovní i v běžném životě	občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova
posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	občanské pracovní	výchova demokratického občana

SMĚSI			
rozlišuje směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	pracovní komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	k učení digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uvede složení vzduchu, zná zdroje znečištění, chápe význam ozonové vrstvy	vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	občanské k učení digitální	environmentální výchova
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	k učení, k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	k učení digitální	multikulturní výchova
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	chemické sloučeniny – chemická vazba, oxidační číslo, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
CHEMICKÉ REAKCE			
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	k řešení problémů	mediální výchova

aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu látek, katalýza	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
--	--	---------------	-------------------------------

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	k řešení problémů občanské	environmentální výchova
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	občanské pracovní digitální	environmentální výchova
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
sestaví vzorec a název jednoduché organické sloučeniny	názvosloví jednoduchých organických sloučenin	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	sociální a personální	výchova demokratického občana multikulturní výchova
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	digitální	environmentální výchova
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků,	občanské pracovní	mediální výchova

	sacharidů a vitaminů		
CHEMIE A SPOLEČNOST			
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	pracovní digitální	výchova demokratického občana
orientuje se ve využívání průmyslových hnojiv v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka	průmyslová hnojiva	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
orientuje se v přípravě a využívání tepelně zpracovávaných materiálů v praxi a jejich vlivu na životní prostředí	tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika	občanské pracovní	environmentální výchova
orientuje se v přípravě a využívání plastů v praxi a jejich vlivu na životní prostředí	plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
orientuje se ve využívání detergentů a jejich vlivu na životní prostředí	detergenty, pesticidy a insekticidy	občanské	environmentální výchova
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
orientuje se ve využívání léčiv a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka	léčiva a návykové látky	občanské	environmentální výchova

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	2	2	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Přírodopis je poskytovat komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na život člověka. Vzdělávání přírodopisné umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života organismů, ale také rizika spojená se zásahy člověka do přirozeně plynoucích přírodních procesů, jejichž narušení potenciálně ohrožuje životní prostředí, lidský život, zdraví i majetek. Přírodopis podněcuje zájem o zkoumání přírody a samostatné získávání dalších informací. Jeho cílem je rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život a využívali informačních technologií. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření hodnot a postojů vedoucích k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování přírodních zákonitostí a dějů. Žáci postupně poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o zkoumání živé i neživé přírody
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění zákonitostem v přírodě
- umožňuje poznat přirozené i umělé složky krajiny a jejich vzájemnou interakci s důrazem na dopady na životní prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování v ekologických souvislostech
- učí aplikovat poznatky z předmětu do praktického života a naopak
- umožňuje porozumět vztahům mezi jednotlivými složkami přírody
- seznamuje žáka se systémem organismů a s neživou složkou přírody
- umožňuje víceúrovňově chápat podstatu odlišností a společných vlastností jednotlivých organismů
- předkládá základní principy fungování organismů
- sděluje základní poznatky o lidském těle
- umožňuje uceleně spojovat předkládané poznatky o lidském těle a chápat komplexnost jeho fungování
- objasňuje podstatu, symptomy a prevenci nejběžnějších lidských chorob

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím informačních zdrojů
- samostatné plnění zadaných úkolů

- práce s pracovními listy
- mnohostranné využívání ICT
- terénní výuka s pozorováním vybraných přírodnin
- komplexní terénní cvičení
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k efektivnímu zapojení žáků do výuky
- exkurze
- diskuze

Mezipředmětové vztahy:

- Zeměpis: vývoj Země, geologické procesy, ochrana životního prostředí a přírody
- Dějepis: přírodovědné a historické souvislosti
- Výchova ke zdraví: životní styl, zdravá výživa
- Tělesná výchova: účinky pohybu na organismus
- Chemie: prvky, metabolismus

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova
- výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v předmětu v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na

budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- umí rozhodnout, kterou technologii vhodně využije
- pracuje s daty, kriticky posuzuje a vhodně je využívá jak ve výuce, tak v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií
- jedná eticky a ohleduplně, při práci s daty dbá na bezpečnost jak samotných zařízení, tak zpracovávaných dat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka
- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a uvede jejich zástupce
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- určuje význačné zástupce rostlin a živočichů pomocí klíčů a atlasů
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE			
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vznik, vývoj, rozmanitost života, projevy života a jeho význam	k učení komunikativní	environmentální výchova
zhodnotí teorie o vzniku života, popíše stavbu Země, popíše procesy vedoucí k dnešní podobě Země	názory na vznik života, vznik života, stavba Země	komunikativní sociální a personální	environmentální výchova mediální výchova
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry a bakterie výskyt, význam a praktické využití	sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
dokáže určit vybrané zástupce, zhodnotí jejich význam a užitek	houby bez plodnic, základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	k učení k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
HOUBY			
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby s plodnicemi, stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	k učení	multikulturní výchova environmentální výchova
uvede na příkladech výskyt a význam lišejníků v přírodě	lišejníky výskyt a význam	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
BIOLOGIE ROSTLIN			
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin	systém rostlin-poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů -plavuně, přesličky, kapradiny, nahosemenných rostlin jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	k učení komunikativní	environmentální výchova
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla-živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy,	k učení	environmentální výchova

	organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování		
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin, odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichův přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života, přizpůsobení se danému prostředí	vývoj, vývin a systém živočichů-významní zástupci jednotlivých skupin živočichů- prvoci, bezobratlí - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci	k učení občanské	osobnostní a sociální výchova
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	rozšíření, význam a ochrana živočichů- hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	k učení digitální	mediální výchova výchova demokratického občana
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody- pozorování lupou a mikroskopem	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
určuje význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	klíče, atlasy, herbáře a sbírky	komunikativní pracovní	environmentální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka
- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a uvede jejich zástupce
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- určuje význačné zástupce rostlin a živočichů pomocí klíčů a atlasů
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
BIOLOGIE ROSTLIN			
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin-kořen, stonek, list, květ, semeno, plod	k učení	environmentální výchova
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	k učení komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje základní systematické skupiny krytosemenných rostlin a uvede jejich zástupce, význam	systém rostlin – poznávání a zařazování zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin-jednoděložných a dvouděložných, jejich vývoj a hospodářsky významní zástupci	k učení	multikulturní výchova environmentální výchova
vysvětlí význam rostlin a jejich ochranu	význam a ochrana rostlin	k řešení problémů digitální	environmentální výchova mediální výchova
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování	k učení komunikativní	environmentální výchova
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	k učení komunikativní občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova demokratického občana
na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost	k učení digitální	environmentální výchova

odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě	projevy živočichů	sociální a personální k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování lupou a mikroskopem, případně dalekohledem	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
určuje význačné zástupce rostlin a živočichů pomocí klíčů a atlasů	zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	pracovní komunikativní	environmentální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka
- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a uvede jejich zástupce
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- určuje význačné zástupce rostlin a živočichů pomocí klíčů a atlasů
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy	k učení komunikativní	environmentální výchova
objasní stavbu orgánových soustav	orgánové soustavy opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí, vyšší nervová činnost	k učení komunikativní	mediální výchova
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka	k učení	environmentální výchova
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	rozmnožování člověka	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	k učení	osobnostní a sociální výchova
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací	digitální občanské	mediální výchova demokratického občana
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	gen, křížení	k řešení problémů k učení	multikulturní výchova
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické poznávání přírody-pozorování lupou, mikroskopem	pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka
- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a uvede jejich zástupce
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- určuje význačné zástupce rostlin a živočichů pomocí klíčů a atlasů
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	k učení	environmentální výchova
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků;	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zná složení, vlastnosti a význam půdy	půdy – složení, vlastnosti a význam půdy	k učení	environmentální výchova
vysvětlí geologický oběh hornin	vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ZÁKLADY EKOLOGIE			
zná význam oběhu vody	význam vody pro život, v přírodě	k učení digitální	environmentální výchova
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro	k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka		
charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	k řešení problému	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	komunikativní	environmentální výchova
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	k řešení problému občanské	výchova demokratického občana environmentální výchova multikulturní výchova
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou, zjednodušené určovací klíče a atlasy,	pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	2	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cílem předmětu Zeměpis je poznávat složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích. Vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů. Umí využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Učí komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Poskytuje vzdělávání zeměpisné, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí, jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o zkoumání geografického prostoru
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění zákonitostí v přírodě a společnosti
- umožňuje poznat přírodovědný i společenskovešdní charakter krajiny
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování v prostorových souvislostech
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi přírodní a společenskou složkou krajiny
- umožňuje porozumět vztahům mezi jednotlivými složkami fyzickogeografické a socioekonomické sféry
- seznamuje žáka s regiony světa i místním regionem
- umožňuje chápat podstatu odlišností jednotlivých regionů světa

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce s využitím informačních zdrojů
- práce s pracovními listy, mapovými zdroji, buzolou
- využití ICT jako zdroje geografických dat
- terénní výzkum s pozorováním vybraných prvků
- krátkodobé projekty,
- využití interaktivní tabule k efektivnímu zapojení žáků do výuky
- výuka v reálném prostředí
- výuka je podporována moderními technologickými prvky

Mezipředmětové vztahy:

- Přírodopis: neživá příroda, ochrana přírody a životního prostředí
- Fyzika: vesmír

- Chemie a společnost: chemický průmysl
- Matematika: práce s daty
- Dějepis: světová náboženství, politické uspořádání

Předmětem prolínají průřezová témata:

- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti

a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- umí rozhodnout, kterou technologii vhodně využije
- pracuje s daty, kriticky posuzuje a vhodně je využívá jak ve výuce, tak v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií
- jedná eticky a ohleduplně, při práci s daty dbá na bezpečnost jak samotných zařízení, tak zpracovávaných dat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních

institucích, organizacích a integracích států

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy	komunikativní	environmentální výchova
rozumí základním geografickým útvarům	základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové - čárové útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly	k řešení problémů	mediální výchova
používá kartografické produkty	hlavní kartografické produkty: plán, mapa	k učení	environmentální výchova
rozumí a umí použít jazyk mapy	jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky	k učení pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky	digitální	mediální výchova
umí vyhodnotit a pracovat se základními informačními geografickými médii a zdroji dat	základní informační geografická média a zdroje dat	digitální	mediální výchova
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	k učení sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a	k učení komunikativní	environmentální výchova

	hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry		
vysvětlí vzájemnou souvislost a podmíněnost přírodní sféry	systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	výškové stupně	k učení komunikativní	environmentální výchova
vysvětlí a objasní systém přírodní sféry na regionální úrovni	systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	k učení	environmentální výchova
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché	pracovní komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	k řešení problémů komunikativní	environmentální výchova
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajíně, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	k řešení problémů	multikulturní
REGIONY SVĚTA – AMERIKA			
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů	k učení	environmentální výchova

<p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných, modelových států</p>	<p>světadíly, oceány-jejich vazby a souvislosti - přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti</p>	<p>občanské komunikativní</p>	<p>multikulturní výchova</p>
<p>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p>	<p>světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria</p>	<p>sociální a personální</p>	<p>multikulturní výchova</p>
<p>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>	<p>k řešení problémů komunikativní</p>	<p>výchova demokratického občana</p>

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
REGIONY SVĚTA – AFRIKA, EVROPA			
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů	k učení	environmentální výchova
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných, modelových států	Světadíly, oceány-jejich vazby a souvislosti - přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti	občanské komunikativní	multikulturní výchova výchova demokratického občana
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria	sociální a personální pracovní	environmentální výchova multikulturní výchova
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	k řešení problémů komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
REGIONY SVĚTA – ASIE, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE			
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů	k učení	environmentální výchova
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných, modelových států	světadíly, oceány-jejich vazby a souvislosti - přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti	občanské komunikativní	environmentální výchova multikulturní výchova
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria	sociální personální	environmentální výchova multikulturní výchova
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	k řešení problémů komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	k řešení problémů komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace,	sociální	multikulturní výchova

	suburbanizace		
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomorace	k učení komunikativní	environmentální výchova
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení - integrace států	digitální komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova demokratického občana
lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	hlavní a periferní hospodářské oblasti světa	k učení	environmentální výchova
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	krajina – přírodní a společenské prostředí,	komunikativní	multikulturní výchova
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - biomů	typy krajín	k řešení problémů komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí,	k řešení problémů pracovní	environmentální výchova multikulturní výchova

	chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva		
--	--	--	--

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
ČESKÁ REPUBLIKA			
vymezí a lokalizuje místní oblast - region, podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha	k učení	multikulturní výchova
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj - potenciál × bariéry	k řešení problémů komunikativní	environmentální výchova multikulturní výchova
určí polohu, rozlohu České republiky	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha	k řešení problémů komunikativní	environmentální výchova

hodnotí a porovnává přírodní poměry České republiky a zdroje	Česká republika- členitost, přírodní poměry, zdroje	k učení	environmentální výchova
umí zhodnotit lidský a hospodářský potenciál České republiky	Česká republika- obyvatelstvo, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
vyhodnotí a posoudí hospodářství České republiky	rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
hodnotí na přiměřené úrovni společenské, politické a hospodářské procesy	transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady	k řešení problémů občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
srovná potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova demokratického občana
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, osídlení, hospodářství	k učení	environmentální výchova
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	k řešení problémů komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

21. Umění a kultura II. stupeň

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Hudební výchova je ukázat žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Umožňuje chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života. Vzdelávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, barvy, gesta, mimiky.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova:

- vede žáka k porozumění hudebnímu umění
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o aktivní vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- rozvíjí žákovy hudebnosti a schopnosti, jež se projevují individuálními hudebními dovednostmi
- umožňuje uplatnit žákův individuální hlasový potenciál při zpěvu
- podporuje vytváření příležitostí „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření
- vede žáky k poznávání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí je hudbu analyzovat a interpretovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury hudební koncerty
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k seznámení s hudebními interprety
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova: rozvíjení smyslové citlivosti
- Český jazyk: mluvený projev, zvuková stránka jazyka, tvořivé činnosti s literárním textem, interpretace literárních děl
- Cizí jazyk: mluvený projev, zvuková stránka jazyka, kultura dané země; hudba interpretů v cizím jazyce
- Dějepis: člověk a lidská společnost; dějinné události a jejich vliv na hudební tvorbu probíraných autorů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem
- volí vhodné způsoby interpretace a tvorby doprovodů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a zvuků a jiných komunikačních prostředků
- užívá kultivovaný vokální, instrumentální i grafický projev, chápe zpěv a umění jako prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří pozitivní představy o vlastním hudebním projevu, který podporuje sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- oceňuje naše tradice a kulturní dědictví, chápe českou lidovou píseň jako naše kulturní bohatství, které je třeba chránit
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák:

- používá účelně základní doprovodné a rytmické nástroje, využívá získané dovednosti při ochraně kulturních a společenských hodnot
- hodnotí výsledky vlastní práce, porovnává i práci druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova**Ročník: 6.****Výstupy z RVP:**

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jak v jednohlase i ve vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: správně nasadí tón, správně dýchá, odhadne správnou hlasitost zpěvu, umí rozlišit mluvený projev od pěveckého	pěvecký a mluvní projev, lidový dvojhlas, kánon, hlasová výchova, lidské hlasy a jejich rozdělení	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
orientuje se v hudebních výrazových prostředcích	melodie, rytmus, tempo, harmonie, dynamika, barva, kontrast, gradace	pracovní	mediální výchova
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb,	orientace v notovém záznamu, noty, pomlky, akord, tónina durová a mollová, partitura	k učení komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	jednoduché hudební nástroje melodické a rytmické	digitální pracovní	
rozlišuje hudbu k různým příležitostem, rozlišuje hudbu orchestrální, komorní, lidovou, populární, rozezná hudební nástroje	hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci symfonický orchestr, lidová kapela, cimbálová muzika, rocková kapela, taneční orchestr	pracovní sociální a personální digitální	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozpozná některé z tanců různých stylových období, rozezná dvoudobý a třídobý takt	lidové tance, polka, valčík, pohybový doprovod znějící hudby, vytleskávání, taktování	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	mediální výchova
orientuje se v proudu znějící hudby	hudba lidová a umělá (historie písně, hudba na jevišti)	k učení k řešení problémů občanské	multikulturní výchova

zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudba na jevišti (opera, opereta, muzikál), hudba a tanec, hudba a slovo (melodram, scénická hudba), balet	k řešení problémů občanské	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	mezipředmětové vztahy (rozvoj smyslové citlivosti, interpretace uměleckých děl) módnost a modernost	sociální a personální	mediální výchova environmentální výchova

Ročník: 7.**Výstupy z RVP:**

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jak v jednohlase i ve vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	lidský hlas a jeho rozdělení, hlasová hygiena lidové a umělé písně, jednohlas a vícehlas, hudební teorie (stupnice, tónina, noty, pomlky, předznamenání)	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků	tanec (lidový tanec, pantomima, balet, společenský tanec, výrazový tanec) vlastní pohybové ztvárnění choreografie	k řešení problémů pracovní digitální	výchova demokratického občana
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb,	taktování rytmických útvarů, hudební doprovody lidových i umělých skladeb hudební přehrávače a hudební nosiče	k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
při poslechu využívá získané zkušenost, spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností	hudební výrazové prostředky, hra na hudební nástroje	pracovní sociální a personální digitální	multikulturní výchova mediální výchova
rozpozná hudební nástroje a jejich výrazové možnosti, určí rozdíly hudby komorní a symfonické, hudby lidové a umělé, hudby duchovní a světské	hudební nástroje jednotlivých orchestrů druhy hudebních těles	k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	mediální výchova

orientuje se v proudu znějící hudby, porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život, zařadí na základě svých schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudba renesanční, barokní, klasická, romantická homofonie, polyfonie	k učení k řešení problémů občanské digitální	multikulturní výchova
osvojuje si základní hudební formy, rozpozná hudební formy poslouchaných skladeb	fuga, koncert, sonáta, symfonie, kantáta, oratorium, píseň	k řešení problémů občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	nešvary v hudbě (kultura, drogy) módnost a modernost	sociální a personální	mediální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jak v jednohlase i ve vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, respektuje dynamiku písně	hlasová a rytmická cvičení, intervaly, rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje zpěv lidových a umělých písní	pracovní	osobnostní a sociální výchova
umí použít k doprovodu jednoduché hudební nástroje, rozpozná zvuk hudebních nástrojů	jednoduché Orffovy hudební nástroje hudební nástroje symfonického orchestru	k řešení problémů pracovní digitální	výchova demokratického občana
orientuje se v hudební teorii, zná pojem nota, pomlka, stupnice, tónina, akord, dur a moll	zápis not a pomlka do osnovy zápis a zpěv stupnic doprovodu durovými a mollovými akordy	k učení komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby	lidové a umělé písně české, moravské a cizích národů	pracovní sociální a personální digitální	multikulturní výchova
rozpoznává některé z tanců různých stylových období, pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, taktování	k řešení problémů komunikativní	mediální výchova
pojmenuje vybrané hudební formy, sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou, rozliší základní vlastnosti tónu, postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu	základní hudební výrazové prostředky (tempo, dynamika, kontrast, barva,...) základní hudební formy (píseň, opera, opereta, koncert, fuga,...)	k učení k řešení problémů občanské digitální	osobnostní a sociální výchova

poslouchané skladby kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí do jednotlivých období, získává informace o jednotlivých hudebních obdobích a jejich představitelích	hudební slohy: pravěk, starověk, středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století	k řešení problémů občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	poznávání jednotlivých uměleckých slohů	sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 9.**Výstupy z RVP:**

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jak v jednohlase i ve vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**Žák:**

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu	dechová, hlasová a artikulační cvičení, správné držení těla při zpěvu, zpěv ve vyvětrané místnosti nepřepínat hlavisky, zpívat v přirozené hlasové poloze	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů	opakování učiva z předchozích ročníků, lidové a umělé písně s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus umělé písně v historickém sledu	k řešení problémů pracovní	výchova demokratického občana
postihuje hudební výrazové prostředky, spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností, rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti	vokální a poslechové činnosti se prolínají během celého školního roku hudební výrazové prostředky hudební nástroje historické a současné	k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

rozpozná některé z tanců různých stylových období (společenský tanec, výrazový tanec, disco, breakdance)	hudebně pohybové činnosti (pohybový doprovod znějící hudby)	k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	mediální výchova multikulturní výchova
orientuje se v proudu znějící české a zahraniční populární hudby, poslouchané skladby slovně zhodnotí a rozliší	hudební žánry: jazz, swing, country, folk, rock and roll, rock, hard rock, art rock, pop, disco, punk, rap, hip hop, techno	k učení k řešení problémů občanské	multikulturní výchova mediální výchova
umí pojmenovat vybrané hudební formy, seznámí se s vybranými představiteli jednotlivých hudebních žánrů	hlavní představitelé hudebních žánrů	k řešení problémů občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti	vytváření vlastních soudů a preferencí módnost a modernost	sociální a personální	mediální výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Výtvarná výchova je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci během studia i v pracovním procesu. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Výtvarné výchovy:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o předmět a umožňuje každému rozvoj smyslových a citových dovedností s ohledem na individuální schopnosti a dovednosti každého žáka
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění danému předmětu a jednotlivým výtvarným činnostem
- učí žáky projevat pozitivní city i prožívání životních zkušeností, rozvíjí jejich vnímavost a kladné citové vztahy a hodnoty k lidem, prostředí, k přírodě i ke světu
- umožňuje poznat správnou strategii učení a fixaci získaných poznatků, motivuje je pro celoživotní učení
- seznamuje žáka se schopnostmi spolupracovat a respektovat práce jiných, podněcuje v jednotlivých hodinách výtvarné výchovy individuální přístupy k tvořivému procesu při zpracování daného námětu, čímž je motivuje i ke kreativnímu myšlení a otevřené výtvarné komunikaci

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury hudební koncerty
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k seznámení s hudebními interprety
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy:

- Hudební výchova: rozvíjení smyslové citlivosti
- Český jazyk: literární směry, gotika, renesance, baroko, klasicismus, preromantismus, romantismus, realismus a moderní směry 20. století, reakce na jednotlivá literární díla
- Cizí jazyk: kultura dané země
- Dějepis: člověk a lidská společnost; dějinné události a jejich vliv na výtvarnou tvorbu, jednotlivá

vývojová období pravěk, starověk, středověk, novověk

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyčleňuje a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní proces učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu vzdělávání i celoživotnímu učení
- posuzuje získané poznatky, porovnává je a včleňuje do procesu učení
- získané poznatky třídí a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém každodenním životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící mu v procesu poznávání a učení, kriticky hodnotí výsledky svých dovedností
- samostatně pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro použití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem
- volí vhodné způsoby interpretace a tvorby doprovodů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- snaží se o kultivovaný slovní a grafický projev, rozumí různým typům výtvarných technik
- rozpoznává správně obrazové materiály, které se současně učí třídít podle jejich stylů, období a za jejichž pomoci se učí tvořivě reagovat na různé podněty, přemýšlet o nich a aktivně se zapojovat do společenského dění v oblasti kultury
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání, podílí se na vytváření příjemné tvůrčí a pracovní atmosféry, čímž se snaží vytvořit pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých, učí se vážit jejich vnitřních hodnot
- poskytuje podle svých tvůrčích možností účinnou aktivitu a zodpovědnost při řešení uložených tematických úkolů
- respektuje, chrání a váží si našich uměleckých a kulturních hodnot a tradic i historického dědictví našeho státu i celého světového uměleckého dědictví

- projevuje svůj pozitivní postoj a názor k různým uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, přičemž se dokáže aktivně zapojovat do současného kulturního dění tak, aby dokázal správně pochopit základní ekologické, globální i environmentální problémy a klíčové skutečnosti našeho kvalitního životního prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení, kdy využívá vhodné materiály, nástroje i vybavení, vedoucí k dodržování určených pravidel
- osvojuje si znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, využívá dané vědomosti a poznatky pro svůj další vlastní rozvoj i pro svoji přípravu na budoucí volbu povolání i svoje profesní nebo tvůrčí zaměření a uplatnění
- přistupuje k výsledkům své tvůrčí pracovní činnosti nejen z pohledu kvality, funkčnosti, efektivnosti nebo společenského významu, ale současně i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví svých spolužáků, dbá na soustavnou ochranu a tvorbu životního prostředí, chrání cenné a nenahraditelné kulturní i společenské hodnoty

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby a využívá je při učení a v běžném životě
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova**Ročník: 6.****Výstupy z RVP:**

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje úrzné prvky i jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech zobrazuje prvky vizuálně obrazného vyjádření	linie, tvary, objemy, efekty světelné a barevné kontrasty textury a jejich kombinace proměny v ploše, objemu a prostoru kompozice objektů do jednodušších celků	k učení k řešení problému komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
objasňuje funkci obrazných vyjádření k zaznamenání zrakových a pocitových zkušeností učí se obohacovat odalší smyslové vnímání realistického výtvarného záznamu	vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve stateckém i dynamickém vyjádření	k učení digitální občanské	mediální výchova multikulturní výchova
využívá diferenciaci smyslového vnímání a zrakového působení	smyslové vnímání a pocitování	komunikativní pracovní sociální a personální občanská	environmentální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních

			souvislostech
učí se individuálnímu pojetí skutečnosti hledá sociální vztahy a propojení na kolektivní chápání umění jako prostředku individuálního uplatnění a zosobnění	využití propagačních tiskovin	pracovní sociální a personální občanská	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
chápe možnosti a formy smyslového vnímání a prožívání	prezentace jednotlivých typových forem v daném prostoru, formátu a materiálu	k učení komunikativní k řešení problémů pracovní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
rozpoznává interní a externí vazby srovnávání na konkrétních příkladech typů a druhů výtvarného tvoření	hračky jednoduchá skulptura plastiky	výchova demokratického občana digitální	multikulturní výchova
porovnává a vyhodnocuje vliv subjektivního vnímání v různých interpretacích vizuálně obrazného vyjádření i přístupy ke zdrojům inspirace	subjektivní vnímání a pocitování obrazového výtvarného materiálu	komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
formuje vlastní postoje k umění a chápe souvislosti formální i obsahové	formování vlastních postojů ve vztahu subjekt – objekt, prvek – skupina	sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 7.**Výstupy z RVP:**

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje úrzné prvky i jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dokáže utvořit interakci předmětů v prostorovém uspořádání a při vzájemných interakcích	komponování prostorových objektů do složitějších celků sledování vzájemné propojenosti a souvislosti linií, barev, světla a stínu	k učení k řešení problému sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
experimentuje na základě získaných nových poznatků i vlastních zkušeností při aplikaci současných moderních trendů v malířství	převedení smyslového vnímání a pocitování do obrazového vyjádření a tvarování	občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
využívá vhodných výrazových prostředků pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích aplikuje současné trendy v moderním umění	konfrontace v čase a v prostoru; manipulace s objekty pohyby těla a jeho umístění v prostoru akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku, vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn výběr, uplatnění a interpretace,	komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova

	kompozice a abstrakce		
učí se digitalizaci, animaci medializaci v umění chápe základy foto-dokumentaristiky	aktuálnost a naléhavost reklamy výtvarné techniky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie	digitální pracovní	mediální výchova
přetváří prostředky výtvarného sdělení pro vlastní subjektivní vyjádření	hračky, objekty skulptura, volná plastika, vitráž	komunikativní řešení problému pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
upravuje umělecké historické vizuální skutečnosti v kontextu nové doby a sleduje vazby na minulost	historické, sociální a kulturní souvislosti	pracovní komunikativní	multikulturní výchova výchova demokratického občana
chápe smyslový účinek výtvarného díla a jeho dopad na jednotlivce	zaujetí vlastního hodnocení a jeho utváření a zdůvodňování vyjádření osobního postoje tvůrce k dílu důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání	sociální a personální digitální	multikulturní výchova environmentální výchova
ověřuje komunikační účinky vybraných nebo samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodné formy prezentuje výtvarná díla	nabývání komunikačního obsahu díla a jeho proměny v čase záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění historické, sociální a kulturní souvislosti	k řešení problémů učení komunikativní sociální a personální pracovní	mediální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje úrzné prvky i jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: pojmenovává co nejširší oblast prvků vizuálně obrazných vyjádření a interpretuje je ve svých vlastních obsahových a funkčních aspektech	kompozice objektů do celků lineární, světlostní a barevné vztahy v kombinaci plastických a prostorových prostředků	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
aplikuje smyslové obrazné vyjádření k zachycení osobních vizuálních zkušeností, které dále propojuje empiricky do dalších smyslových pocitů a vnímání rozšiřuje svůj obzor reality a fantazie	přístupy vyjadřující vnímání hledisko motivace fantazijní a symbolické reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech linie, textura, objem, osvětlení, podobnost, rytmus, dynamické proměny, struktura	pracovní digitální občanské	multikulturní výchova mediální výchova
upotřebuje výrazové prostředky pro zachycení jevů a procesů v metamorfizovaných kontravztazích	interakce zrakových vjemů	komunikativní pracovní k učení	environmentální výchova mediální výchova osobnostní a sociální výchova

pracuje s netradičními metodami současného moderního umění a propojením těchto prvků	smyslové účinky na proces výtvarného díla hračky, objekty, ilustrace textů	sociální a personální pracovní	výchova demokratického občana
kompozičně začleňuje výtvarné prostředky digitalizace učí se fotodokumentaristice chápe medializaci a publicitu výtvarného díla	fotografie, elektronický obraz, reklama, animovaný film, komiks	digitální občanské	multikulturní výchova mediální výchova
převádí umělecká smyslová obrazná vyjádření současnosti i minulosti na základě vlastních prožitků a pocitů diferencuje vlivy obrazných vyjádření	formy smyslově obrazných vyjádření, sochařství, 3D projekce	k učení pracovní komunikativní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
srovnává komunikační vlivy vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích	vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě reflexe ostatních uměleckých druhů hudebních a dramatických	k učení pracovní komunikativní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 9.**Výstupy z RVP:**

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje úzrné prvky i jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**Žák:**

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
třídí, kombinuje a realizuje výrazové prostředky pro individuální prezentaci své osobnosti	vztahy prvků v prostoru, jejich uspořádání uspořádání objektů do celku	k řešení problémů k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
porovnává a kvalifikuje efekt výtvarného zobrazení s efekty již existujícími	vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě reflexe ostatních uměleckých druhů	k řešení problémů k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
realizuje svá výtvarná zobrazení využívá formy uplatňované v současném	lineární, světlostní, barevné a tvarové	k řešení problémů k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

výtvarné umění	kontrasty		
učí se počítačové grafice porozumí digitální technologii	umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film	pracovní digitální	mediální výchova multikulturní výchova
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	vliv a působení výtvarného díla na diváka a jeho bezprostřední okolí	komunikativní pracovní sociální a personální občanské	environmentální výchova mediální výchova
třídí vizuálně obrazná vyjádření v rovině smyslového účinku kategorizuje obrazná vyjádření v rovině sociálně formovaného a symbolického syžetu	využití smyslových forem a prostředků pro zachycení pocitů, nálad, empirie a fantazie typy vyjádření, volba podle materiálu, techniky a formátu	pracovní digitální k učení	výchova demokratického občana
porovnává na konkrétních vizuálně obrazových vyjádřeních a ta interpretuje na uměleckém chápání světa a svých postojích k němu	využití smyslových forem a prostředků pro zachycení citů, nálad, empirie a fantazie	sociální a personální občanské pracovní k řešení problémů komunikativní	výchova k myšlení v evropských souvislostech
ztvární osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	typy vyjádření podle funkce a obsahu výtvarného díla	sociální a personální občanské	multikulturní výchova
porovnává komunikační vlivy vytríděných nebo samostatně utvořených vizuálně obrazných sdělení v různých sociálních vazbách a vztazích vyhledává jejich výstižnou formu sdělení	utváření a uplatnění komunikačního obsahu vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace, skulptura, volná plastika komiks, fotografie dramatická akce internet výtvarné galerie	digitální pracovní	mediální výchova

22. Člověk a zdraví II. stupeň

- Výchova ke zdraví
- Tělesná výchova

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	0	0	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Výchova ke zdraví je vést žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví ve všech jeho oblastech (sociální, psychické a fyzické) a k zodpovědnosti za ně. Žáci si osvojují základy zdravého životního stylu a uplatňují je ve svém životě. Žáci jsou vedeni k osvojování účelného chování v každodenním životě i v rizikových situacích, rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě, vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví:

- vede žáka k poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty
- směřuje žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- umožňuje získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje
- vede žáky k využívání preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k aktivní ochraně zdraví
- vede žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech, seznamuje je s postupy vhodnými k řešení mimořádných situací
- podporuje žáky při vytváření zdravých mezilidských vztahů, seznamuje je se základními etickými a morálními postoji

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů
- práce s odbornou literaturou, vyhledávání informací na internetu
- krátkodobé úkoly, dlouhodobé projekty
- využití prvků projektového vyučování a činnostního učení, hraní rolí
- využívání interaktivní tabule, výukových aplikací
- výuka je propojována s moderními technologickými prvky, mediálními výukovými materiály

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: mluvený projev, práce s texty a odbornými názvy, využití úvahového postupu
- Výtvarná výchova: grafická úprava projektů, samostatných úkolů
- Tělesná výchova: dechová a relaxační cvičení
- Přírodopis: lidské tělo, jeho stavba, jednotlivé soustavy
- Občanská výchova: mezilidské vztahy, komunikace, lidská práva

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky bránící učení, naplňuje si způsoby zdokonalování učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu spolupracovat s druhými

- při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje chování a jednání

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozhoduje se v zájmu podpory zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil a zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví**Ročník: 8.****Výstupy z RVP:**

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvědomuje si význam vztahů, dodržování pravidel a tolerance ve vztazích	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
chápe jednotlivé role ve vztazích, význam těchto vztahů	vztahy a pravidla soužití v prostředí	komunikativní sociální a personální	výchova

	komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	pracovní	demokratického občana
pojmenuje změny, ke kterým dochází v průběhu vývoje	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	komunikativní sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
chápe význam sexuality v dospívání	sexuální dospívání a reprodukční zdraví – sexualita jako součást formování osobnosti	komunikativní sociální a personální, k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
učí se odpovědnosti v sexuálním chování, jeho bezpečnosti, zodpovědnému rodičovství	předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	komunikativní sociální a personální, k řešení problému	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
učí se základy spojené se zdravou výživou, vyjmenuje základní složky potravy, orientuje se v základech zdravé výživy	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	občanské komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
chápe, jakou roli hraje vnější prostředí v souvislosti se zdravím	vliv vnější a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	k řešení problému k učení digitální	environmentální výchova
ilustruje na příkladech zásady tělesné a duševní hygieny	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování	komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova mediální
uvede pravidla správného režimu dne chápe význam pohybu pro tělesné i duševní zdraví	denní režim, vyváženost odpočinkových a pracovních aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova multikulturní
uvede názvy přenosných chorob dokáže popsat jejich projevy ovládá pravidla pro ošetření přenosných chorob zná způsoby prevence přenosných chorob	ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné choroby	komunikativní sociální a personální k řešení problému pracovní	environmentální výchova
pojmenuje některé chronické choroby popíše jejich vznik chronických chorob, jejich příčiny, možnou prevenci a první pomoc	ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy kardiovaskulární a	občanské, komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova mediální

	metabolická onemocnění,		
uvede způsoby prevence úrazů a život ohrožujících stavů zná postup první pomoci v těchto situacích	preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci	občanské, komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozpozná příznaky stresu, využívá relaxační techniky jako jeho prevenci, posílení duševního zdraví	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	občanské komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
zná rizika spojená s autodestruktivními závislostmi uplatňuje sociální dovednosti a modely chování v této souvislosti	autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí zaměřené proti sobě samému, rizikové chování, násilné chování,	komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
chápe pojem těžká životní situace,	těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu	komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
popíše jednotlivé formy a stupně individuálního a skupinového násilí chápe nebezpečí různých forem násilí a kriminality proti jednotlivci, skupinám osob	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže,	občanské komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana
dokáže vyhledat odbornou pomoc pro sebe i druhé	komunikace se službami odborné pomoci	komunikativní, sociální a personální k řešení problému	mediální výchova výchova demokratického občana
uvědomuje si zásady bezpečné komunikace v různých oblastech, různých situacích i s neznámými lidmi	bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, v rizikových situacích a situacích ohrožení	občanské komunikativní sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana
vyhodnocuje na základě svých zkušeností a znalostí manipulativní vliv vrstevníků	bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc	sociální a personální, k řešení problému, digitální	osobnostní a sociální výchova

vysvětlí význam pravidel bezpečnosti ve škole, v různých druzích dopravy, při dalších činnostech v běžném životě	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech,	občanské sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana
vysvětlí význam pravidel v různých druzích dopravy	bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy,	občanské sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana
rozumí vztahům mezi jednotlivými účastníky silničního provozu chápe nebezpečí agresivity v silničním provozu ovládá postup v případě řešení dopravní nehody	vztahy mezi účastníky silničního provozu, včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody	občanské sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana
má kritický přístup k informacím, nachází rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, rozpozná rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem	manipulativní reklama a informace-reklamní vlivy, působení zpráva a reklama důvěryhodnost informací, jejich ověřování	komunikativní sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
rozpozná jednotlivé mimořádné situace, způsoby varování zná rizika, která jsou s nimi spojená	ochrana člověka za mimořádných situací – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování	občanské komunikativní sociální a personální, k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana environmentální výchova
ovládá základní zásady chování v mimořádných situacích, dokáže je aplikovat v praxi	základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	občanské komunikativní sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana environmentální výchova
uvědomuje si hodnotu zdraví, dokáže posoudit vliv chování na zdraví člověka, dokáže vyjádřit svůj názor	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	komunikativní sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
chápe význam prevence v souvislosti s podporou zdraví rozumí vlivu prostředí na zdraví	podpora zdraví a její formy, prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince,	občanské komunikativní sociální a personální k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
uvědomuje si význam odpovědnosti za zdraví jedince zná programy podpory zdraví	odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy	občanské komunikativní digitální	výchova demokratického občana

	podpory zdraví		
dokáže vysvětlit význam zdravého sebepojetí pro rozvoj fyzického i duševního zdraví jednotlivce	sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vlastní identity	komunikativní sociální a personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
chápe význam osobního rozvoje a plánování v souvislosti s duševním zdravím plánuje si svůj čas k práci a odpočinku dokáže si stanovit cíle osobního rozvoje	seberegulace a sebeorganizace, cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	komunikativní sociální a personální k řešení problému pracovní	osobnostní a sociální výchova
vytváří si svůj žebříček hodnot chápe význam hodnotových postojů v mezilidských vztazích	zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	komunikativní sociální a personální k řešení problému	výchova osobnostní a sociální výchova demokratického občana
uvědomuje si význam psychohygieny pro jednotlivce i skupiny lidí je schopen vyhledat pomoc v souvislosti s psychickými problémy	psychohygiena v sociálních dovednostech, předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	komunikativní sociální a personální k řešení problému pracovní	výchova osobnostní a sociální výchova demokratického občana
vysvětlí význam mezilidských vztahů umí respektovat sebe sama i druhé chápe význam tolerance a empatie v komunikaci	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy	sociální a personální, k řešení problému pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
umí aktivně naslouchat druhým vede dialog zná zásady asertivního chování, dokáže je použít v různých situacích	aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	komunikativní sociální a personální k řešení problému pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	2	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu prožitku umocňuje.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově.

Vzdělávání v předmětu Tělesné výchovy:

- vede žáka k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- směřuje žáka k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- rozvíjí žákovu základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- podporuje žáka ve využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- vede žáka k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- směřuje žáky k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- podporuje propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- průpravná a přípravná cvičení
- demonstrační ukázka – učitel, žák, video
- samostatné i společné procvičování – s učitelem, ve dvojicích, ve skupinách
- vzájemné učení a kontrola provádění jednotlivých činností ve dvojicích, ve skupinách
- aplikace jednotlivých činností ve hře

Mezipředmětové vztahy:

- Zeměpis: orientace v okolí školy, orientace v přírodě
- Biologie: lidské tělo, svalová a kosterní soustava, rozcvičování, prevence úrazů
- Fyzika: těžiště, rovnováha
- Matematika: jednotky (měření času, vzdálenosti)
- Český jazyk: sledování informací z oblasti sportu, zpráva, oznámení, reportáž

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení nejrůznějších pohybových dovedností a činností vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí a vytváří si komplexnější pohled na svoje schopnosti, dovednosti i na osobu jako celek

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější pohybové problémové situace ve škole, v tělocvičně, na hřišti atd., rozpozná a pochopí pohybový problém a promyslí a plánuje způsob řešení daného pohybového úkolu.
- vyhledává informace vhodné k řešení daných pohybových problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané dovednosti a vědomosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší pohybové problémy a problémy s nimi spojené, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových pohybových problémových situací

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory týkající se pohybových aktivit, vyjadřuje se výstižně a souvisle k daným pohybovým problémům

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy a žáky na vytváření pravidel pohybových činností a her
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k dobrým vztahům v dané skupině, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o svých pohybových dovednostech, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané pohybové situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje předem vymezená pravidla pro pohyb v daných prostředích i pro pohybové aktivity

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby
- digitální zařízení využívá při učení i v běžném životě
- využívá digitální technologie k usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce
- chápe význam digitálních technologií, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova**Ročník: 6.****Výstupy z RVP:****ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Činnosti ovlivňující zdraví			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
chápe základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití	rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	doping		
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST			

usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti z nabídky zvolí vhodný rozvojový program změří úroveň své tělesné zdatnosti	rozvoj zdravotně orientované zdatnosti kondiční programy manipulace se zatížením	pracovní k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCI			
s pomocí se připraví před pohybovou činností a ukončí ji využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	průpravná cvičení kompenzační cvičení vyrovnávací cvičení relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
zná zásady bezpečnosti při nejrůznějších pohybových činnostech poskytne základní 1. pomoc předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	první pomoc při TV a sportu improvizované ošetření poranění a odsun raněného	pracovní občanské k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
POHYBOVÉ HRY			
v souladu s individuálními předpoklady se snaží zvládnout osvojované pohybové dovednosti snaží se aplikovat osvojované pohybové dovednosti ve hře posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity	pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
GYMNASTIKA			
dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	akrobacie přeskoky cvičení s náčiním	k řešení problémů sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova
ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM			

chápe zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	základy rytmické gymnastiky		
označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	cvičení s náčiním		
ÚPOLY			
dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	základy sebeobran	k řešení problémů občanské sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zvládá základní přetlaky, přetahy, odpory			
ATLETIKA			
v souladu s individuálními předpoklady se snaží zvládnout osvojované pohybové dovednosti	rychlý běh vytrvalý běh na dráze i v terénu skok do dálky nebo do výšky hod míčkem nebo granátem	sociální a personální digitální k učení	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti			
SPORTOVNÍ HRY			
uplatňuje základní pravidla sportovních her	fotbal, florbal a volejbal, basketbal a další hry dle možností školy	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
chápe základní role ve hře			
zvládá pravidla zjednodušených sportovních her			
zvládá základní herní činnosti jednotlivce	herní činnosti jednotlivce	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
zvolí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů či učitele			
TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	příprava turistické akce přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	k řešení problémů občanské sociální a personální k učení	mediální výchova environmentální výchova
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	chůze se zátěží i v mírně náročném terénu táboření		

	ochrana přírody základy orientačního běhu dokumentace z turistické akce přežití v přírodě orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		
DALŠÍ (I NETRADIČNÍ) POHYBOVÉ ČINNOSTI			
v souladu s individuálními předpoklady se snaží zvládnout osvojované pohybové dovednosti posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	další - i netradiční pohybové činnosti dle podmínek a zájmů žáků baseball ringo	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
Činnosti podporující pohybové učení			
KOMUNIKACE V TV			
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a snaží se ji dodržovat	tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, signály, gesta, značky	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ			
osvojuje si základní pravidla her, závodů, soutěží	pravidla her, závodů, soutěží	sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova demokratického občana

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Činnosti ovlivňující zdraví			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
chápe základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití	rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců	pracovní digitální sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	doping		
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST			
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	rozvoj zdravotně orientované zdatnosti	pracovní k učení občanské	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
změří úroveň své tělesné	kondiční programy		

zdatnosti dovede se soustředit na správné provedení pohybu	manipulace se zatížením		
PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ			
s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	průpravná cvičení kompenzační cvičení vyrovnávací cvičení relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
zná zásady bezpečnosti při nejrůznějších pohybových činnostech poskytne základní 1. pomoc předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	první pomoc při TV a sportu improvizované ošetření poranění a odsun raněného	pracovní občanské k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
POHYBOVÉ HRY			
aplikuje své pohybové schopnosti při osvojované pohybových dovedností	pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity	pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
GYMNASTIKA			
zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	akrobacie přeskoky cvičení s náčiním i na nářadí	k řešení problémů sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova
ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti chápe estetické funkce pohybu rozlišuje estetický a neestetický	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem základy rytmické gymnastiky cvičení s náčiním	k učení sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

pohyb			
ÚPOLY			
uvědomuje si význam sebeobraných cvičení	základy sebeobran	k řešení problémů občanské sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ATLETIKA			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení – ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách	rychlý běh vytrvalý běh na dráze i v terénu základy překážkového běhu skok do dálky hod míčkem nebo granátem	sociální a personální digitální k učení	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
SPORTOVNÍ HRY			
tvořivě aplikuje ve hře osvojované pohybové dovednosti	fotbal, florbal a volejbal, basketbal a ostatní sportovní hry dle možností školy	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva v souladu s individuálními předpoklady zvládá herní činnosti jednotlivce chápe základní herní kombinace	herní činnosti jednotlivce herní kombinace	sociální a personální digitální k učení	osobnostní a sociální výchova
LYŽOVÁNÍ, SNOWBOARDING, BRUSLENÍ			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	lyžování, snowboarding, bruslení (dle podmínek) – běžecké lyžování lyžařská turistika sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu	k řešení problémů občanské sociální a personální digitální	mediální výchova environmentální výchova

	bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku		
DALŠÍ (I NETRADIČNÍ) POHYBOVÉ ČINNOSTI			
tvůřivě aplikuje osvojené dovednosti ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech	další - i netradiční pohybové činnosti dle podmínek a zájmů žáků	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky	baseball ringo		
Činnosti podporující pohybové učení			
KOMUNIKACE V TV			
užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence	tělocvičné názvosloví osvojených činností	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	smluvené povely signály, gesta, značky, komunikace v TV		
ORGANIZACE PROSTORU A POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ			
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	sportovní výstroj a výzbroj – výběr ošetřování	občanské sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
přizpůsobí se okolnostem a vybavení			
HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU			
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	významné soutěže a sportovci olympismus – olympijská charta	občanské sociální a personální k učení	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ			
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	pravidla her, závodů, soutěží	sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce			
spolurozhoduje osvojené hry a soutěže			
ZÁSADY JEDNÁNÍ A CHOVÁNÍ V RŮZNÉM PROSTŘEDÍ A PŘI RŮZNÝCH ČINNOSTECH			

naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech, fair play úprava činností dle možných rizik	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova demokratického občana environmentální výchova
MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách podílí se na jejich prezentaci	měření evidence vyhodnocování	digitální	mediální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Činnosti ovlivňující zdraví			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
chápe základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití	rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	doping		
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST			
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	příprava organismu pro různé pohybové	pracovní k učení	mediální výchova osobnostní a sociální

<p>jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</p> <p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, - vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití</p>	<p>činnosti - konkrétní účinky jednotlivých cvičení</p> <p>základní technika jednotlivých cviků - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů - kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.</p>	<p>občanské</p>	<p>výchova</p>
<p>PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCI</p>			
<p>připraví se před pohybovou činností a ukončí ji</p> <p>využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</p> <p>chápe zásady zatěžování</p> <p>vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou pohybovou aktivitu</p>	<p>průpravná cvičení</p> <p>kompenzační cvičení</p> <p>vyrovnávací cvičení</p> <p>relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p>	<p>k učení pracovní</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH</p>			
<p>upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o počasí</p> <p>zná zásady bezpečnosti při nejrůznějších pohybových činnostech</p> <p>poskytne základní 1. pomoc</p> <p>vhodně a bezpečně se chová i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p> <p>předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>první pomoc při TV a sportu</p> <p>improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	<p>pracovní občanské k řešení problémů</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>			
<p>POHYBOVÉ HRY</p>			
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<p>pohybové hry s různým zaměřením</p> <p>netradiční pohybové hry a aktivity</p>	<p>pracovní sociální a personální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>

tvůřivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech			
volí taktiku hry, dodržuje ji, jedná při hře v duchu fair play			
GYMNASTIKA			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	akrobacie přeskoky cvičení s náčiním i na nářadí	k řešení problémů sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova
dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla			
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			
ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	základy rytmické gymnastiky		
označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	cvičení s náčiním		
ÚPOLY			
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	základy sebeobrany	k řešení problémů občanské sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uvědomuje si význam sebeobránných cvičení			
ATLETIKA			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	rychlý běh vytrvalý běh na dráze i v terénu	sociální a personální digitální k učení	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
předvede základní techniku běhu, hodů, vrhu, skoku dalekého, skoku vysokého	základy překážkového běhu		
pokusí se zvládnout základy překážkového běhu na nízkých překážkách	skok do dálky a do výšky hod míčkem nebo granátem		

	vrh koulí		
SPORTOVNÍ HRY			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	fotbal, florbal a volejbal herní činnosti jednotlivce herní kombinace herní systémy	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
vyhýbá se činností kontraindikovaným jeho oslabení uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	cvičení pro korekci - nápravu oslabení cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
DALŠÍ (I NETRADIČNÍ) POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	další (i netradiční) pohybové činnosti (dle podmínek a zájmů žáků) baseball indíaca ringo	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
Činnosti podporující pohybové učení			
KOMUNIKACE V TV			
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu vzájemná komunikace a	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova

	spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
ORGANIZACE PROSTORU A POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ			
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	organizace v nestandardních podmínkách	občanské sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
přizpůsobí se okolnostem a vybavení	sportovní výstroj a výzbroj – výběr ošetřování		
HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU			
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	významné soutěže a sportovci olympismus – olympijská charta	občanské sociální a personální	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ			
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	pravidla her, závodů, soutěží	sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce			
spolurozhoduje osvojované hry a soutěže			
ZÁSADY JEDNÁNÍ A CHOVÁNÍ V RŮZNÉM PROSTŘEDÍ A PŘI RŮZNÝCH ČINNOSTECH			
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova demokratického občana environmentální výchova
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní			
ochranu přírody při sportu			
MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách	měření evidence vyhodnocování	digitální komunikativní	mediální výchova

podílí se na jejich prezentaci			
--------------------------------	--	--	--

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Činnosti ovlivňující zdraví			
Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák:			
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
chápe základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití	rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	doping		
ZDRAVOTNĚ ORIENTO VANÁ ZDATNOST			
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti jednoduchými zadanými testy	rozvoj zdravotně orientované zdatnosti	pracovní k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
změří úroveň své tělesné zdatnosti	kondiční programy		
využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	manipulace se zatížením		
PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCI			
připraví se před pohybovou činností a ukončí ji	průpravná cvičení	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	kompenzační cvičení vyrovnávací cvičení		
chápe zásady zatěžování	relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
vybere z nabídky vhodné soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití			

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o počasí	první pomoc při TV a sportu	pracovní občanské k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
zná zásady bezpečnosti při nejrůznějších pohybových činnostech	improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
poskytne základní 1. pomoc			
vhodně a bezpečně se chová i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu			
předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
POHYBOVÉ HRY			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity	pracovní sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech			
GYMNASTIKA			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	akrobacie přeskoky cvičení s náčiním i na nářadí	k řešení problémů sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova
dovede vyžívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla			
respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících			
ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým	k učení komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

dovednosti	doprovodem		
chápe estetické funkce pohybu	základy rytmické gymnastiky		
ovládá základní cvičení s náčiním	cvičení s náčiním		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	tance		
označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			
ÚPOLY			
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	základy sebeobrany základy aikido, judo, karate	k řešení problémů občanské sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem			
zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat			
ATLETIKA			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady správnou techniku běhu i základy překážkového běhu na nízkých překážkách	rychlý běh vytrvalý běh na dráze i v terénu základy překážkového běhu	sociální a personální digitální k učení	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní techniku skoku do dálky i výšky, techniku vrhu i hodu	skok do dálky a do výšky hod míčkem nebo granátem		
ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín	vrh koulí		
SPORTOVNÍ HRY			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	fotbal, florbal a volejbal herní činnosti jednotlivce	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
tvůřivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	herní kombinace, herní systémy		
volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	utkáni podle pravidel zázkovské kategorie		

zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře			
DALŠÍ (I NETRADIČNÍ) POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	další (i netradiční) pohybové činnosti (dle podmínek a zájmů žáků) baseball	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	indiana ringo		
Činnosti podporující pohybové učení			
KOMUNIKACE V TV			
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
ORGANIZACE PROSTORU A POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ			
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	organizace v nestandardních podmínkách	občanské sociální a personální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
přizpůsobí se okolnostem a vybavení	sportovní výstroj a výzbroj – výběr ošetřování		
HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU			
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	významné soutěže a sportovci olympismus – olympijská charta	občanské sociální a personální	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
aktivně naplňuje olympijské			

myšlenky jako projev obecné kulturnosti			
PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ			
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	pravidla her, závodů, soutěží	sociální a personální k učení	osobnostní a sociální výchova
ZÁSADY JEDNÁNÍ A CHOVÁNÍ V RŮZNÉM PROSTŘEDÍ A PŘI RŮZNÝCH ČINNOSTECH			
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech fair play	k řešení problémů občanské sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova demokratického občana
MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím- zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje	měření evidence vyhodnocování	digitální komunikativní	mediální výchova

23. Člověk a svět práce II. stupeň

- Pracovní činnosti

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Počet hodin v učebním plánu

Ročník:	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace:	1	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je postihnout široké spektrum pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Je zaměřen na výběr budoucího povolání. Žáci se aktivně účastní besed, exkurzí na pracoviště, v hodinách vyhledávají na IT pracovní možnosti na trhu práce. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti:

- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi praktickou činností a vlastním výsledkem práce
- vede žáka k získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- žák poznává postupy a osvojí si jednoduché pracovní postupy pro běžný život
- osvojí si a uplatňuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce s praktickým využitím pracovních nástrojů a teorie z odborné literatury
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití nabídky besed a přednášek týkající se problematiky předmětu
- výuka je propojována s reálnými situacemi z běžného pracovního života

Mezipředmětové vztahy:

- Přírodopis: druhy a složení půdy
- Zeměpis: významné průmyslové závody v místním regionu, měřítko, orientace v mapě
- Český jazyk: popis pracovního postupu
- Výtvarná výchova: plány, náčrty, prostorové útvary
- Matematika: měření délky, výpočty obsahu, obvodu, orientace v prostoru a prostorové vidění
- Fyzika: jednotky, převody jednotek
- Občanská výchova: fungování trhu práce, politika zaměstnanosti, majetek
- Výchova ke zdraví: zdravý životní styl

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- ovládá a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Žák:

- váží si vnitřních hodnot druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- hodnotí výsledky vlastní práce

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- chápe prospěšnost i rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím
- poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby
- provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ovládá základní funkce digitální techniky
- diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozezná základní vlastnosti různých materiálů	vlastnosti různých materiálů	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
umí používat různé nástroje a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	pracovní k řešení problémů	mediální výchova
ovládá jednoduché činnosti s pracovními pomůckami	jednoduché pracovní operace a postupy	pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
dokáže si zorganizovat práci popíše jednoduché technologické postupy	organizace práce, důležité technologické postupy	k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
umí pracovat podle návodu dodržuje obecné zásady bezpečnosti	technické výkresy a náčrty technické informace, návody	digitální komunikativní	mediální výchova
zná vliv techniky na život člověka ctí tradice	úloha techniky v životě člověka zneužití techniky technika a životní prostředí technika a volný čas tradice a řemesla	sociální a personální digitální občanské	multikulturní výchova výchova demokratického občana
zná základní stavebnice	konstrukční, elektrotechnické a elektronické stavebnice	digitální pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
umí sestavovat jednoduché modely	sestavování modelů tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

orientuje se v návodech, náčrtech, jednoduchých programech	návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	k učení k řešení problémů	mediální výchova
rozpoznává základní druhy půdy naučí se složení půdy	půda a její zpracování výživa rostlin	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozpoznává druhy osiva a dobu setí praktikuje poznatky při sadbě	osivo sadba výpěstky podmínky a zásady pěstování	k učení kompetence komunikativn kompetence digitální	enviromentální výchova
uvede na příkladech způsoby ošetřování rostlin	základy ošetřování pokojových rostlin pěstování vybraných okrasných dřevin a květin	k řešení problémů kompetence digitální	enviromentální výchova mediální výchova
posoudí možnosti chovu domácích zvířat posoudí náročnost a problematiku chovu naučí se vnímat potřeby domácích zvířat	chov zvířat v domácnosti podmínky chovu hygiena a bezpečnost chovu	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím
- poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby
- provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ovládá základní funkce digitální techniky
- diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytnepvní pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
provádí pozorování přírody	ochrana rostlin a půdy	k učení k řešení problémů občanské	enviromentální výchova mediální výchova
zvládá samostatně jednoduché pracovní postupy práce na zahradě	osivo sadba výpěstky podmínky a zásady pěstování	k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
umí využít květiny v interiéru	květina v exteriéru a interiéru hydroponie, bonsaje	komunikativní digitální	enviromentální výchova mediální výchova
zná základní pravidla aranžování květin a plodů	řez jednoduchá vazba úprava květin	k řešení problémů digitální	enviromentální výchova
umí rozpoznat jednotlivé druhy ovocných dřevin	druhy ovocných rostlin	k řešení problémů	mediální výchova
orientuje se v oblasti chovu zvířat	hygiena a bezpečnost chovu zvířat	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
umí se chovat ekologicky	odpad a jeho ekologická likvidace	k řešení problémů občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
orientuje se v návodech na obsahu běžných domácích spotřebičů	elektrická instalace elektrické spotřebiče elektronika funkce, ovládání a užití	digitální	mediální výchova
dbá na funkčnost spotřebičů	ochrana a údržba elektrických spotřebičů	pracovní	mediální výchova

dokáže samostatně vyřešit drobné problémy spojené s provozem domácnosti	bezpečnost provozu	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem	nebezpečí úrazu elektrickým proudem	občanské sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
zná základní kuchyňský inventář dbá na dodržování čistoty	základní vybavení udržování pořádku a čistoty	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
dbá na bezpečnou obsluhu spotřebičů umí poskytnout první pomoc při drobných úrazech	bezpečnost a hygiena provozu	digitální občanské	mediální výchova
orientuje se při výběru a nákupu potravin	výběr a nákup potravin	k řešení problémů	multikulturní výchova
dovede připravit studené pokrmy podle psaného receptu	úprava pokrmů za studena	digitální komunikativní	multikulturní výchova
dokáže se orientovat v kuchařských knihách a e-receptech	základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	digitální komunikativní k řešení problémů	multikulturní výchova mediální výchova
umí jednoduchým způsobem prostřít stůl	jednoduché prostírání	občanské k učení	enviromentální výchova
ovládá základní principy slavnostního stolování	slavnostní stolování v rodině	komunikativní sociální a personální	Osobnostní a sociální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím
- poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby
- provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ovládá základní funkce digitální techniky
- diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dokáže samostatně předpěstovat vybrané druhy zeleniny dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	pěstování vybraných druhů zeleniny	pracovní k řešení problémů	enviromentální výchova mediální výchova
umí správně uskladnit plody rostlin	způsob pěstování, uskladnění a zpracování ovocných rostlin	k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
orientuje se v prospěšnosti některých rostlin na lidské zdraví	pěstování vybrané rostliny rostliny a zdraví člověka léčivé účinky rostlin	komunikativní digitální	enviromentální výchova mediální výchova
zná základní jedovaté rostliny je si vědom nebezpečnosti užívání návykových látek	rostliny jedovaté rostliny jako drogy a jejich zneužívání alergie	k řešení problémů digitální	enviromentální výchova osobnostní a sociální výchova
jedná obezřetně v kontaktu se známými i neznámými zvířaty	kontakt se známými a neznámými zvířaty	k řešení problémů pracovní	mediální výchova
využívá znalostí při údržbě textilních materiálů	údržba oděvů a textilií	k učení	multikulturní výchova
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při úklidu domácnosti vybere správný pracovní postup	úklid domácnosti postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí	pracovní	osobnostní a sociální výchova

zná základní kuchyňský inventář dbá na dodržování čistoty	základní vybavení udržování pořádku a čistoty	digitální pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova
dbá na bezpečnou obsluhu spotřebičů umí poskytnou první pomoc při drobných úrazech	bezpečnost a hygiena provozu	komunikativní občanské	enviromentální výchova
orientuje se v základních pravidlech pro skladování potravin	skladování potravin	k řešení problémů	enviromentální výchova
dokáže sám sestavit vhodný jídelníček	sestavování jídelníčku	k řešení problémů k učení	multikulturní výchova
dovede připravit teplé pokrmy podle psaného receptu	základní způsoby tepelné úpravy pokrmů	digitální pracovní	multikulturní výchova
u stolu se chová podle daných pravidel	obsluha a chování u stolu	občanské komunikativní	osobnostní a sociální výchova
připraví slavnostní stůl	zdobné prvky a květiny na stole	pracovní	enviromentální výchova
má základní představy o pracovních činnostech ve vybraných oblastech	povolání lidí druhy pracovišť, pracovních prostředků a objektů charakter a druhy pracovních činností	digitální k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
při volbě povolání bere v úvahu své možnosti a schopnosti	kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky	komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
je si vědom rovnosti příležitostí na trhu práce	rovnost příležitostí na trhu práce	občanské	výchova demokratického občana

zná nejčastější druhy podnikání	druhy a struktura organizací nejčastější formy podnikání drobné a soukromé podnikání	digitální učení	mediální výchova
---------------------------------	--	-----------------	------------------

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím
- poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby
- provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ovládá základní funkce digitální techniky
- diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnosti
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím
- poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- sestaví podle návodu, náčertu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s prvky a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: zvládá sestavit jednoduchý rodinný rozpočet	rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí jednoduché operace platebního styku	hotovostní a bezhotovostní styk	digitální	mediální výchova
orientuje se v domácím účetnictví	ekonomika domácnosti	k řešení problémů	multikulturní výchova
ovládá základní postupy a metody	základní laboratorní postupy a metody	k řešení problémů komunikativní	enviromentální výchova
zná základní zařízení laboratoře	základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	k učení pracovní	mediální výchova
rozlišuje různé zástupce digitálních technologií	počítač a periferní zařízení digitální fotoaparát videokamera PDA, CD a DVD přehrávače e-kniha mobilní telefony	digitální	mediální výchova
zvládá základní pracovní postupy	bezdrátové, navigační technologie konvergence technologií multiplexování	pracovní k řešení problémů	mediální výchova
archivuje informace	úpravy, archivace, střih hlasových a grafických informací	digitální k učení	mediální výchova
orientuje se v operačních	operační systémy		

systemech	vzájemná komunikace zařízení		
rozliší různé operátory a tarify	operátoři, tarify	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
posoudí své možnosti profesní oblasti	volba profesní orientace sebepoznávání osobní zájmy a cíle tělesný a zdravotní stav sebehodnocení	komunikativní občanské	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
dokáže využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání	informační základna pro volbu povolání práce s profesními informacemi využívání poradenských služeb	komunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
orientuje se v náplni učebních a studijních oborů	náplň učebních a studijních oborů přijímací řízení	občanské digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
je seznámen s pracovními příležitostmi ve svém regionu	pracovní příležitosti v obci způsob hledání zaměstnání psaní životopisu	občanské komunikativní	multikulturní výchova výchova demokratického občana
ovládá způsob prezentace své osoby při vstupu na trh práce	pohovor u zaměstnavatele nezaměstnanost úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	komunikativní	multikulturní výchova výchova demokratického občana

24. Dodatek č. 1 - učební plán

**Dodatek č. 1 ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ a MŠ Vrbovec, 4. verze s dodatkem,
platná od 16. 6. 2022**

Při kompletaci ŠVP nebyly omylem zařazeny nové učební plány pro I. a II. stupeň ZŠ a MŠ Vrbovec. S tímto dodatkem byli seznámeni pedagogičtí pracovníci, žáci i zákonní zástupci žáků dne 15. 6. 2022.

Učební plán pro I. stupeň ZŠ a MŠ Vrbovec

Učební plán 1. – 5. ročníku základní školy vytváří obsahové a organizační podmínky pro realizaci záměrů a cílů Školního vzdělávacího programu. Přihlíží k pedagogickým a psychologickým zvláštěnostem 1. stupně základní školy a vymezuje oblasti vzdělávání, které škola na tomto stupni preferuje (mateřský jazyk, matematika, informatika, cizí jazyk).

Hodinová dotace v jednotlivých předmětech učebního plánu

<i>Předmět</i>	<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>	<i>5. ročník</i>	<i>celkem</i>	<i>Disponibilní hodiny</i>
Český jazyk	9	10	9	8	8	44	11
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	-
Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informatika	-	-	-	1	1	2	-
Prvouka	2	2	1	-	-	5	-
Vlastivěda	-	-	-	1	1	2	
Přírodověda	-	-	-	2	2	4	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1
Výtvarná výchova	1	1	2	2	2	8	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
CELKEM	20	22	24	26	26	118	16

Nepovinný předmět							
Náboženství	1	1	1	1	1		

Učební plán pro II. stupeň ZŠ a MŠ Vrbovec

Učební plán 6. – 9. ročníku základní školy vytváří obsahové a organizační podmínky pro realizaci záměrů a cílů Školního vzdělávacího programu. Přihlíží k pedagogickým a psychologickým zvláštnostem 2. stupně základní školy a vymezuje předměty, které škola na tomto stupni preferuje (český jazyk, matematika, informatika, cizí jazyk).

Hodinová dotace v jednotlivých předmětech učebního plánu

<i>Předmět</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>	<i>celkem</i>	<i>Disponibilní hodiny</i>
Český jazyk a literatura	5	5	5	5	20	5
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	-
Německý jazyk	-	2	2	2	6	-
Dějepis	2	1	1	2	6	-
Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Matematika	5	5	5	5	20	5
Informatika	1	1	2	2	6	2
Zeměpis	2	1	1	1	5	1
Přírodopis	2	2	1	1	6	
Fyzika	1	2	2	1	6	
Chemie	-	-	2	2	4	
Hudební výchova	1	1	1	1	4	1
Výtvarná výchova	2	2	1	1	7	-
Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2	
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Pracovní činnosti	1	2	2	2	7	4

<i>Celkem</i>	<i>28</i>	<i>30</i>	<i>32</i>	<i>32</i>	<i>122</i>	<i>18</i>

Nepovinné předměty						
Náboženství	1	1	1	1		